

Lőrinci Város Önkormányzata Képviselő-testületének
91/2010. (V. 27.) önkormányzati határozata

A HKKTT Közművelődési stratégiájának elfogadásáról

Lőrinci Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a **HKKTT Közművelődési stratégiájának elfogadásáról** szóló előterjesztést, valamint a határozat mellékletét képező „**A Hatvani Kistérség rövidtávú kulturális stratégiája 2010-2013**” c. anyagot megismerte.

A képviselő-testület a stratégiában felsorolt célokkal egyetért, elfogadja azt, megvalósulását támogatja.

Határidő: 2010. május 31.

Felelős: a Társulási Tanács elnöke a munkaszervezet vezetője útján

K.m.f.

Víg Zoltán sk.
polgármester

Román Ernő sk.
mb.aljegyző

Prioritás: Helyi örökségek megőrzése, fejlesztése

Intézkedés: Kulturális értékek megőrzése

Fejlesztési téma: Egyéb infrastruktúra

Helyzet/ adottság

- Csány település kevés, de igen értékes épített örökséggel bír (pl. temető kápolna), melyek állapotát az általános romlás, a fokozott veszélyeztetettség jellemzi. A település működési jellege mind a rendeltetés, mind az ellátás terén változó korszakát éli. A mindennapi élet változása mellett elveszhet számtalan olyan érték, amit korábban fontosnak tartottak.

Probléma/ lehetőség

- Az örökség védelme, használata, hozzáférhetővé tétele más európai országokban már működő alapelveű gyakorlat. Ennek következetes érvényre juttatása a település erőtlen és szűkös anyagi erőforrásai miatt messze elmarad az EU-s gyakorlattól.

Megoldási javaslat

- Megoldást jelent a településre örökül maradt építészeti emlékek, műemlékek megújítása. A településen a leromlott állapotban lévő, építészeti értékeket hordozó településszerkezeti egységek kerülnek felújításra úgy, hogy az épületek stílusjegyei megmaradjanak. Fontos az épített örökséget képező épületek megóvása, a fenntartásukat szolgáló felújítási és teljes körű műemléki helyreállítások elvégzése, az épületek új funkcióval történő felruházása (pl. közösségi ház).

Várható eredmény

- A fejlesztések eredményeként az utókor számára megőrizhetővé és továbbörökíthetővé válnak az értékek. Ezek megismerése erősíti az emberek identitását, a visszatérésüket a gyökerekhez, melynek közösségformáló ereje van. Örökségtudatos szemléletmód alakul ki.

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Csány

Prioritás: Helyi örökségek megőrzése, fejlesztése

Intézkedés: Természeti örökségek megőrzése

Fejlesztési téma: Természeti adottságok

Helyzet/ adottság

- A természeti, táji örökség megőrzése fontos a térség számára, mivel a fejlődés gyakran pótolhatatlan értékek elvesztésével jár együtt. A természet védelme, pontos szabályozásának története évtizedekkel ezelőtt kezdődött, a tájakkal kapcsolatos szabályozások viszont akadályokba ütköztek.

Probléma/ lehetőség

- A térségben valamennyi településen vannak tájvédelemre alkalmas természeti területek. A településen élők igénylik a táji értékek megőrzését, forráshiány miatt azonban az önkormányzatok és civil szervezetek nem tudják megvalósítani a tervezést, tájfejlesztést, továbbá a tájakra vonatkozó örökségvédelmi szemlélet érvényesülését.

Megoldási javaslat

- A természeti, táji örökség megőrzése fontos a térség számára, mivel a fejlődés gyakran pótolhatatlan értékek elvesztésével jár együtt. A természet védelme, pontos szabályozásának története évtizedekkel ezelőtt kezdődött, a tájakkal kapcsolatos szabályozások viszont akadályokba ütköztek.

Várható eredmény

- A táj kezelése, fenntartása, fejlődésének harmonikus megvalósítása úgy elégti ki a gazdasági és társadalmi igényeket, hogy közben gondot fordít a minőség javítására. Ezen fejlesztések javítják az emberek életminőségét, élhető környezetet biztosítva a települések lakosai számára. A települések természeti adottságait szem előtt tartó tájfejlesztés szorosan kapcsolódik a turisztikához, és a környezettudatos gazdálkodói tevékenységekhez.

Megoldási javaslat által érintett települések listája

- Apc, Boldog, Ecséd, Heréd, Hort, Kerekharaszt, Lőrinci, Nagykökényes, Petőfibánya, Rózsaszentmárton, Zagyvaszántó

2. Települések kulturális fejlesztési javaslatai

2..1. Apc

Javasoljuk a helyi kulturális-közművelődési koncepció elkészítését, elfogadását. A koncepció épülhet az elkészítendő településfejlesztési programban, a kistérségi fejlesztési koncepcióban megfogalmazott humánerőforrás fejlesztési célkitűzésekre. A koncepció kialakításában a kulturális tevékenységet végző civil szervezetek véleményére is alapozni szükséges.

Kívánatos továbbá, hogy a terv a meglévő állapot elemzéséből induljon ki, tartalmazza az intézmény, vagy feladatellátás hosszabb távú elképzeléseit, de foglalkozzon a feladatellátás irányvonalának meghatározásával is.

Javasoljuk:

- ⇒ Készítsék el a Kistérségi Közkincs Kulturális Kerekasztallal együttműködve a kistérség, s ezen belül a település hosszabb távra szóló kulturális-turisztikai fejlesztés irányait tartalmazó programot, építve a térség természeti és kulturális értékeinek adottságaira; közösen dolgozzanak ki projekterveket, a projektervek benyújtására kutassanak fel pályázati lehetőségeket és nyújtsanak be pályázatokat.
- ⇒ Készítsenek projekterveket a kistérség közművelődési intézményeivel közösen a helyi lakosság felzárkóztatására és azt nyújtsák be a Társadalmi Megújulás Operatív Program „Építő közösségek”, közművelődési intézmények az élethosszig tartó tanulásért pályázat 2. körére, a közművelődés a nem formális és informális tanulás szolgálatában területre.
- ⇒ A település szakmai területtel foglalkozó vezetői, alkalmazottai, civilszervezetei alakítsanak ki szorosabb együttműködést a térség szakembereivel, civilszervezeteivel. Vegyék fel a kapcsolatot a Hatvan városi közművelődési szervezetekkel a szakmai tevékenység megfelelő szintű ellátásának elősegítése érdekében, működjenek együtt közös projektek megvalósításában.

2.2. Boldog

Stratégiai fejlesztési irányok

Az Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár **középtávú koncepciója** tartalmazza a legfontosabb **stratégiai irányokat**: a helyi ünnepek fontossága és az iskoláskorú gyerekek kulturális szokásainak alakítása. Ez a két pont magában foglalja az intézmény tevékenységének jelentős részét, hiszen a helyi ünnepekörhöz több, jelentős hagyományörző program kapcsolódik (1848/49 -es csata emlékére toborzó és imitált csata, júniusi búcsú és hagyományörző találkozó, Csillagszóró – adventi készülődés), míg a felnövekvő korosztály az alkotó művelődési közösségekben (színhátszó csoport, néptánc csoportok, Beátus kórus, Hagyományörző csoport), illetve a rendezvények lebonyolításban vesz aktívan részt.

A település múltja kötelezi is a mai kor emberét a folytonosság megtartására. Munkájukkal méltán érdemelték ki Heves megye leghűségesebb települése címet a hagyományápolás terén. Az idősebb korosztályból ma is sokan viseletet hordanak, a mindennapi élet apró szokásaiban is őrzik a tradíciókat. A hagyományörző csoport nemcsak a népdalok, népi játékok gyűjtésével és tanításával fejezi ki ezt, hanem tanítják a fiatalabbaknak a viseletek vasalását, karbantartását is. A néptáncosok három különböző korosztályban ismerkednek a község és a térség hagyományaival. A község alapítványai, civil szervezetei egyre tudatosabban alakítják a község arculatát. Több figyelmet fordítanak a településmarketingre is.

A község mezőgazdasági jellege éppúgy megmutatkozik a közművelődési programokban (Paprika fesztivál), mint az aktív hitélet. Ezek a művelődési alkalmak, társas szórakozást is szolgáló események a település minden generációját érintik. Boldogon a művelődési ellátás sokszínű, változatos, minden korosztály igényeit kielégítő. Hiányosság csak a romák közművelődési ellátásában van. A Cigány Kisebbségi Önkormányzattal együttműködve lehet ezt korrigálni, és az ő sajátos igényeikhez igazodó programokat szervezni.

Az intézmény, lépést tart a **technológiai fejlődéssel**. Közösségi internet hozzáférést működtet, fénymásolás, faxolás lehetőségét biztosítja. Napi munkája során rendszeresen használja a számítógépet.

Kulturális kapcsolati a felsorolt művészeti csoportok tevékenységéhez köthetők. Hatóköre elsősorban kistérségi és megyei szintű. A hagyományörző csoport esetében mondható el az országos kapcsolatrendszer. A fenntartó önkormányzat – lehetőségei szerint – támogatja a művészeti csoportok utaztatását.

A sikeres feladatellátáshoz több helyi civil szervezet is hozzájárul, így a Huszár Hagyományörző Egyesület, Polgárórség, Ujváry Ferenc Alapítvány, Berecz Antal Alapítvány.

Javaslatok

Az önkormányzat minden naptári évben nyújtson be közművelődési érdekeltség-növelő támogatási igényt, az általa működtetett intézmény műszaki, technikai eszközeinek fejlesztésére.

A település készítsen olyan tervezési dokumentumot, amely a közművelődés rövid, közép vagy hosszú távú fejlesztési céljait fogalmazza meg. A tervezésnél vegye figyelembe a település különleges népművészeti hagyományait, a jelenlegi intézményi struktúrát, a kistérségi szerepvállalást.

2.3. Csány

Stratégiai fejlesztési irányok

Az önkormányzat a gazdasági programjában, a LEADER programban meghatározottak szerint kijelölte a közművelődési terület fejlesztésének lehetséges irányait, mely szerint a falufejlesztés keretében kívánják felújítani a közösségi színteret is.

Megoldási javaslatok a LEADER keretében (Forrás: HVS kistérségi HVI, helyi érintettek, KSH, HVS adatbázis).

• Helyi társadalomfejlesztést célzó közösségfejlesztés

A közösségi tér kialakításával, azaz parkok építésével, virágosítással, utcabútorok elhelyezésével, játszóterek kialakításával, épületek külső felújításával javul a vidéki életminőség. Ápolt, vonzó lakókörnyezetet teremt, ami közelebb hozza az embereket egymáshoz, teret adva a kommunikációra, a kapcsolatok ápolására.

• Szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése

Az önálló szolgáltatások (pl. posta, művelődési intézmény) megszűnésével a gondok megoldására jó kezdeményezés helyi szolgáltatóházak létrehozása (Csányban tervezett a Teleház), melyekben néhány alapvető szolgáltatás olcsóbb finanszírozás mellett egy helyen áll majd rendelkezésre. A szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen lakók igényeihez kell igazítani. Fontos, hogy azok nyitottak legyenek: infrastruktúrájuknak könnyen elérhetőnek kell lennie a településen élő személyek, illetve közösségek, szervezetek számára egyaránt.

• Hátrányos társadalmi rétegek felzárkóztatását célzó képzések

Csányon jelentős a társadalmilag leszakadók aránya. A meglévő hátrányokhoz halmazatként – főként a romák esetében – előítélet is párosul. Hasonlóan az országos trendhez, jelentős a megfelelő, piacképes szakképzettség hiányában előálló munkanélküliség annak ellenére is, hogy a kistérség fejlődése következtében bizonyos területeken munkavállalói hiány tapasztalható. Megoldást jelent a leszakadóban lévő társadalmi rétegek képzése, ismereteik bővítése, ami segíti beilleszkedésüket a munka világába, lehetőséget teremt továbbképzésükre, igényeiket szem előtt tartva.

• Infrastruktúrafejlesztés

Olyan kellő infrastruktúrával rendelkező tér kialakítása szükséges, mely alkalmas a rendezvények ütemezett, sikeres lebonyolítására, s az előregedő lakosság és a fiatalabb korosztály számára is megfelelő pihenést, találkozási pontot jelentsen. Jelentős hangsúlyt kap a templomkert, amely egyre inkább átveszi a rendezvénypark szerepét. A települési rendezvények lebonyolításához műszaki háttér és kellékek biztosítása szükséges.

• Infrastruktúrafejlesztés

Fontos az önkormányzati tulajdonú belterületi földutak szilárdburkolatú úttá való fejlesztése, a belterületi utak korszerűsítése, a közösségi közlekedést szolgáló infrastruktúra fejlesztése (pl. járda, parkoló, buszmegálló, közlekedési lámpa), valamint a közösségi célú infrastruktúra fejlesztése; (pl. közfunkciót ellátó intézmények fejlesztése), hiszen e fejlesztések elengedhetetlenek a turisztikai célú fejlesztésekhez.

• Nemzetközi együttműködés

Fontos a nemzetközi kapcsolatok kiépítése. Minden olyan kezdeményezés támogatása, ami a hivatalos együttműködésen túl alapot jelenthet arra, hogy a települések polgárai között a

kapcsolat elmélyüljön. Konferenciák, termékbemutatók rendezése, tanulmányutak szervezése, kiadványok szerkesztése, lefordítása, terjesztése üzleti, kulturális területen jelentős kapcsolódási pontokká válnak, javulnak a szakmai együttműködés feltételei.

• **Rekreációs, szabadidős szolgáltatásokra épülő turizmus fejlesztése**

Lehetőséget kell adni arra, hogy a különböző szervezetek rekreációs, szabadidős fejlesztéseiket megvalósíthassák. Pl. meg kell teremteni annak az alapját, hogy a potenciális turisták biciklivel karikázva ismerhessék meg a térség kulturális és természeti adottságait, a hagyományokra épülő kulturális értéket Csányon. Ki kell használni a Mátra-aljai települések domborzati és természeti viszonyait, a nagyvárosokhoz való közelségét. Hatékony marketing tevékenységre van szükség.

• **Kulturális turizmus fejlesztése**

Csány település kevésbé rendelkezik idegenforgalmi látnivalókkal, és kedvező természeti adottságokkal, viszont közel tíz éve tartják a több száz éves hagyományra épülő kulturális értékeket felmutató Csányi Dinnye Napokat. A település idegenforgalmi kihasználtsága rendkívül alacsony. A kulturális turizmus versenyt diktáló ágazat, melyben a minőség, az eredetiség, a hely szelleme, a különlegesség, az értékarányos ár egyre nagyobb szerepet játszik a turisták egyre jobb felkészültsége és tapasztalata következtében.

Lehetőséget kell adni a település közösségeinek, kulturális elképzeléseik megvalósítására, motiválva ezzel az embereket az adott kultúra megismerésére, a kulturális eseményeken való részvételre, tradicionális attrakciók meglátogatására (pl.: Csányi Dinnyefesztivál, tradicionális mezőgazdasági termelés és eredményeinek bemutatása). Ehhez információra, infrastruktúrára és szervező tevékenységre van szükség. Hatékony marketingtevékenység szükséges.

• **Kulturális értékek megőrzése**

Csány település kevés, de igen értékes épített örökséggel bír (pl. temető kápolna). Megoldást jelent a településre örökül maradt építészeti emlékek, műemlékek megújítása. A településen a leromlott állapotban lévő, építészeti értékeket hordozó településszerkezeti egységek kerülnének felújításra úgy, hogy az épületek stílusjegyei megmaradjanak. Fontos az épített örökséget képező épületek megóvása, a fenntartásukat szolgáló felújítási és teljes körű műemléki helyreállítások elvégzése, az épületek új funkcióval történő felruházása (pl. közösségi ház).

A közösségi művelődés és a szórakozási szokások alakításában jelentős változás nem ment végbe a vizsgált időszakban. A hagyományok ápolása, a tradíciók megtartása főképp az önkormányzat és a civilek együttműködésével megvalósuló falunap keretében történik. Az 1998 óta megrendezett dinnyefesztivál erősíti a település közösségi összetartását, továbbá színvonalas szórakozást nyújtanak a résztvevőknek.

Kulturális igények felmérése a LEADER program kialakításáig nem került sor, éppen ezért ez jelentős előre lépésnek számít. A helyi társadalom szociokulturális állapotának figyelembevétele is megjelenik a stratégiában, de a helyi közművelődési rendeletben nem kínálnak a nehéz helyzetben élők számára közösségi alkalmakat. Művelődő közösségi formák alig találhatók a településen, így az életkori csoportok (ifjúság, felnőtt és idősek) esetében a művelődési ellátás gyengének mondható, a stratégia erre is megoldási javaslatokat kínál.

2.4. Ecséd

Stratégiai fejlesztési irányok

Az önkormányzat vezetése tisztában van azzal, hogy infrastrukturális téren folyamatos fejlesztésre van szükség. A művelődési ház állapota kifejezetten jónak mondható, rendszeresen karbantartják, elvégzik az állagmegóvási munkálatokat. Az épület nagysága azonban nem megfelelő, főleg a nagyterem befogadóképessége kicsi a település lakóinak számához viszonyítva. A bővítés, fejlesztés érdekében részt vesznek az IKSZT pályázaton. Az épületet körülvevő park gondozott, terveik között szerepel egy szabadtéri színpad és nézőtér létrehozása.

A közösségi internetezés biztosításához rendelkeznek számítógépekkel, de az informatikai eszközpark további fejlesztésre szorul. A technikai, műszaki eszközök fejlesztése szükséges, amelyhez a jövőben igénybe kívánják venni a közművelődési érdekeltség-növelő támogatást, az ehhez szükséges önerő biztosítása szerepel az új közművelődési rendeletben.

Ecséden a múltban és ma is gazdag, változatos kulturális élet zajlott és zajlik. Nagyban hozzájárul az eseménydús kulturális élethez a néphagyományok méltó ápolása (Ecsédi Lakodalmas), amelyre a település lakói mindig nagy figyelmet fordítottak. Ezt a tradíciót a jövőben is folytatni kívánják. Ápolandók emellett a vallási hagyományok, hogy a község megőrizze zarándok és búcsújáráhely szerepét, hiszen sokan keresik föl a települést az egyházi ünnepeken.

A művelődési ház évtizedek óta több amatőr művészeti csoportnak, civil szervezetnek, kisközösségnek ad otthont. A közösségi civil kezdeményezések és művészeti csoportok működésének támogatását a művelődési, szórakozási szokásokra gyakorolt pozitív tartalma, a lakosság megtartó erejére gyakorolt hatása miatt továbbra is prioritásként kívánják kezelni.

Továbbra is megőrzik a település népi ünnepély jellegű rendezvényeit, amelyeken a település minden korosztálya együtt lehet jelen és azok is részt vesznek rajta, akik a kisebb közösségi programok iránt nem érdeklődnek.

A jelenleg szépen alakuló kistérségi kapcsolatok ápolására, fejlesztésére további figyelmet kívánnak fordítani.

A település nagysága, lakosság száma, a szerteágazó szakmai munka indokoltá teszi a közeljövőben egy közművelődési szakember alkalmazását.

Javaslatok a település közművelődési alapellátásának fejlesztése, a közművelődési feladatellátás eredményessége, hatékonysága érdekében.

- Célszerű kulturális értékleltárt készíteni a helyi kulturális szokások és hagyományok felmérésére, megőrzésére, majd kulturális koncepciót elfogadni a feladatok hosszú távú ütemezése érdekében.
- Javasolt helyi díjat alapítani a kulturális közösségi munkában aktívan résztvevő lakosok, civil szervezetek elismerésére az ide vonatkozó törvényekben kapott felhatalmazás alapján: a helyi önkormányzatokról szóló 1991. évi LXV. törvény 1. § (6) a) valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény szerint.
- Erősítsék a kapcsolatot a kistérségi központtal és a többi településsel. használják ki

- Alakítsanak ki testvérvárosi kapcsolatokat hasonló adottságú magyar vagy európai településekkel egymás kulturális hagyományainak megismerése, a települések művészeti csoportjainak bemutatkozási lehetőségeinek bővítése céljából.
- A statisztikai adatszolgáltatás pontossága érdekében a közművelődési tevékenységről, a rendezvényekről és a különböző csoportok tevékenységéről, foglalkozásairól, taglétszámáról munkanaplót, rendezvénynaplót szükséges vezetni. Ez történhet hagyományos módon analitikus nyilvántartással vagy számítógépen.
- A lakosság tájékoztatása szempontjából, főleg a fiatalabb korosztály miatt fontos lenne elkészíteni a település honlapját, ahol egy külön link alatt kellene közölni a kulturális területre vonatkozó információkat.

2.5. Hatvan

Stratégiai fejlesztési irányok

A Gazdasági programban (2007-2010 ciklusterv) rögzítésre kerültek a közművelődési terület fejlesztési irányai.

Az önkormányzat az alábbi fejlesztéseket valósítja meg a közművelődés területén.

Városcsopont fejlesztés

A tervezett beruházás helyszíne a városházát is magába foglaló belvárosi telektömb, amely a Kossuth tér - Iskola utca - Hunyadi tér - Kossuth utca által határolt, több mint kéthektáros terület.

A beruházás célja a város történelmi magjának megújítása, új funkciókkal való gazdagítása. A mintegy 6 milliárd forintos beruházás keretében új piaccsarnok, új művelődési központ létesül, átalakul a könyvtár épülete, valamint bővül a városháza épülete is. E mellett éttermek, kávézók, üzletek kialakítására is lehetőség nyílik.

Az eddig kihasználatlan, zárt területet gyalogos sétányok tárnak fel, melyek találkozásánál egy új belső tér alakul ki, körben a piaccsarnokkal, a művelődési házzal, üzletházzal és egy étteremmel. A jelenlegi csarnokszerkezet elbontásával felszabadul a Hunyadi tér, a mai piac helyén fásított felszíni parkoló létesül, amely a tervezett mélyparkolóval biztosítja az új épületek megközelítését.

A tervek megvalósítása ideális esetben kb. 8-10 évet vesz igénybe, de ez természetesen a mindenkori anyagi lehetőségek függvénye. A tervet részben tökebevonással (piaccsarnok), részben Európai Unió pályázatok révén tervezi a város megvalósítani.

A megvalósítás garanciája, hogy a terület mintegy 90 %-a önkormányzati tulajdonú, és a tervezett változtatások a magántulajdonosi érdekeket is messzemenően figyelembe veszik. Kimondható, hogy a terv megvalósítása Hatvan város fejlődésében egy történelmi léptékkal is mérhető, új minőséget hozó fejezetet jelenthet.

Tervezők: Városrendezés: Urban-Lis Stúdió Kft. Építész: Építész Stúdió Kft.

{swf}varoskozpont{/swf}

Sport- és rendezvénycsarnok

A kb. 3000 m² hasznos alapterületű sportcsarnok tervezett helyszíne a népkerti sporttelep. Az elsősorban teremsportok és labdajátékok befogadására alkalmas csarnokban **tömegrendezvények (kiállítások, bálók, koncertek) megrendezésére is lehetőség nyílik majd.** Az épületben 4 sportolói öltöző, 60 méteres fotófolyosó, 230 fős fix lelátó létesül majd, mely mobil lelátókkal 560 fősre bővíthető.

Tervező: M-Teampannon Kft. {swf}sportcsarnok{/swf}

MÁS-KÉPp 60, Esély a tanulásra – csatlakozás a jövőhöz Hatvanban (TÁMOP-3.2.3.-08/2-2009-0048) nyertes pályázatának megvalósítása.

A Hatvan Város Önkormányzata által benyújtott nyertes pályázat keretében a Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár, valamint a Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány másfél éven át tartó programsorozatot valósít meg. A Társadalmi Megújulás Operatív Program „Építő közösségek”- **közművelődési intézmények az egész életen át tartó tanuláért 2. kör: A közművelődés a nem formális és informális tanulás szolgálatában** pályázat célja a közoktatási rendszer hatékonyságának a közművelődés eszközeivel történő javítása, ennek keretében a gyermek-és ifjúsági korosztály bevonása a formális oktatást támogató és kiegészítő új tanulási formákba, nem formális, informális tanulási programokba, szolgáltatásokba. A hátrányos helyzetű, rendszeres munkát nem végző csoportok bekapcsolása az egész életen át tartó tanulás folyamatába különös jelentőséggel bír azokon a településeken, ahol a formális, intézményes megoldások nem, vagy csak rossz határfokkal működnek. A konstrukció mindezt a közművelődési intézmények és szervezetek nem formális és informális oktatási-nevelési szolgáltatásainak fejlesztése és támogatása révén valósítja meg.

Közvetlen cél az intézmények alkalmassá tétele az „új” tanulási formák alkalmazására a gyermek és ifjúsági korosztály, valamint a hátrányos helyzetű csoportok számára, eredménye pedig ezen tanulási formák elterjesztése, a látogatottság növelése, a formális oktatás hatékonyságának növelése. Ennek hatásaként hosszabb távon jobb iskolai eredmények és kisebb lemorzsolódás várható a programokba bevont gyermekek körében. A konstrukció egyúttal a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkortól független kompetenciafejlesztését is célozza annak érdekében, hogy e csoportok munkaerő-piaci helyzete illetve új kihívásokhoz való alkalmazkodóképessége javuljon.

A "MÁSKÉPp 60" többek közt arra is vállalkozik, hogy általános iskolásoknak lehetőséget teremtsen kreatív kézműves, elmélyült zenei élményekkel való bensőséges és játékos találkozásokra. Felnőttek speciális csoportjait a számítógép, az internet, a jogalkalmazás, a konfliktus kezelés világába szeretné eljuttatni.

Javaslatok a koncepciók vonatkozásában

- **Végezzenek helyzetelemzést az ifjúság és a felnőtt korosztály vonatkozásában is.** Sok hasznos célt szolgálna; ha megismernék a fiatalok és a felnőtt lakosság megváltozott életmódját, fogyasztási, szabadidős stb. szokásait, s mindezek motivációs bázisát. Elkészülhetne ezzel együtt a településfejlesztési célok között említett különböző városrészek lakosságának kulturális katasztere, amelyre már sikeresebb humánfejlesztési program épülhet, s erre építve, ahhoz is támpontot adna, hogy a kulturális intézmények milyen lakossági szolgáltatást végezzenek a jövőben.
- Egy olyan **hosszú távú kulturális koncepció elkészítését javasoljuk**, melyre egy sokkal konkrétabb helyi közművelődési rendeletet tudna alkotni az önkormányzat.

Ajánlások a közművelődési tevékenység fejlesztéséhez

- Az önkormányzat **a továbbiakban is támogassa a közművelődési szakmai pályázatok benyújtását**, évente éljen az érdekeltség-növelő forrás igénybevételeivel, s biztosítsa a közművelődési tartalmi tevékenységet és az infrastruktúra fejlesztését javító pályázatokhoz a szükséges önerőt.
- Az önkormányzat a Hatvani Kistérségi Többcélú Társulás tagjaként **kezdemenyezze a kistérségi szintű közművelődési pályázatokhoz kapcsolódást**, vegyen részt a kistérségi Közkincs kerekasztal munkájában.
- Az önkormányzat tegyen konkrét lépéseket, az ifjúságot és az idősebbeket érintő közművelődési lehetőségek bővítése érdekében.

- **Támogassa a kulturális célú civilszervezetek szakmai munkájának megvalósulását** anyagi lehetőségeinek függvényében.
- A továbbiakban is kössön megállapodást a közművelődési feladatellátás hatékonyabb ellátása érdekében az e tevékenységet végző szervezetekkel.
- Javasoljuk a **városi szintű kulturális koordinációt**, amelyben helyzete és jogosítványa alapján a városi Polgármesteri Hivatal Szervezési Főosztálya kell, hogy kezdeményező vezető – majd koordináló – szerepet vállaljon. A rendezvények, kulturális programok előre tervezése fontos a helyi programkínálat összehangolásán túl, mert a nemzetközi és az igényesebb hazai – gyakorlatban az idegenforgalmi szakma szempontjából csak az a rendezvény képvisel értéket, amelyik fizető szándékú érdeklődőt vonz, s amelyet az esemény előtt legalább egy évvel ki lehet ajánlani.
- Javasoljuk, az önkormányzat készítsen, készíttessen **havi kulturális programajánlót**, s azt jelentesse meg papíralapú tájékoztató formájában, s tegye lehetővé, hogy minél nagyobb számban kerüljön fel a város, valamint a kulturális, turisztikai és oktatási tevékenységet, szabadidős kínálatot, tájékoztató szolgálatot működtető szervezetek honlapjára a hatékonyabb belső és külső kommunikáció elérése érdekében.

2.6. Heréd

Stratégiai fejlesztési irányok

A Gazdasági programban (2007-2010 ciklusterv) rögzítésre kerültek a közművelődési terület fejlesztési irányai, melyeket a szakfelügyelet szakmailag elfogad, megerősít.

Az önkormányzat az alábbi fejlesztéseket valósítja meg a közművelődés területén.

- Leader III. programban a nyílászárók cseréje és a homlokzat szigetelése, a Tájház és a művelődési ház mellett lévő iskolakert és park rendbetétele, sétány és rendezvénytér kialakítása.

Az önkormányzat helyesen látja, hogy a szakmai fejlesztések alapja a megfelelő infrastrukturális feltételek biztosítása. A településen lakossági és intézményi igény mutatkozik a művelődési ház épület használatára. Az önkormányzat az igényt az épület gazdaságos működtetésével szeretné kielégíteni. Ehhez járul hozzá az energia megtakarítást eredményező épület felújítás.

Az épület rendszeres használata mellett a szabadtéri közösségi rendezvények iránti érdeklődés is jelentősen nőtt. Az iskolakert és park fejlesztése, rendezvénytér kialakítása a kulturált feltételek biztosításához járul hozzá.

- Leader IV. program szabadtéri színpad építése.

A Leader III. program rendezvénytér fejlesztéséhez szorosan kapcsolódik a szabadtéri színpad kialakítása. Megvalósulásával jelentősen javulnak a nagyobb létszámot mozgósító rendezvények lebonyolításának feltételei.

- Hosszabb távon ifjúsági klub kialakítása a művelődési ház pincéjében, tetőtér beépítéssel a közösségeknek működési hely kialakítása.

Az önkormányzat helyesen látja, hogy a rendezvények biztosítása mellett kiemelkedően fontos a közösségi művelődés különböző formáinak biztosítása. A település megtartó

erejéhez járul hozzá az ifjúság kulturált szabadidő eltöltésének biztosítása. Ezért tervezik a művelődési ház épületének pincéjében az ifjúsági klub kialakítását.

A tetőtéri beépítés az egyéb művelődő közösségeket, a kiscsoportos alkotó tevékenységet hivatott támogatni, új közösségek létrehozását elősegíteni.

Javaslatok az önkormányzat közművelődési feladatellátásához

- Az önkormányzat a közművelődési tevékenység jogszerű működését közösségi szintér kijelölő határozat elfogadásával és a használati szabályok megállapításával biztosítsa.

Ajánlások a közművelődés tevékenység fejlesztéséhez

- Az önkormányzat növelje közművelődési szakmai pályázati aktivitását, vegyen részt közművelődési tartalmi tevékenységet fejlesztő pályázatokon.
- Az önkormányzat a Hatvani Kistérség Többcélú Társulás tagjaként kezdeményezze a kistérségi szintű közművelődési pályázatokhoz kapcsolódást, vegyen részt a kistérségi Közkincs kerekasztal munkájában.
- Az önkormányzat tegyen konkrét lépéseket, az ifjúságot és az idősebbeket érintő közművelődési lehetőségek bővítése érdekében.
- A közművelődési munkatárs számára javasolja a szakmai együttműködés kialakítását a Közkincs Kerekasztallal.

2.7. Hort

Stratégiai fejlesztési irányok

A település 2007-2010. évekre szóló gazdasági programjában többek között fontos feladatának tekinti a Kulturális Centrum létrehozását, mely 2007-ben megvalósult.

Az operatív fejlesztési feladatok között taglalja a kommunikációs, a hagyományörző, a galéria, az ifjúsági, a nyelvi képzések, a művészeti képzések, az internet és teleház, a művészeti alkotó programok biztosítását. Ezek megjelennek a Kulturális Centrum tevékenységében és stratégiai elképzelésében.

Az önkormányzat egymással összhangban lévő gazdasági programjában és településfejlesztési koncepciójában meghatározott kiemelt feladatai.

- Sajátos művelődési tevékenységhez szükséges feltételek biztosítása: a nagyterem többcélú hasznosíthatóságának kialakítása, a társintézmények lehetőségeink jobb kihasználásához.
- A közösségi művelődés szerzeti kereteinek kialakítása (kiscsoportok: klubok, szakkörök, tanfolyamok, egyéb közösségek).
- Az amatőr művészeti mozgalom szervezése, különböző művészeti alkotások bemutatása.
- Szórakoztató rendezvények szervezése. Színházi előadások, előadói estek, táncos rendezvények.

A megjelölt feladatok megoldása érdekében helyi jellegű témákban kiállítások szervezése, a helyi kulturális élet lehetőségeinek propagálása a Horti Televízió és az önkormányzat lapja, a Krónika segítségével

Javaslatok az önkormányzat közművelődési feladatellátásához

- Az önkormányzat igényeljen közművelődési érdekeltség-növelő támogatást a közművelődési műszaki, technikai fejlesztés érdekében.

- Az intézményben szükséges a műszaki, technikai fejlesztés, a további felújítási munkálatok elvégzése és a bútorzat folyamatos cseréje. A megvalósítás érdekében az önkormányzat továbbra is éljen a pályázati lehetőségekkel.

2.8. Kerekharaszt

Stratégiai fejlesztési irányok

Integrált Közösségi Szolgáltató Tér (IKSZT) kialakítása

Komplex funkciókkal rendelkező akadálymentes közösségi hely létrehozása –már meglévő régebbi épület korszerűsítésével –ami kielégíti a helyi lakosság, civilek és vállalkozói szféra igényeit, elősegítve ezzel a kulturális és közösségi élet felpozícióját.

- Célszerű kulturális értéktárat készíteni a helyi kulturális szokások és hagyományok felmérésére, megőrzésére, majd kulturális koncepciót elfogadni a feladatok hosszú távú ütemezése érdekében.
- Javasolt helyi díjat alapítani a kulturális közösségi munkában aktívan résztvevő lakosok, civil szervezetek elismerésére az ide vonatkozó törvényekben kapott felhatalmazás alapján: a helyi önkormányzatokról szóló 1991. évi LXV. törvény 1. § (6) a) valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvény szerint.
- Erősítsék a kapcsolatot a kistérségi központtal és a többi településsel, használják ki jobban, a társulás nyújtotta lehetőségeket.
- Fontos a pályázati aktivitás növelése, a külső források felkutatása, az önkormányzati és az állami támogatás kiegészítésére.
- A közművelődési színtér technikai eszközparkjának fejlesztésére vegyék igénybe a közművelődési érdekeltség-növelő támogatást.
- A lakosság tájékoztatása szempontjából, főleg a fiatalabb korosztály miatt fontos lenne elkészíteni a település honlapját, ahol egy külön link alatt kellene közölni a kulturális területre vonatkozó információkat.

2.9. Lőrinci

Stratégiai fejlesztési irányok

A helyi társadalom kulturálódási igényeinek rendszerezett felmérésére még nem került sor. Ennek ellenére csupán egy városrészi területen érezhető hiány a feladatellátás rendszerében. Az Erőműi Lakótelep esetében az intézmény kevésbé van jelen rendezvényeivel vagy állandó közösségi kulturálódási lehetőségeinek kínálatával. Ennek oka kettős: a településrészen rendelkezésre álló infrastruktúra rendkívül leromlott állapota, másrészt az intézmény szerény humán erőforrás ellátottsága. A helyzetet tovább rontja, hogy az itt található kulturális célú épület nem is tartozik az intézmény telephelyei közé. A többi városrészi terület, valamint valamennyi társadalmi csoport esetében a **művelődési ellátás kínálata jónak mondható**. Ez jellemző a rendezvényi, a közösségi művelődési, művészeti tevékenység hatókörébe tartozó kínálatra egyaránt.

A közösségi művelődési, szórakozási szokások alakítása esetében az intézmény nem alkalmaz tervszerű fejlesztést. A folyamatokat elsősorban a **felmerülő igények intézményi keretek közé történő integrálása** jellemezi. Az integráció foka eltérő az egyes

tevékenységeket illetően. Az intézmény hivatalos programjaiba történő felvételtől a közös megvalósításon át a helyszín biztosításáig terjednek. Miután a település közösségi művelődési életének – az önkormányzat által is támogatott - jelentős alakítói a civil szervezetek, azok ebben a folyamatban hatásosan vesznek részt.

A település nem rendelkezik sajátos, csupán erre a vidékre jellemző népi hagyománnyal. A korábbi – ipari forradalom előtti – népi hagyományok eltűntek. Nem hagytak ugyanakkor erős – a település egészére kiterjedő - nyomot az ipar jelenlétéből adódó munkás hagyományok sem. A város és **az intézmény tesz kísérletet a népi hagyományok újra köztudatba illesztésére** a tájház fenntartásával és az abban megvalósuló programokkal. Szintén ezt a szakmai fejlesztési irányt erősítik a selypi kultúrházban működtetett népi hagyományőrző csoportok.

Az intézmény, lépést tart a technológiai fejlődéssel. Közösségi internet hozzáférést működtet. Napi munkája során rendszerszerűen használja a számítógépet. PR munkájában használja az internet nyújtotta lehetőségeket.

Az intézmény tagja a hatvani Közkincs Kerekasztalnak. Tagja továbbá az országos Tájház Szövetségnek.

További kulturális kapcsolatok kötődnek a művészeti csoportok tevékenységéhez. Kapcsolatuk elsősorban és kistérségi és megyei hatókörűek. A Cantus Laurencius kórus rendelkezik országos kapcsolatrendszerrel.

Számottevő partnerei a helyi közművelődési élet szervezőinek a civil szervezetek. Ezek közül kiemelkedik a Lőrinci Város Jövőjéért Baráti Egyesület és a Pitypang Egyesület.

Összességében megállapítható, hogy a Lőrinci Város közművelődési feladatellátását végző intézmény szakmai tevékenységének közép és hosszú távú fejlesztési irányai csak részben kialakítottak. Azok egzakt felmérésekkel, szakszerű tervezési metódusokkal nem alátámasztottak. Ez azonban a jelenlegi helyzetben nem okoz jelentős zavarokat a közművelődési feladatellátásban. Nagyobb időintervallumban gondolkodva azonban célszerű lenne az ilyen irányú működés és fejlesztések közép- vagy hosszú távú tervezése.

Javaslatok az önkormányzatnak a közművelődési feladatellátás hatékonyságának növelése érdekében

- Javasoljuk az önkormányzatnak egy átfogó kulturális fejlesztési stratégia elkészítését, melyben különös figyelmet fordít a város sajátos településszerkezetére. Figyelembe veszi továbbá a településen eddig e tárgyban lezajlott spontán innováció eredményeit.
- Nem eléggé használták ki a közművelődési érdekeltség-növelő támogatás lehetőségeit. Javasoljuk az önkormányzatnak a támogatási formának további hatékony kihasználását.
- A Városi Kulturális- és Sportintézmény és Könyvtár nagyszámú és változatos hordozó felületű médiában jelenik meg. Nagyban segítené a települési és kistérségi PR és marketing munkát, támogatná az ismertséget, ha egységes arculati elemekkel lépne a nagyközönség elé. A szakfelügyelet javasolja az intézmény arculati kézikönyvének elkészítését. Javasolja továbbá az internetes felületen történő megjelenés újragondolását és egy egységes intézményi szintű honlap elkészítését.
- A közművelődési feladatellátó intézmény szakmai tevékenységének vizsgálata bizonyítja, hogy a felnőttképzési és az ismeretterjesztési tevékenység hiányosan van

jelen a település életében. Javasolt, hogy az intézmény vizsgálja meg az ilyen irányú tevékenységek kiterjedtebb végzésének lehetőségét.

- A képzőművészeti seregszemlék rendezése és a hozzájuk kapcsolódó közművelődési szakmai szolgáltató tevékenység jelentős innovációja az intézménynek. A szakmai vezetők vizsgálják meg a tevékenység kiterjesztését a teljes hatvani kistérségre. Javasolt továbbá, hogy ebbe az innovációba vonják be az itt működő Közkincs Kerekasztalt. Ebben a tekintetben ésszerű lenne átgondolni az eddigi nyári táborokban rejlő lehetőségeket, mint egy esetleges tehetséggondozó művésztelep alapjait.
- A település közművelődési életének jelentős szereplői a formális és nem formális civil szervezetek, különösen a Pityang Egyesület. Munkáját az önkormányzat évi rendszerességgel pénzügyileg is támogatja. Lőrinci Város Önkormányzata kössön az 1997. CXL. tv. 79. § szerinti közművelődési megállapodást a Pityang Egyesülettel, mint civil szervezettel.
- Az erőműi lakóövezetben található művelődési ház nem rendelkezik semmilyen közművelődési jogi státusszal. Annak ellenére, hogy eredeti funkciójában ezt a célt szolgálta és ma is működik benne művelődő közösség. Javasoljuk az épület közművelődési szintérré történő kijelölését. Ennek indoka elsősorban az, hogy a közösségi feladatellátó számára nagyobb esély nyílhat az épület felújítását célzó pályázat benyújtására.

2.10. Nagykökényes

Stratégiai fejlesztési irányok

Integrált Közösségi Szolgáltató Tér (IKSZT) kialakítása

Komplex funkciókkal rendelkező akadálymentes közösségi hely létrehozása –már meglévő régebbi épület korszerűsítésével –ami kielégíti a helyi lakosság, civilek és vállalkozói szféra igényeit, elősegítve ezzel a kulturális és közösségi élet felpezsdülését.

A 2009.01.hónapban benyújtott LEADER III. tengely ÚMVP nyertes pályázat keretében megkezdődött az iskolakertben a volt **Desseffy-kúria** egykori istállójának külső-belső **felújítása, alkotó házzá alakítása**. A felújítás mintegy 33 millió forintból valósul meg, amelyből pályázati támogatás 24,9 Millió Ft, a beruházás 25 százaléka áfát önerőként az Önkormányzat biztosítja. A műemléki istálló felújításához a Nagykökényes Tárnyi Emlékeinek Megóvásáért Kulturális Alapítvány is több millió Ft támogatást nyújt.

A nagykökényesi templom műemléki felújítása

A premontrei prépostság alapítása a XII. századra tehető. Első írásos emlékei 1228-ból maradtak fenn. Az évszázadok folyamán többször is átépítették, bővítették templomunkat, míg elnyerte mai formáját. Az 1960-as felújítás nem emelte ki a műemléki jelleget, amit a mostani felújítással szeretnénk pótolni.

2005-ben a teljes tetőszerkezet felújítása történt meg. 2008 szeptemberében elkezdődött a külső homlokzat műemléki helyreállítása. A munkálatok kezdete óta feltárásra kerültek a templom román kori részei és a gótikus kori többszöri átépítésre utaló falak is.

A felújítás jelentős költségeihez pályázat útján, egyházmegyei és alapítványi támogatás által jutott az egyházközség. A helyreállítás során felmerülő további költségekhez vár anyagi támogatásokat a Nagykökényesi Egyházközség.

Közművelődési programjavaslat

Az Egyházközség is pályázatot nyújtott be a LEADER IV. tengely keretében a „Zagyvaság koncertek” címmel komolyzenei rendezvénysorozat megtartására, melynek teljes összegét állami támogatásból finanszírozhatják. A parókia épületének teljes külső és belső felújítására is pályázatot nyújt be az Egyházközség.

2.11. Petőfibánya

Stratégiai fejlesztési irányok

Az önkormányzati közművelődési feladatellátás javasolt fejlesztési irányai a település erősségeinek megtartására, a feltárt lehetőségekre épülnek.

- A többszereplős és többcsatornás közművelődési finanszírozású közművelődési tevékenység folyamatos, egyre javuló feltételek között megvalósuló biztosításához rövidtávon a tervezett településközponti rehabilitáció részeként, figyelemmel a már elért eredményekre kívánatos az épület, a műszaki, technikai eszközpark fejlesztése, a tartalomszolgáltatás bővítése.
- A településnek elemi érdeke fűződik ahhoz, hogy helyi társadalma minél tagoltabb legyen, azaz minél több civil szervezet vállaljon részt a közművelődési tevékenység szervezésében. Az önkormányzat feladata – a közalapítványon keresztül – a kultúrabarát klíma megteremtése új közösségek létrejöttének bátorításával, rendszerszerűen működő tevékenységtámogató pályázati alap működtetésével, eredményes közművelődési tevékenységet elismerő kitüntetői rendelet megalkotásával, közművelődési tanács működésének kezdeményezésével, a művelődő közösségek jogi személyiségű átalakulásának ösztönzésével, pályázati programokba kapcsolódás ösztönzésével.
- A művelődési aktivitások települési szintű megmutatásának elősegítése mellett, szükséges a mikro térségi és kistérségi alkalmakon való megjelenés támogatása.
- Az önkormányzat használja ki a kistérségi együttműködésben rejlő további lehetőségeket. Kezdeményezze kistérségi közművelődési-múzeumi referens közös alkalmazását. Segítse a kistérségi kulturális civil kerekasztal működését, a rendezvények időbeni koordinációját, közös mobil technikai eszközpark kialakítását.

Javaslatok az önkormányzatnak a közművelődési feladatellátásához

- Az önkormányzat és a közalapítvány kössön közművelődési megállapodást
- A még hatékonyabb és eredményesebb feladatellátás érdekében készüljön közművelődési helyzetelemzés és fejlesztési program.
- Az önkormányzat mutasson nagyobb pályázati aktivitást a közművelődési területen. Az önkormányzat igényelje a települési önkormányzatok könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatását.
- Kezdeményezzék a közalapítványnál, annak alapító okiratában rögzített tisztségviselői struktúrának megfelelő személyi feltételek biztosítását.
- Kezdeményezzék a közalapítványnál felsőfokú végzettségű közművelődési szakember foglalkoztatását.
- Kezdeményezzék kistérségi közművelődési-múzeumi referens közös alkalmazását.

2.12. Rózsaszentmárton

Stratégiai fejlesztési irányok

A településen írásos közművelődési stratégia, koncepció nem készült.

A Művelődési Ház és Könyvtár neve szerepel ugyan a község önkormányzatának 2006-2010-ig terjedő időszakra elkészített gazdasági programjában, de csak a fűtés korszerűsítés és az épület-felújítás vonatkozásában. Egyetlen mondat jelzi az önkormányzat elkötelezettségét a civil szférával való még nagyobb összefogás érdekében. Ennek a szándéknak természetesen közművelődési vonatkozásai is vannak.

Az elkövetkező néhány évben az önkormányzat részéről nem is várható közművelődési célú fejlesztés, a község minden erejét a csatornázásra koncentrálja.

Bár egységesen leírva sehol nincs, a munkatervekből, beszámolókból, az elmúlt három év fejlődési irányából azonban egy nagyon **határozott közművelődési koncepció** rajzolódik ki.

Az önkormányzat és az intézmény a bányász hagyományok ápolása mellett a civil szervezetekkel és művelődő közösségekkel együtt megvalósított tevékenységet helyezi előtérbe. Az intézmény hangsúlyozottan partnerközpontú, teret ad minden, a használatból érkező kezdeményezésnek és törekszik más településekkel kapcsolatfelvétellel.

Az önkormányzat **közművelődési stratégia** formájában foglalja írásba a helyi közművelődési rendelettel harmonizáló törekvéseit. A stratégia helyzetelemzéséből a döntéshozók számára is egyértelművé válik, hogy a célok megvalósításához kevés a humán erőforrás.

Az önkormányzat és az intézmény minden lehetőséget ragadjon meg pályázatok írására a szakmai, humán erőforrás és technikai feltételek javítása érdekében. A **pályázatíráshoz** és a szakmai a megvalósításhoz a szakértelem adott, gondos mérlegeléssel, önköltségszámítással, az önrész biztosítás a település megtérülő befektetése.

Az önkormányzat nem tud finanszírozni plusz státuszt, ezért pályázati forrásból vagy ágazatok közti együttműködés segítségével próbálja **külső munkaerő** segítségét igénybe venni.

Az önkormányzat nyújtson be igényt a 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet 8. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a **közművelődési érdekeltség-növelő támogatásra**, melynek célja a művelődési ház technikai fejlesztése.

Az intézmény intenzívebben vegyen részt a **kistérségi szervezetek** szakmai és közös forrásteremtő munkájában.

Az intézmény **dokumentálja** következetesen és folyamatosan **tevékenységét**.

A községben működő **civil szervezetekkel** és az intézmény **saját művelődő közösségeivel** egyaránt célszerű írásos **megállapodást** kötni a közös célok megvalósításának feltételeiről.

2.13. Zagyvaszántó

Stratégiai fejlesztési irányok

Az intézmény, írásban rögzített kulturális koncepcióval, középtávú fejlesztési tervvel, küldetésnyilatkozattal nem rendelkezett. Munkáját éves munkaterv alapján végezte.

Egyedül a Településfejlesztési koncepció tartalmaz középtávra szóló fejlesztési elképzeléseket, de nincsenek nevesítve a határidők és felelősök.

Javasolt, hogy a közművelődési rendelet átdolgozásával együtt készüljön alapos helyzetelemzés és a kistérségi fejlesztési elképzeléseket is figyelembe vevő középtávú kulturális fejlesztési dokumentum.

A tevékenység középpontjában a lakossági igények kielégítése áll. A civilekkel együttműködés fejlesztésével, a tevékenység kínálat bővítésével érhető el, hogy minden korcsoportot elérjenek a szolgáltatások.

A nehezedő pénzügyi helyzet ellenére az alkalmi rendezvényeket megtartották. A jól működő tevékenységstruktúra erősítheti a lokalitást. A helyi közösségekkel létrejött partneri kapcsolat és együttműködés a kulturális rendezvényekkel hozzájárul az életminőség javulásához. A népünnepély jellegű rendezvények mindazokat bevonhatják a település életébe, akik egyik állandó művelődő közösséghez sem tartoznak.

A hagyományokra építve újjá kellene szervezni a megszűnt művelődési csoportokat (népdalkör, kézműves kör), újak szervezése is ajánlott (színjátszó és tánc csoportok ifjúságnak, felnőtteknek).

A szakdolgozó tisztában van azzal, hogy folyamatos fejlesztésre van szükség mind infrastrukturális, mind szakmai téren, de az önerő hiánya miatt nagyon alacsony a pályázati kedv.

Javaslatok az önkormányzat közművelődési feladatellátásához

- A helyi közművelődésről szóló 9/2003. (X. 30.) sz. önkormányzati rendelet nem a tényleges állapotnak megfelelő módon szabályozza a település közművelődési feladatellátását. A rendelet módosítása szükséges oly módon, hogy az tartalmazza a közművelődési feladatellátás jelenleg érvényes módját. A módosítás vegye figyelembe a helyi sajátosságokat, részletesebben jelenítse meg az alkalmazott közművelődési formákat. A rendelet megalapozásához készüljön kulturális helyzetelemzés, majd a települési és kistérségi stratégiai fejlesztési dokumentumokra épülő, azokkal harmonizáló kulturális koncepció.
- Készüljön az 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendeletnek megfelelő hétéves továbbképzési terv.
- Az önkormányzat határozattal állapítsa meg a közösségi szintér használati szabályait.
- A dolgozó munkaköri leírását át kell dolgozni a megváltozott jogi és intézményi környezet miatt.
- Az önkormányzat kísérje figyelemmel és évente pályázzon a közművelődési tevékenységet támogató kiírásokra.
- Az átszervezéssel csökkentett létszám a feladatellátáshoz nem elégséges. A műszaki technikai feladatok ellátására az önkormányzat legalább a közmunka program keretében folyamatosan biztosítsa egy fő foglalkoztatását.

VIII. CSATOLT DOKUMENTUMOK JEGYZÉKE

1. sz. melléklet

2. Térségi intézmények bemutatása

2.1. A települések jellemzése történeti hagyományok és a kulturális ellátottság megközelítésben

2. sz. melléklet

Kistérségi mini SWOT a kistérségi közművelődési feladatellátás szervezésében

3. sz. melléklet

Problémafa

4. sz. melléklet

Célfá

5. sz. melléklet

Projektervek

5.1. sz. melléklet: Integrált Közösségi Szolgáltató Tér (IKSZT) Kerekharaszt

5.2. sz. melléklet: Integrált Közösségi Szolgáltató Tér (IKSZT) Ecséd

5.3. sz. melléklet: „Építő közösségek”- közművelődési intézmények az egész életen át tartó tanulásért – Program a hatvani kistérség közművelődési feladatellátására

5.4. sz. melléklet: „Múlt a jelenben” Hagyományörző csoportok a Hatvani Kistérségben

5.5. sz. melléklet: “Együtt a digitális írástudás fejlesztéséért”

6. sz. melléklet

Hatvan és környezete kistérségi kiemelt rendezvényeinek időrendi táblázata

7. sz. melléklet

Hatvan és környezete kulturális intézményeinek elérhetősége

*A közművelődés a kiművelt emberfők, a tudásalapú társadalom,
a gazdasági fejlődés, az esélyegyenlőség és a tolerancia szolgálatában.*

MELLÉKLETEK

**Hatvan Körzete
Kistérségi Többcélú Társulás**

A HATVANI KISTÉRSÉG RÖVIDTÁVÚ KULTURÁLIS STRATÉGIÁJA

2010 – 2013.

**Készült
az Oktatási és Kulturális Minisztérium
Közkincs pályázatának támogatásával
2010. április 15.**

**KÖZKINCS
PROGRAM**

Készítette:
Mácsik Éva
a Kistérség Munkaszervezetének
igazgatója,
Matiszlovicsné Horváth Éva
közművelődési szakértő
a Szakmai Fejlesztő Műhely
közreműködésével

TARTALOMJEGYZÉK

1. sz. melléklet	1
TÉRSÉGI INTÉZMÉNYEK BEMUTATÁSA.....	1
2.1. A települések jellemzése történeti hagyományok és a kulturális ellátottság megközelítésben	1
2.1.1. Apc.....	1
2.1.2. Boldog	3
2.1.3 Csány	7
2.1.4. Ecséd	11
2.1.5. Hatvan	16
2.1.6. Heréd	25
2.1.7. Hort.....	28
2.1.8. Kerekharaszt	32
2.1.9. Lőrinci	34
2.1.10. Nagykökényes	39
2.1.11. Petőfibánya	42
2.1.12. Rózsaszentmárton	45
2.1.13. Zagyvaszántó	49
2. sz. melléklet	53
KISTÉRSÉGI MINI SWOT A KISTÉRSÉGI KÖZMŰVELŐDÉSI FEADATELLÁTÁS SZERVEZÉSÉBEN	53
3. sz. melléklet	54
PROBLÉMAFA	54
4. sz. melléklet	55
CÉLFA	55
5. sz. melléklet	56
PROJEKTTERVEK	56
5.1. sz. melléklet.....	56
Integrált Közösségi Szolgáltató Tér – Kerekharaszt.....	56
5.2. sz. melléklet.....	58
Integrált Közösségi Szolgáltató Tér – Ecséd.....	58
5.3. sz. melléklet.....	60

„Építő közösségek”	60
5.4. sz. melléklet	62
„Múlt a jelenben”	62
5.5. sz. melléklet	64
“Együtt a digitális írástudás fejlesztéséért”	64
6. sz. melléklet	66
HATVAN ÉS KÖRZETE KISTÉRSÉG KIEMELT RENDEZVÉNYEINEK IDŐRENDI TÁBLÁZATA	66
7. sz. melléklet	79
HATVAN ÉS KÖRZETE KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEINEK ELÉRHETŐSÉGE	79

TÉRSÉGI INTÉZMÉNYEK BEMUTATÁSA

2.1. A települések jellemzése történeti hagyományok és a kulturális ellátottság megközelítésben

2.1.1. Apc

A település bemutatása

Apc 2600 fős település Heves megyében, a Mátra hegyvonulat dél felé elnyúló lábánál, a Zagyva folyó bal partján terül el. A Somlyó-hegy lábánál kialakult település története írásos emlékek nyomán az Árpád-korig vezethető vissza, de leletek bizonyítják, hogy már az őskorban is lakott volt a táj. Első írásos említése 1246-ból való. Kezdetben mezőváros volt, ma már inkább ipari jellegű település. Helyben több gyár, üzem, vállalkozás is működik. Kereskedelmi ellátottsága vasúti és közúti közlekedése jó.

A XVIII. században fejlődésnek indult a település. Elkészült a templomtorony, melynek építése a Grassalkovich család nevéhez kapcsolódik. Beindul a folyamatos iskolai oktatás, 1750-ben már tanterem áll az iskolamester rendelkezésére. 1875-től kőbánya, cserép és téglagyár segítette a lakosság megélhetését. Több kőbánya is működött a Somlyó és a Kopasz-hegy oldalán, a legnevezetesebb az északi oldalon található „Széleskő”, ahol a feltörő bányavíz tavat hozott létre és a környék kedvelt kiránduló helyévé tette. Mély vize felüdülést jelent a nyári melegben, a fölötte magasodó sziklafal festői látványt nyújt.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Az **iskolai oktatás** 1945-ben változott meg, amikor a 6 osztályos római katolikus elemi oktatást felváltotta a 8 osztályos állami általános iskola. 1960-ban a tanerők száma 20 fő, a tankötelesek száma elérte az 500 főt. 1968-ban az egyik osztálytermet tornateremmé alakították át, 1970-ben épült meg a 70 férőhelyes napközi otthon. 1985-ben adták át az új, háromszintes iskola épületét.

Jelenleg az iskola két épületben működik; a régi iskolaépület az alsó tagozat, az új épület a felső tagozat oktatásának helyszíne. Az iskola tantermei jó színvonalúak. A szaktantermek az informatikát, a nyelvi képzést, a háztartást, a technikát és a rajzot szolgálják kiegészítve egy használható iskolai könyvtárral.

1975. november 1-jén adták át a **napközi otthonos óvodát**, mely a kastélykert területén a község központjában épült. A 75 férőhelyes intézmény, kis- középső és nagycsoporttal kezdte meg működését. Jelenleg is így üzemel. Fontos feladatuknak tartják a községben élő 3-6 éves korú gyermekek egészséges testi és szellemi fejlődésének biztosítását. Az óvodai élet színesebbé tele érdekében különböző szabadidős programokat szerveznek, melyeket a szülők és a gyermekek érdeklődésének megfelelően alakítanak.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

1945 után a közművelődési tevékenység kezdetben a régi kultúrház épületében folyt. Az 1948-tól beindult pezsgő kulturális élet miatt, a megnövekedett feladatok végrehajtásához már egyre szűkebb lett a helyszín.

1952-ben új helyre költözött a művelődési ház. A Mátravidéki Szénbányák lemondott a helyi kastély tulajdonjogáról és e jogot átruházta az Apci Községi Tanács javára, melynek révén a kultúra új otthonába költözött. Fejlesztési pénzekből és társadalmi munkával nagy átalakításokat végeztek. Színpadot építettek, közösségi helyeket alakítottak ki. 1958-ban vette fel az Ady Endre nevet. 1970-ben építették át a vízvezetékrendszert, a vízellátását bekapcsolták a községi hálózatba.

A könyvtár 1972-ben költözött a kastély nyugati szárnyába.

1975-ben került sor a mozi és az egész épület felújítására, modernizálására. Ma az épület külsőleg és belsőleg tetszetős és használható.

A közös intézmény működtetésére 532m² áll rendelkezésre, melyből a művelődési ház tevékenységére 412m² (1 színházterem, 2 közösségi színtér és kiszolgáló helyiségek), a könyvtári szolgáltatásra 120m² áll rendelkezésre. A felújított kastélyépület egyik jellegzetes központi ingatlana a községnek. Az intézmény technikai ellátottsága jó, rendelkeznek hang és fénytechnikai berendezéssel. Infrastrukturális jellemzői (vezetékes víz, vizesblokk, központi illetve gázkonvektoros fűtés) elfogadhatónak minősíthető.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

Nem bejegyzett: Szabadidő Klub (nyugdíjas, 20 fő, szabadidő hasznos eltöltése, közös programok, kirándulások)

Baba-Mama Klub, (kb 20 fő, gondozási tanácsok, előadások, közös játék)

Ifjúsági Klub, (fiataloknak programok szervezése, 40 fő)

Makettezők Baráti Köre (modellezés, versenyeken, kiállításokon való részvétel, 10 fő)

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

A művelődési házzal egy épületben működik a jól felszerelt községi könyvtár mintegy 30.000 db dokumentummal. A könyvtár helybeni Internet használati lehetőséget, másolási és információs szolgáltatást biztosít.

5. Média

A községi önkormányzat támogatásával jelenik meg az Apci Hírek c. kiadvány. Mely tudósítja a helyben lakókat a községben történt eseményekről, közérdekű információkról és a képviselő-testület határozatairól.

A községben kábeltelevízió működik, melynek keretén belül hetente egy óras adást sugároz a helyi közérdekű információkról, hírekről és helyi eseményekről.

www.apc.hu

6. Civil szervezetek

Bejegyzett: Amazon SE(női foci, 25 fő); ATE (férfi foci, 3 csapat); Somlyó Hegyi Lövészklub, (íjászat, puska, pisztoly lövészet, 25 fő); Polgárórség;

Apci Iskoláért és Óvodáért Alapítvány (játékonysági bál szervezése, a bejött pénz felhasználása), Magyar Rákellenes Liga Apci Szervezete (370 tag, betegek segítése, előadások, szűrővizsgálatok szervezése)

Bányász Nyugdíjas Alapszervezet,(300 fő, nyugdíjasok érdekvédelme, segélyezése)

Postagalamb Egyesület, (galambok versenyeztetése, gondozása, 15 fő)

Közösen Apcért Egyesület (községépítés, részvétel a kult. programokon)

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

A „Széleskő”, ahol a feltörő bányavíz tavat hozott létre és a környék kedvelt kiránduló helyévé tette. A Somlyó déli oldalának szépségét, a fenyőerdő mellett elterülő piros

színben pompázó pipacs és árvalányhajmező teremti meg. Utóbbi kezdetben ezüstössé, majd fehérre varázsolja a hegyoldalt. A természetes növényzet védett ritkasága még a nagyszámban előforduló nőszirm, a koratavaszkedves virága. Az erdőben élő vadak, a szarvas, vaddisznó, muflon és fácán ma is csábítják a vadászokat, de a sportkedvelői is szívesen járnak ide. Sárkányrepülősök és paplanernyősök használják ki a kedvező légáramlatokat. A repülés öröme mellett, bizonyára gyönyörködnek a Zagyva-völgyében fekvő falvak látványában, a Mátra illetve a Cserhát hegyvonulataiban.

8. Szellemi örökség

Illés József: Apc község története

9. Turizmus

A „Széleskő” és a Somlyó hegy idegenforgalmi célú hasznosítására turisztikai fejlesztési koncepció nem készült.

2.1.2. Boldog

Település bemutatása

Boldog a Zagyva és a Galga folyók között, három megye (Heves, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest) találkozásánál fekszik. A település és határa régészeti leletekben gazdag. Első említése 1395-ből való. A község folyamatosan fejlődött, kedvező fekvésének köszönheti, hogy az őskortól napjainkig is lakott terület. Gazdagságát ma is a víznek köszönheti, mert a község határában bárhol kifogyhatatlan öntözővízhez lehet jutni a fűrt kutakból. Ez teszi lehetővé a kiváló minőségű paprika, káposzta, paradicsom és egyéb zöldségfélék termesztését.

A legenda szerint 1552-ben Bonta bíró a török sanyargatása elől vezette népét a mai helyére, a mocsárban lévő szigetre, s botját leszúrva kijelentette: Itt leszünk mi boldogok! Azóta hívják a községet Boldognak.

A településen jelenleg 3150 fő él. A lakosság palóc eredetű, mezőgazdaságáról és népviseletéről vált ismertté. Boldog Heves megye egyik leghűségesebb hagyományörző faluja. A boldogi hímezések első mintakönyvét 1942-ben adták ki: ebben is bemutatták a boldogi fehérhímezést. A boldogi népviseletet élőben is megnézhetjük a sok látogatót vonzó júniusi Jézus Szíve-búcsún. Több együttes is alakult a régi szokások, énekek életben tartására: a Kaláris népi táncegyüttes, a boldogi férfikórus és az asszonykórus.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

A településen két épületben működik az **óvoda** és az **általános iskola** is. Az óvodai létszám 110 fő, az iskolai 270 fő. Mindkét tantestület és gyermek közösség bekapcsolódik a település szintű rendezvényekbe, de saját programterveiknek megfelelően szervezik az intézményeken belüli ünnepeket, farsangokat, szórakoztató programokat. Ezek lebonyolítására gyakran a művelődési házban kerül sor.

Az iskolás gyerekek többsége tagja valamelyik művelődési közösségnek, így gyakran részt vállalnak a község eseményeinek sikeres lebonyolításában. Ugyanez mondható el a tantestületek tagjairól is. Többen a művelődési közösségek vezetői tisztségét is ellátják.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

Az Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár a település központjában, a Kossuth u. 40. sz. alatt található. A saroképület előtti parkoló segíti a megközelítést, rendezvények alkalmával pedig rendezvénytérként funkcionál. **Az épület szerkezete elavult, de a folyamatos felújításról és állagmegóvásról a fenntartó önkormányzat gondoskodik.** Kívülről zord képet mutat, belső tereiben azonban tiszta és hangulatos.

Az épület 1968-ban az akkor jól prosperáló tsz és a Községi Tanács összefogásából épült. Kettős funkciót látott el, a földszinten a helyi kulturális élet biztosítására a nagyterem, klubszoba, előtér és kiszolgáló helyiségek kaptak helyet, az emeleten a mezőgazdasági szövetkezet irodái működtek. Az épület 1995 óta az önkormányzat tulajdona. Jelenleg 1031 m² szolgálja a feladatellátást. Az intézmény Ujváry Ferenc nevét 2002-ben vette fel, emléktáblája az épület központi részén található. Ujváry Ferenc kántortanító 1935-41 között vezette a Gyöngyösbokréta boldogi csoportját. A háborút követő években a község életének aktív szereplője. Kiemelkedő jelentőségű a helyismereti munkája: a Bruckner Jenő vezette Boldog község történetét továbbírta, majd összerendezett, szerkesztett formában elkészítette Boldog község monográfiája című kétkötetes tanulmányát.

Az önkormányzat az emeleten alakította ki a barátságos könyvtárat, kiállító szobákat és az irodákat. Ezek megközelítése a meredek belső lépcső miatt az idősebb korosztály számára nehezebb. Folyamatos felújítási munkáknak köszönhetően elvégezték a tetőszigetelést, a nagyterem és a mosdók felújítását, a villamos hálózat korszerűsítését, könyvtári ablakok cseréjét.

Az intézmény felszereltsége a feladatellátáshoz megfelelő, a bútorok állapota könyvtárban, klubszobákban, irodákban jó, de néhány helyiségben elhasznált. A 300 fő befogadására alkalmas színházterem székei különböző beszerzésekből valósultak meg, nem mutatnak egységes képet.

A technikai eszközpark fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítanak. Az amatőr színjátszó csoport előadásaihoz kapcsolódva mind a hang, mind a fénytechnika korszerűsítésére költöttek. A hangtechnika fejlesztése azért is kiemelt terület, mert valamennyi települési nagyrendezvényen ezt a felszerelést használják. Fontos, hogy jó minőségű, könnyen szállítható és gyorsan összeszerelhető elemek alkossák. Ezt a kívánalmat szem előtt tartva folyamatosan bővítik a jelenleg rendelkezésre álló rendszert.

A fénytechnika vonatkozásában a variálhatóságot helyezik előtérbe. Jelenleg fix rögzítésű halogén vonalizzók és színfóliákkal ellátott reflektorok biztosítják egy-egy program fény hatásait. A reflektorok vezérlését és a fokozatmentes szabályozását tízcsatornás teljesítmény szabályzóval oldották meg. A rendszer korszerűsítésére pályázatot nyújtottak be. A sikeres pályázatnak köszönhetően 580 000 Ft értékben bővült és minőségében javult az elmúlt évben a technikai eszközpark. A fény és hangtechnikai eszközök optimális és hatékony működtetésében és karbantartásában részt vesz a tiszteletdíjas hang technikus.

Az intézmény terei és a technikai eszközei jól kihasználtak. Az egyes eszközök karbantartását az önkormányzat intézményi üzemeltetéssel foglalkozó szervezte végzi. Nincs terveszerű karbantartás, az egyedi felmerülő hibákra közvetlenül reagálnak. A technikai eszközök karbantartását és javítását szakszerviz igénybevételel oldják meg.

A Tájház (Boldog, Kossuth u. 32.) állagmegóvására is nagy gondot fordítanak. Az elmúlt évben tetőjavítás, kerítés felújítása és egyéb, az állandó kiállítás megjelenését segítő eszközök beszerzése történt.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

A helyi közművelődés legerősebb tevékenységtípusa a közösségi művelődési tevékenység. A szakfelügyeleti vizsgálat számára ez a boldogi közművelődési tevékenység legszembetűnőbb üzenete. Ezt erősítették meg a településen folytatott beszélgetések, az átadott dokumentumok, kiadványok és statisztikai jelentések. A településen az alábbi közösségek működnek rendszeresen.

Hagyományőrző csoport (25-30 fő 5-80 éves korig) Tagjai a Muharay Szövetségnek és a Közép-Magyarországi Folklor Szövetségnek. Népdalok, népi játékok feldolgozásával foglalkoznak, de tanítják a fodros kendő vasalását és a boldogi szoknya ráncolását is. Próbáik, fellépéseik rendszeresek. E közösségben biztosított a hagyományőrzés jövője. Szerepelnek a település valamennyi nagyrendezvényén, felléptek Veresegyházán, Csömörön, Ecséden, Hatvanban, Galgamácsán. Műsoraik: Népdalcsokrok, Katonadalok, Arató, Lakodalmas, János napi köszöntő. Hangkazettájuk van, tervezik CD felvétel készítését az ünnepekhez kötődő dalokból.

Kaláris Néptáncgyűttes (50-60 fő 8-18 éves korig) A három korosztályt magába foglaló tánccsoportok próbáikat a művelődési házban tartják. A középiskolásokat nehezebb összetartani, hiszen tanulmányaik miatt kevesebbet tartózkodnak Boldogon. A település valamennyi nagyrendezvényén szerepelnek. Új koreográfiák tanulásakor vendégtanárt hívnak.

Mazsorett csoport (10-12 fő általános iskolások) Szabadtéri rendezvények rendszeres közreműködői, menettáncokkal színesítik a programokat. A színjátszó kör munkájába folyamatosan bekapcsolódnak.

Beatus Kórus (20-22 fő 8-40 éves korig) Tevékenységüket műfaji gazdagság jellemzi. Énekelnek spirituálékat, népdalokat, egyházi énekeket, kórusműveket, Beatles dalokat. A községi rendezvények mellett önálló műsoros esteket is szerkesztenek, pl.: Kodály évfordulóra.

Színjátszó csoport (állandó létszámuk 35-60 fő, a bemutatott darabtól függően) A közösség eredményes előadó művészeti tevékenysége komoly múltra tekint vissza. Színpadra állították már a Valahol Európában, a Légy jó mindhalálig, a Dzsungel könyve, az István, a király, a Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról és legutóbb az 56 csepp vér című darabokat. A színészi és rendezői teljesítmények mellett saját maguk készítik a jelmezeket, díszleteket, világítást, hanganyagokat. Előadásait a helyieken kívül hatvani, turai, jászfényszarui, galgahévízi, aszódi, salgótarjáni iskolás csoportok és felnőtt lakosság is látta. Munkájukkal és sikeres előadásaikkal nagymértékben hozzájárulnak az intézményi bevételek növeléséhez.

Baba-mama klub. Két éve alakult ez a közösség, a helyi anyukák kezdeményezésére. Változatos programjaikat sokan látogatják. Védőnői előadás, kézműves foglalkozás, Mikulás est, állatkerti kirándulás színesítette már az eseményeket. Az édesapák eszközök beszerzésével, barkácsolásával segítik őket. A klub igényeinek megfelelően tervezik az épület udvarának átalakítását.

Nyugdíjas klub (35-40 fő) Jelenlétük leginkább a téli hónapokra korlátozódik, hiszen a nyári, kerti munkák időszakában nem járnak az intézménybe. Az igazgatónő szervezi programjaikat, korosztályi igényüknek megfelelően.

A közösségek működését az Ujváry Ferenc Alapítvány is segíti.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

A **községi könyvtár** 1991-től része az összevont kulturális intézménynek. Az 1908-ban alapított közgyűjtemény jelenleg közel 14 000 kötetes állományt tartalmaz. Napjainkban 128 m² alapterületű, felújított térben az intézmény emeletén található. A fenntartó önkormányzat számára mindig fontos volt a könyvtár, munkájukat 1996-ban

Könyvtárpártoló Önkormányzat címmel ismerték el. A beiratkozott olvasók száma 220 fő, elsősorban a fiatal és az idősebb korosztályból. A könyvtár a jeles irodalmi évfordulókhoz kötődően szervez író-olvasó találkozót, a helyiek aktivitására épülő irodalmi esteket. Ez utóbbinak több alkalommal volt nagy sikere. Szükség szerint befogadja a színjátszók vagy a népdalkör próbáit.

A könyvtár otthont ad a képviselő-testület Oktatási, Kulturális-és Sport Bizottság üléseinek és Boldogi élet közéleti újság szerkesztőségének.

A **tájház** 1987-ben a falu lakóinak összefogásából jött létre. Saját erejükből hozták helyre és rendezték be a ma már műemlék jellegű házat. Működési engedélyét az akkori Művelődési és Közoktatási Minisztérium adta ki 1990-ben. Az összevont intézménynek 1991-től egyik jól működő és fejlődő egysége. Az épület jól karbantartott, folyamatos az állagmegóvás. Így került sor a nedvesedés elleni csatornázásra, új kerítés építésére, az istálló fölötti részen padlás kialakítására. A tájház évente sok látogatót vonz. A kiállítás megtekintésén túl –igény szerint – hagyományőrző műsorral, kóstolóval kedveskednek a helyiek. A tájház népszerűsítését szolgálja a Tájak Korok Múzeumok kiskönyvtár sorozat boldogi füzetek, leporellók, képeslapok. A gyűjtőkör szerint néprajzi besorolású intézményegység, szakmai felügyeletét az egri Dobó István Vármúzeum látja el.

Az önkormányzat 2009-ben sikeres pályázatot nyújtott be az Oktatási és Kulturális Minisztérium „Vendégváros Tájházak” pályázatára. Ennek köszönhetően nívós kiadvány jelent meg az önkormányzat gondozásában az év végén.

5. Média

Nagy népszerűségnek örvend a **Boldogi Élet helyi közéleti újság**. Az évi hat alkalommal, 1300 példányszámban megjelenő kiadvány szerkesztése szintén a helyi közművelődési intézményben történik. Az igazgató asszony mellett hat fős szerkesztőség dolgozik egy-egy lapszámon. A tíz oldalon bőven jut hely a helyi kulturális élet híreinek is. Az újság fontos dokumentuma a falu történetének.

A települést megtaláljuk a világhálón is. (www.boldog.hu) A honlap változás alatt áll, hogy mielőbb megfeleljen az interaktív feltételeknek.

A településen helyi rádió és televízió nem működik. A művelődési ház ugyan bérleti díj fejében helyet biztosít egy gyöngyösi székhelyű kábeltelevíziós állomásnak. A média működésének semmilyen boldogi vonatkozása nincs.

6. Civil szervezetek

A **civil szervezetek nagy száma** jellemzi a települést, pl.: Boldogi Sport Egyesület, Boldog Községért Közalapítvány, Huszár és Hagyományőrző Egyesület, Zagyvamenti Dolgozók Vadásztársasága, Polgárőrség, Boldog Községi Tűzoltó Egyesület, Boldogi Horgász Egyesület, Berecz Antal Helytörténeti és Kulturális Alapítvány, Ujváry Ferenc Helytörténeti, Kulturális és Idegenforgalmi Alapítvány.

A felsorolt szervezetek mindegyike bekapcsolódik a helyi közművelődési feladatellátásba, oly módon, hogy egy-egy nagyrendezvény alkalmával bizonyos részfeladatokat valósítanak meg. A két alapítvány anyagi támogatást is nyújt a művelődő közösségek munkájához, csak úgy, mint a Boldog Községért Közalapítvány. A kuratóriumok tagjai általában aktív szereplői a helyi közéletnek. A civil szervezetek önállóan, leginkább a társas szórakozás területén fejtik ki tevékenységüket.

Az önkormányzat közművelődési megállapodást egyik szervezettel sem kötött. Az Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtárral való együttműködést is a helyi szokások alakítják és nem a papírforma.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

Az 1920-as évek végétől figyelt fel az ország erre a sokáig zárt falura, mely megőrizte csodálatos népviseletét, néphagyományait. **Ma a megye leghűségesebb hagyományörző településeként tartják számon.**

A boldogi népviseletet Bruckner Jenő főjegyző, – aki Paulini Béla mellett a Gyöngyösbokréta mozgalom szervezője volt – néprajzi értékű fényképein mutatta be az országnak.

A gödöllői tűzoltóversenyen 1925-ben tíz boldogi népviseletbe öltözött pár jelent meg. Ekkor kezdtek érdeklődni a település iránt. Budapesten a Szent István napi játékokon szerepelt boldogi csoport 1931-ben. Gazdag népviseletének és néphagyományainak köszönhetően a falu egyre több vendéget vonzott. Az országban harmadikként idegenforgalmi vendégház nyílt 1935-ben, mely a gyöngyösbokrétás bemutatók helyszíne lett. Több filmet is forgattak a faluban: Tavaszi zápor, Schubert élete, Aratás, Egy pesti éjszakában. Több mint száz boldogi népviseletes statisztált játékfilmben, de készült felvétel a Híradó részére a feltámadási körmenetről, és a hétköznapiokról is. A filmezés, az idegenforgalom és a népviseletbe öltözött babák árusítása is jelentős volt, jövedelmet is hozott. Boldog sajátos néprajzi világát mutatta be a Néprajzi Múzeum 2004. november – 2005. május között rendezett kiállítása. A műtárgyakat kölcsönző magánszemélyek között sok boldogi családot és intézményt találunk. A kiállítás alkalmából háromszáz oldalas színes reprezentatív fotóalbum jelent meg, mely a településmarketing egyik máig meghatározó eleme.

8. Szellemi örökség

Szántó Lóránt Száll az ének, szól a rege...

Saját kiadványok megjelentetése – képeslapok, Asszonykórus kazettája, Tájak – Korok - Múzeumok füzet., a település értékeit, hagyományait feldolgozó szakdolgozatok

9. Turizmus

A Hatvan Körzete Kistérségi Többcélú Társulás a Társulási Megállapodás 7.8. pontjában szakmai információs rendszer és adatbázis összeállítására és működtetésére, a kistérségen belül a kulturális turizmus fejlesztésére, valamint a térségen belül a hagyományos illetve hagyományteremtő programok összehangolására tesz javaslatot, melyben építeni kell a Hatvani csata boldogi eseményeire és a boldogi paprikafesztiválra.

2.1.3 Csány

Település bemutatása

Csány község az Észak-magyarországi régióban, Heves megye dél-nyugati részén található. A község a körzet központjától, Hatvan városától 13 km-re fekszik. A település megközelíthető közúton az M3-as autópályán Hortnál Dél felé a csányi úton. A fejlődő hatvani kistérségben egyedül Csány község az, amely a hátrányos helyzetű települések jegyzékén szerepel, **társadalmi-gazdasági jellege szerint stagnáló.**

Feltehetően a Csán személynévből származó falunév először az 1332. évi pápai tizedjegyzékben fordul elő. A település már a 14. század óta önálló településként szerepel a nyilvántartásokban. A falu határában talált őskori edényeket a 20. század elején a Nemzeti Múzeumba szállították. A falu nevét messze földön híressé tette lakóinak kertészeti tevékenysége. Mezőgazdasági termékei közül a sárgadinnye, de leginkább a görögdinnye öregbítette Csány hírnevét. E táji kultúra gyökerei a 18. századig nyúlnak vissza. A csányi dinnyét országos hírűvé azok a dinnyéscsaládok tették, akik a falujuktól távol, az ország legkülönbözőbb vidékein kunyhókban lakva vándorkertészekként termesztették, s termesztik a dinnyét.

A település szerkezetileg egységes családi házas övezet, 980 családi házzal. A község elhelyezkedéséből adódóan a lakosság fő megélhetését a múltban és a jelenben is a mezőgazdaság képezte. A jó minőségű talaj és a főváros közelsége a zöldség, gyümölcs és primőr áruk termesztésére sarkallja az itt élőket, melyet a belterületi ingatlanok kertjeiben és a zártkertekben termelnek. A település a lakosságszámhoz viszonyítva óriási területen fekszik, emiatt az infrastruktúra kiépítése nagy terhet jelent az önkormányzat számára. A községben teljes mértékben kiépült a villany, a vízhálózat, a gáz és a kábeltelevízió, befejeződött a szennyvízberuházás. A település útjainak (47 út) több mint a fele még földút.

A 90-es évek elején a Csányi Állami Gazdaság és a Termelőszövetkezet felszámolását követően a munkanélküliség ugrásszerűen megemelkedett, az agráröllő fokozott kinyílásával a háztáji gazdaságok is tönkrementek. Ennek következménye, hogy mind a mai napig a kistérségben a településen a legalacsonyabb a foglalkoztatottak és legnagyobb a munkanélküliek aránya. A településen lévő 53 egyéni vállalkozó ma főként a kereskedelemben és a lakossági szolgáltatásokban tevékenykedik. 12 kereskedelmi egység, 5 szövetkezet, 10 Bt., 13 Kft., Rt. működik. Az aktív korú lakosság egy része a környező nagyobb városokban (Hatvan, Gyöngyös, Gödöllő, Jászfényszaru) talált munkát, és naponta bejár a településről.

Csány községben 80 fős óvoda, 180 fős általános iskola működik, az egészségügyi ellátás megfelelő, a meglevő intézményhálózat jól kiépített, fejlesztésre a szociális ellátások területe szorul. A Községi Könyvtár elnevezésű épületben a könyvkölcsönzéshez szükséges feltételek jók, a kulturális célú rendezvények szervezésére alkalmas közösségi terek állaga rossz. Az épület részbeni felújítását és külső tatarozását az önkormányzat 2003-ban végeztette el. Ugyancsak 2003-ban került kialakításra a Faluház, s létrehozták a Tájházat is. A dinnyés kunyhó a Faluház udvarán került megépítésre. A több mint 100 éves hagyományra építve közel 10 esztendeje a Templomkert szolgál a Falunapi dinnyefesztivál helyszínéül.

A Magyar Államkincstár által szolgáltatott adatok alapján 2009. január 1-jén a lakosság száma 2342 fő. A 0-17 évesek száma 439 fő, a 18-59 évesek 1326 fő, a 60 év felettiek száma 577 fő. Nyugdíjszerű ellátásban 867 fő részesült 2004-ben. A foglalkoztatottak aránya 26%, az eltartottaké 24%, az inaktív keresők aránya 41%, míg a munkanélküliek aránya 9% volt, legmagasabb a kistérségben. Rendelkezésre állási támogatásban 125 fő részesül. A 2001. népszámlálási adatokhoz viszonyítva az öregedési index 1,66. Ugyancsak a népszámlálási adatok szerint 164 fő vallotta magát a kisebbséghez tartozónak. Az önkormányzat tájékoztatása szerint a roma lakosság valóságos aránya 20% a településen. A lakosság jelentős része katolikus vallású.

A kistérség demográfiai helyzetét vizsgálva a fiatal korosztály létszáma a legkedvezőbb Csányban (38,7%), az iskolák utánpótlását tekintve a 3-6 éves korosztály tekintetében is itt a legnagyobb a gyermeklétszám. A Hatvan Körzete Többcélú Kistérségi Társulás adatai alapján az általános iskolai tanulólétszám 180 fő, melyből 31% hátrányos helyzetű, 13%-ukat a leghátrányosabb helyzetű kategóriába sorolják, 9% igényel sajátos nevelési igényű ellátást.

„A korábban gazdag település jelenlegi gazdasági nehézségeinek forrása a mezőgazdasági, települési utak elhanyagoltsága, a szociális problémák, és az elöregedés. Ez teszi Csányt a leghátrányosabb településsé a kistérségben. A falukép rendezetlen, a belső utak, a házak felújításra szorulnak. A játszóterek, gondozott parkok hiányoznak. A hagyományos dinnyetermesztő kertészeti ágazat alkalmazkodik az új fogyasztási szokásokhoz. A termelési kultúra egyedi és különleges minőségű, táj-specifikus alapanyagok termelésére alkalmas. Ez hat az önfoglalkoztatásra, a gazdaságon belüli munkahelyek bővítésére. Sajnos a települési vállalkozások innovációs képessége alacsony, gondot jelent az elvándorlás, mely az életminőség nem megfelelő színvonalára vezethető vissza.” (LEADER - Helyi Vidékfejlesztési Stratégia)

A Zagyvaság Helyi Közösség (Zagyvaság Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület) által elfogadott, végleges Helyi Vidékfejlesztési Stratégia céljai, az egyes prioritások és intézkedések kiemelt szerepet szánnak Csány község falu- és településfejlesztési, szolgáltatásfejlesztési koncepciójának; javaslatok szép számban a kultúra területén is megfogalmazódtak, melyre megoldási javaslatokat a hozzájuk rendelt forrásokkal együtt dolgoztak ki.

A fejlesztések várható eredményeként az utókor számára az értékes örökség megismerése és továbbörökítése lehetővé válik. Ez erősíti az emberek identitását, visszatérésüket a gyökerekhez, melynek igazi közösségformáló ereje van. A beruházások alapvetően meghatározzák a helyi turizmus hatékonyságát, megvalósul az épületek új funkcióval történő felruházása. Örökségtudatos szemléletmód alakul ki. A hatékony kommunikáció és szervező tevékenység eredményeként a falunapokon és egyéb rendezvényeken megnő nem csak a helyi, de a térségen kívülről érkező turisták száma is, növelve ez által a település bevételi lehetőségeit. Ujra megteremtődik a település imázsa, bővülnek a megélhetési lehetőségek.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Csány községben 80 fős óvoda, 180 fős általános iskola működik, A községben az alapfokú oktatás terén az **óvodai és iskolai ellátást** is biztosítja önállóan az önkormányzat. **Közösségi, társadalmi alkalmakon az óvodás- és iskoláskorú gyermekek szerepelnek, ezzel kapcsolódik az intézmény a közművelődési feladatellátáshoz.** A pedagógiai programban szereplő kulturális tevékenységek megvalósításával gazdagítják a helyi és nemzeti ünnepek műsorait.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

A helyi közművelődési rendeletben megfogalmazottaktól eltérően az önkormányzat közösségi színteret működtet, ez alapján a feladatellátó Csány Község Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala.

A **közösségi színtér** a település központjában könnyen elérhető, a Polgármesteri Hivatalhoz közel található. Az épület 1918-ban épült, eredetileg is művelődési tevékenység céljára. Állaga rossz, felújításra szorul. Utolsó felújítása 2005-ben volt közel 880 000 Ft

értékben. Közösségi színtere mindössze egy nagytermet (160 m²) jelent, mely alkalmas a nagyobb létszámú rendezvények megtartására. Kisebb közösségi, szakköri tevékenységre alkalmas terét a Csányi Dinnye Védőegylet hasznosítja (30 m²). A rendezvényterem berendezése szegényes, korlátozottan alkalmas a közösségi igények színvonalas ellátására.

Az épületben található a felújított **könyvtár** (80 m²), polcrendszere esztétikusan kialakított, rendben tartott. A mozgókönyvtári ellátást biztosító tér helyi könyvállományt is tartalmaz, biztosítja a könyvtári szolgáltatáshoz kapcsolódóan az internet elérést, melyet kölcsönzési időben használhatnak. A település lakosságához viszonyítva a tér alkalmas könyvtári foglalkozások, kisközösségi tevékenységek megtartására.

A színtér felszereltsége szegényes, csupán néhány asztal és szék található benne, felszerelése nem esztétikus, a gyakorlatban célja szerint korlátozottan használható. Technikai eszközállománya nincs.

A színtér kihasználtsága a település lakosságához viszonyítva alacsony. Az épület állapota (nyílászárók, fűtési rendszer) nem teszi lehetővé a takarékos üzemeltetést.

A település önkormányzata tervezi az épület felújítását, bővítését, a mai kor követelményeinek megfelelő korszerűsítését. A felújításra 2010 elején született meg a döntés, a LEADER pályázat keretében 12-13 millió Ft-ot fordíthatnak az épület korszerűsítésére.

A közművelődési tevékenység végzését szabályozó dokumentumokkal – munkatervvel, éves beszámolóval nem rendelkezik az önkormányzat. Rendezvények a Falunap, a gyűlések, s származtatott szolgáltatásként a termékbemutatók, vásárok.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

A nyugdíjasklub az elmúlt időszakban folyamatosan működött önszerveződő közösségként, a csoport vezetője egyben a hatvani bejegyzésű Életreform Egyesület vezetője is. 2007-ben ifjúsági klub is működött, mely egy év után megszűnt.

4. Közgyűtemények, múzeumok, tájházak

Felújított **könyvtár** (80 m²) áll rendelkezésre, polcrendszere esztétikusan kialakított, rendben tartott. A település a 65/2006 (XII. 14.) sz. határozatával 2007 elejétől csatlakozott a mozgó-könyvtári ellátás rendszerébe. Szolgáltató a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár. **A községben mozgókönyvtári szolgáltató hely működik.** A normatíva és az önkormányzat anyagi hozzájárulása biztosítja a településen működő könyvtári szolgáltató hely működtetését, fejlesztését, az állomány gyarapítását. A könyvtár megújult környezetben várja az olvasókat. Nyitva tartási idejében elsősorban a kölcsönzést biztosítják. Lehetőséget nyújtanak egy számítógépen az internet használatára is.

A Faluházban található **a dinnyetermesztés hagyományát, a csányi dinnyések életét bemutató fotókiállítás**, a gyűjtemény és a dinnyéskunyhó előzetes bejelentkezés alapján látogatható.

5. Média

Helyi újságja nincs a településnek. Saját, elérhető önálló **honlappal** 2007-től rendelkeznek (www.csany.hu). A honlap az elérhető információkat, testületi anyagokat, a település történetét tartalmazza. Frissítése nem megoldott.

Kábeltelevíziós hálózat működik, mely a sugárzott és műholdas adások továbbítására szolgál. A vállalkozás képűságot működtet, mely közli az önkormányzat híreit.

6. Civil szervezetek

A helyi társadalom közösségi kultúrájának közvetítését és fejlesztését szolgáló, a helyi társadalom összetartását erősítő tevékenységek jelen vannak a településen. Az önkormányzat nem tud anyagi támogatást nyújtani a civil szervezetek számára.

A **Csányi Dinnye Védegylet** működési helye a közösségi színtér, ahol tartós használatra térítésmentesen kaptak egy 30 m²-es klubhelyiséget közösségi rendezvényeik megszervezésére. Önálló honlappal rendelkeznek: <http://www.csanyidinnye.hu/start.html>

A Védegylet a jelenlegi munkája mellett bemutatja a csányi dinnye történetét is, amely hazánk egyik megőrzésre méltó kultúrtörténeti értéke, a csányi dinnyetermesztés gyökerei ugyanis a 17. századig nyúlnak vissza.

Az egyesület azokat a csányi embereket, családokat fogja össze, akik úgy érzik, hogy érdemes megővni és öregbíteni a csányi dinnye hírnevét, és más, kiváló minőségű zöldségfélékkel is ellátni a piacot. Az egyesület célja a „csányi dinnye” név védjegyként való elismertetése. Az egyesület érdekképviselőt biztosít tagjainak, szakmai programokat szervez és figyelemmel kíséri az Európai Unió agrárpolitikáját. Eredményük, hogy a „csányi dinnye” a Magyarországon védett száz élelmiszer közé tartozik, a „Hagyományok, Ízek, Régiók” csoportjába is bekerült. A csányi dinnye termelésének hagyományát a faluház és a dinnyeskunyhó őrzi, mutatja be.

A Csányi Dinnye Védegylet a fő szervezője a Polgármesteri Hivatal mellett a dinnye napi eseményeknek.

Az egyesület szakmai tanácskozásokat, közösségi összejöveteleket szervez. 2009 őszén, olaszországi körúton voltak, ismeretterjesztő anyagot készítettek az útról, melyről honlapjukon tájékozódhat a látogató.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

Faluházat alakítottak ki a **dinnyetermesztés hagyományát, a csányi dinnyések életét megőrkítő értékek és fotókiállítás bemutatására.**

8. Szellemi örökség

A csányi dinnyések fotókiállítás dokumentációja

A Csányi Dinnye Védegylet honlapja: - <http://www.csanyidinnye.hu/start.html>

9. Turizmus

Az önkormányzat a közművelődési tevékenység terén a **Csányi Dinnye Napok** rendezvényt szervezi meg elsősorban, mely a **népművészeti, szórakoztató, közösségi és népiünnepély** kategóriába sorolható be. A település legnagyobb szórakoztató eseménye. Tíz éves hagyománya van, mely egyre inkább jelent turisztikai vonzerőt.

2.1.4. Ecséd

Település bemutatása

Ecséd az Észak-Magyarországi Régióhoz tartozó Heves megyében, ezen belül is a Hatvani Kistérségben helyezkedik el, a Mátra délnyugati lejtőin, az Ágói patak völgyében. A fővároshoz közel fekszik az agglomerátum peremén. Térbeli kapcsolatai jók, az M3-as autópálya közelsége miatt. A település szép természeti környezetben fekszik, rendezett, gondozott, határában található a Bánya-tó, amely kedvelt kiránduló és horgász paradicsom. Lakóinak száma 3426 fő.

Területe már az avar korban is lakott volt, nevét Edewch alakban 1267-ben említik írásos források először. Lakóinak nagy százaléka római katolikus vallású, csak néhány református család él a településen.

A lakosság nagy része a második világháborút megelőző időszakban, kihasználva a kedvező természeti adottságokat, mezőgazdálkodással foglalkozott: híresek voltak a helyi borok, emellett sokan termesztettek dinnyét és a környező erdők is segítették a megélhetést. Jelentősen megváltoztatták a foglalkoztatást, a falu határában 1957-ben feltárt lignit és barnaszén lelőhelyek, amelyet külszíni fejtéssel termeltek ki. A település lakói közül sokan helyezkedtek el az újonnan megnyitott bányákban, vagy a környéken megtelepült ipari üzemekben, ezáltal jelentős volt az ingázó dolgozók száma.

A rendszerváltás ismét életforma váltást követelt az emberektől, a bányák bezártak, az ipar leépült, új megélhetési formákat kellett keresni. Többen visszatértek a mezőgazdasághoz, szőlőtelepítéssel, és a kapcsolatos ágazatokkal, borászattal, pincészettel foglalkoznak. Van néhány magánvállalkozó, aki földmunkát végez, néhányan dolgoznak a szolgáltatások területén és a környéken megmaradt ipari üzemekben. Ismét jellemzővé vált az ingázás, sokan járnak a fővárosba, akiket főleg az építőiparban alkalmaznak. Helyben a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat és intézményei, ahol 66 fő közalkalmazott és 13 fő köztisztviselő dolgozik. Jelenleg 17 főt alkalmaznak közcélú munkásként, 16 fő a segélyezettek száma, és 42 fő a rendelkezésre állási támogatásban részesülők száma. A munkanélküliek száma 112 fő. A lakosság előregedő, sok a nyugdíjas, a település megtartóereje gyenge. A lakosságszám nem csökkent jelentősen az utóbbi években, ez köszönhető a betelepülőknak, akik azonban az alacsonyabb jövedelmű rétegekből kerülnek ki, akik nem tudják fizetni a városokban a magas rezsi költségeket. Nemzetiség, csak roma él a községben, számuk alacsony 5-6% lehet.

A lakosság tisztelettel őrzi és ápolja a település híres személyiségeinek emlékét. A község legismertebb szülőtte Richter Gedeon gyógyszerész, a Kőbányai Gyógyszergyár alapítója, a magyar gyógyszeripar megteremtője, akinek utódai a település mecénásai. A helyi általános iskola a Ráday illetve később Richter család tulajdonába került kastélyban működik és Richter Gedeon nevét viseli. A község régi temetőjében nyugszik Pikler Gyula nemzetközi hírű jogtudós, aki nyugdíjas éveit töltötte a településen. Ecséden a Richter kastély mellett még három kastély volt: a Fáy családé, melyet 1946-ban leromboltak, az 1876-ban épült Gerove féle kastély, amelyben a szakmunkásképző iskola működik, és az 1906-ban Bernát Félix által épített kastély, ami később a művelődési ház lett.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Az **iskola** közművelődési tevékenysége elsősorban a gyermekek szabadidejének kulturált eltöltésére irányul. Ezt a tevékenységét a közművelődési rendelet vagy egyéb dokumentum nem írja elő. A pedagógusok önkéntesként kapcsolódnak egyes rendezvényekhez. A nemzeti ünnepeken szervezett ünnepekre a pedagógusok készítik föl a gyerekeket, az ünnepség színhelye vagy az általános iskola, vagy valamelyik emlékmű. A gyerekek aktív közreműködői, résztvevői a művelődési ház művészeti csoportjainak, részt vesznek a fellépéseken, amelyeket a pedagógusok segítenek, támogatnak.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

A településen a **közművelődési feladatellátás színtere a közösségi szintéreként kijelölt művelődési ház**. Az elsődleges feladatellátó maga az önkormányzat, illetve a hivatal, mivel a közösségi szintér önálló jogi személyiséggel nem rendelkezik.

A közösségi szintérenként működő művelődési házban biztosítja az önkormányzat közművelődési tevékenységhez a feltételeket. Az épület jó helyen, szépen gondozott park közepén található, könnyen megközelíthető, a parkolás is megoldott. Eredetileg kastélynak épült 1906-ban, kb. az 1950-es évektől működik művelődési házként. A település nagyságához, lakosságához képest az épület mérete megfelelő (340 m²), azonban a nagyterem befogadóképessége (100-120 fő) kicsi. Egy nagyterem, több kisebb terem, klubszoba található benne. Az épület külső megjelenése esztétikus, a homlokzat rendszeresen felújításra kerül. Belső tere tiszta, gondozott, barátságos, textilekkel, virágokkal dekorált. Az épület bővítésére többször pályáztak, jelenleg elbírálás alatt van az IKSZT-re benyújtott pályázatuk.

Az intézmény technikai, informatikai eszközparkjának bővítése szükséges, bútorzata fejleszthető, modernizálható, amely a közművelődési érdekeltség-növelő támogatásból megvalósítható. A közösségi internet lehetőség megoldott az épületben.

Az épület, a berendezés, a technikai eszközök kihasználtsága jó. Az eszközök és a bútorok karbantartását meghibásodás esetén az önkormányzat végzi, vagy végezteti.

Az épület fűtése gázkonvektorokkal biztosított, rendezvények, illetve nyitvatartási idő alatt fűtöttek a használt helyiségek, de ez a megoldás nem eredményez nagyobb megtakarítást, mert a termék gyorsan lehűlnek. Az épület és a nyílászárók nem hőszigeteltek, így az üzemeltetés nem takarékos, korszerűtlen.

A művelődési házon kívül rendezvényhelyszínként funkcionál még a településen az épületet körülvevő park, (ahol szabadtéri színpad építését tervezik) és a könyvtár.

Ecséd gazdag kulturális örökséggel, színes népi hagyományokkal rendelkezik. A község kulturális hagyományai szervesen illeszkednek a település elhelyezkedéséhez, történetéhez, gazdasági tevékenységéhez. Az 1946-ban alakult néptáncsoport vezetője, Péter József kezdte meg a helyi népdalok és népszokások tudatos gyűjtését, amelynek eredményeként 1964-ben bemutatták az Ecsédi Lakodalmas című táncjátékot, mely országwide ismertté tette az ecsédieket. A produkciót 1974. március 2-án az Ecsédi Népdal Kör és Szövetkezeti Népi Együttes Budapesten, az Egyetemi Színpadon is bemutatta. Az 1993-ban megalakult néptánc csoport ifjúsági csoportja a Dübörgő tervezi új életre kelteni napjainkban a régi produkciót. A település népviselete gyönggyel és hímzéssel (palócz) gazdagon díszített.

A szőlőművelésnek és a borkultúrának évszázados hagyományai vannak a településen, ezért rendszeresen szerveztek és szerveznek szüreti felvonulást, szüreti ünnepségeket és szüreti bált. A ma is üzemelő borászatot Könyves Árpád alapította Aglária néven 1902-ben. A község határában hatalmas boltíves pincékben tárolják a kiváló minőségű borokat.

A településen még megtalálhatók a népi építkezés nyomai, az ágasfás, szelemengerendás házak. A népművészet tárgyi emlékeit a Tájházban őrzik.

A község nevezetes kegyhelye, zarándokhelye a Szentlaposi Szűzanya Kápolna a Szentkút-völgyben, amelyhez vallási hagyományai, a búcsújárás és a zarándoklat kötődnek. A „Szentlapos” története őrzi a búcsújárás emlékét, amely régi iratokon, feljegyzéseken és szájhagyományon alapul. A település római katolikus templomát 1977-ben szentelték föl a Mindenszentek tiszteletére.

Gazdag kulturális élet zajlott az 1945 utáni években a helyi művelődési házban. Rendszeresek voltak a bálók, a mozi vetítések, a különböző összejövetelek, rendezvények, ismeretterjesztő előadások, az amatőr csoportok bemutatói és megemlékezések a nemzeti ünnepekről.

A kulturális élet szervezését, a könyvtárosi feladatokat általában pedagógusok látták el. Szakképzett, függetlenített népművelő nem dolgozott a településen.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

A település művelődő közösségei a könyvtárban és művelődési házban tartják összejöveteleiket, mivel a helyi közművelődési rendelet közművelődési helyszíneként jelöli a könyvtárat is. A különböző klubok és csoportok tagjai között nagyon szerencsésen, szinte minden korosztály és társadalmi réteg képviselői megtalálhatóak.

A könyvtárban működő csoportok

Ecséd Baráti Kör: Havonta egy alkalommal találkoznak, taglétszámuk változó, de folyamatosan növekszik.

Fejtörő Klub: A klub tagjai havonta egyszer találkoznak és tartanak foglalkozást.

Mese Klub: Hetente egy alkalommal tart a könyvtáros foglalkozásokat.

A művelődési házban működő csoportok

Rece–fice citerazenekar: A zenekar 2007-ben alakult, taglétszámuk 8 fő. 2008-ban, 2009-ben citera táborban vettek részt Tállyán.

Csillagösvény Ijász Klub: A klub 2002-ben alakult, taglétszámuk a kezdeti 6 főről 33-ra gyarapodott. Tradicionális ijákat használnak, rendszeresen részt vesznek versenyeken és a helyi rendezvényeken, mint díszegység felvonulnak.

Ifjúsági Klub: A hét több napján találkoznak a házban a fiatalok (változó létszámban), akik zenét hallgatnak, különböző közös programokat szerveznek saját szórakoztatásukra.

Férfi Nyugdíjas klub: Az idősebb korosztály férfi tagjaiból 1983-ban nyugdíjas klub szerveződött, akik rendszeresen, minden héten tartanak összejöveteleket. Kisebb rendezvényeket, baráti beszélgetéseket, közös programokat, kirándulásokat szerveznek a nyugdíjba vonult idős emberek, taglétszámuk 16 fő.

Nők klubja: A klub 1996 novemberében alakult, heti rendszerességgel találkoznak és tagjai a megyei nyugdíjas szövetségnek. Gyakran kirándulnak, a kántor vezetésével az egyházi ünnepeken énekelnek és aktívan dolgoznak a Tájház gyűjteményének gyarapításán, fontos feladatuknak tartják a hagyományápolást.

Dübörgő Ifjúsági Néptáncscsoport: A csoport 2002 őszén alakult, célja az ecsédi népi hagyományok őrzése, dallamvilágának, mozgáskincsének megóvása átörökítése. Terveik között szerepel az Ecsédi Lakodalmas felújítása, taglétszámuk 28 fő.

Pingpong Klub: A tagok hetente találkoznak.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

A település könyvtára szépen felújított épületben található, kulturált körülmények között. A könyvtáros szakképzett és aktívan bekapcsolódik a kulturális élet szervezésébe, tagja a kistérségi Közkincs Kerekasztalnak. A könyvtár Alapító Okiratában nem szerepel a közművelődés, az SzMSz-ben igen, és a közművelődési rendelet a könyvtárat is közművelődési helyszíneként kezeli.

A településen található **Tájház**, a gyűjteménye még fejlesztés alatt áll, és új helyen kívánják elhelyezni, azonban jelenlegi formájában is látogatható bejelentkezés alapján.

5. Média

Ecséd önkormányzatának nincs még működő hivatalos honlapja. Helyi kábeltelevíziós hálózat működik. Negyedévente jelenik meg a Hazabeszélő című helyi újság.

6. Civil szervezetek

A településen sok egyesület, alapítvány, klub civil szervezet alakult és működik, az önkormányzat közművelődési megállapodást nem kötött velük, a közművelődési feladatellátásban önkéntesként vesznek részt.

Összefogás Ecsédért Egyesület

Szentlaposi Szűzanya Kápolnáért Alapítvány

Ecsédi Iskoláért Alapítvány
Ecsédi Óvodásokért Alapítvány
Péter József Népművészeti Alapítvány

Az alapítvány 1997 őszén alakult 7 fős kuratóriummal, tagjai elkötelezett hívei a hagyományápolásnak, a község életét, arculatát és kulturális fejlődését meghatározó népi kultúrának. Az alapítvány célja az elődök által feltárt népi kultúra tárgyi, szellemi értékeinek megőrzése.

A művelődő közösségek tevékenysége széleskörű, működésük legtöbb esetben nagy hagyományra tekint vissza, némelyik több évtizedes múlttal rendelkezik (néptáncsoport nyugdíjas klub), szerepük a szabadidő aktív, kulturált és hasznos eltöltésében nagyon jelentős. A közösségi szintér, a könyvtár biztosítja a háttérrel a működésükhöz, rendelkezésükre áll az infrastruktúra. A csoportok vezetői aktívak, lelkesek, kitartóan foglalkoznak a tagokkal és képviselik érdekeiket, menedzselik őket. Az önkormányzat és a helyi vállalkozók lehetőségeikhez mérten segítik a csoportok működését, fellépéseit, vendégszerepléseit, mivel a művészeti csoportok rendszeres fellépői a település és a kistérség rendezvényeinek.

A civil szervezetek az önkormányzattal együttműködve szerveznek rendezvényeket.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

Ecséd gazdag kulturális örökséggel, színes népi hagyományokkal rendelkezik. A község kulturális hagyományai szervesen illeszkednek a település elhelyezkedéséhez, történetéhez, gazdasági tevékenységéhez. Az 1946-ban alakult néptáncsoport vezetője, Péter József kezdte meg a helyi népdalok és népszokások tudatos gyűjtését, amelynek eredményeként 1964-ben bemutatták az Ecsédi Lakodalmas című táncjátékot, mely országsszerte ismertté tette az ecsédieket. A produkciót 1974. március 2-án az Ecsédi Népdal Kör és Szövetkezeti Népi Együttes Budapesten, az Egyetemi Színpadon is bemutatta. Az 1993-ban megalakult néptánc csoport ifjúsági csoportja a Dübörgő tervezi új életre kelteni napjainkban a régi produkciót. A település népviselete gyönggyel és hímzéssel (palócz) gazdagon díszített.

A leendő tájház részére összegyűjtött tárgyi emlékek, régiségek.

A katolikus egyház jelenléte érezhető a községben, jelentős egyházi hagyományokkal rendelkeznek. Ecséd napjainkban is búcsú és zarándok helyként szerepel a köztudatban.

8. Szellemi örökség

Oláh József, B. Gál Edit: Ecséd, Colorix Nyomda, 2006

Péter József: Ecséd község története 1241-1945-ig

Péter József: Az Ecsédi Szövetkezeti Népi együttes története 1946-1981-ig, 1981

9. Turizmus

Az Ecsédi lakodalmas turisztikai szempontból jelentős volt. A település e hagyományt szeretné újjáéleszteni, növelve ezzel az idegenforgalmat.

2.1.5. Hatvan

A település bemutatása

Hatvan Heves megye nyugati felében, a Mátra hegység délnyugati lábánál, az Alföld peremén fekvő város. A terület közlekedés-földrajzi helyzete országos viszonylatban nagyon kedvező, különösen az M3-as autópálya elkészítése óta. Térkapcsolatai minden irányban szerteágazóak; Budapest és Miskolc felől, Salgótarján és Szolnok, illetve Jászberény felől. Vasúti csomópontként is e négy irányból fogadja a személy-, illetve teherforgalmat.

A város infrastrukturális ellátottsága többnyire jó, a ma emberének korszerű életkörülményeit, komfortérzetét biztosítja. A gazdasági szervezetek száma évről évre emelkedik az utóbbi időben.

A város kereskedelmi ellátottsága jó: a kisebb boltok, áruházak mellett itt is jelen vannak a nagy áruházláncok. Kevés viszont, az idegenforgalmi-kereskedelmi szálláshelyek száma. Hatvanban 1000 lakosra vetítve - térségével együtt - összesen 6 kereskedelmi szállás férőhely jut. Ez hihetetlenül kevés!

A városon keresztül folyik a Zagyva folyó, amely jelentősen meghatározza a településszerkezet kialakulását. Ma a két városrészt, Óhatvant és Újhatvant választja ketté.

Hatvan térségében már az újkőkorszakban - ie. 5000-2500 - megtelepedett az ember, amiről ásatások tanúskodnak. A város területén honfoglaló magyarok is éltek. Hatvan az Aba nemzetség birtoka volt.

A település nevével először 1235-ben "Hotvin" találkozunk. Mint vámhelyről 1423-ban írnak először Hatvanról. A helység országos vásáraitól még külföldről is eljöttek. A XIV. sz. végétől 1886-ig mezővárosi státusa volt. A város 1686-ban szabadult meg a törököktől. A hatvani uradalomnak 1723-ban Starhemberg gróf lett az ura, valószínűleg ekkor semmisült meg véglegesen a palánkvár. Tőle 1746-ban Grassalkovich Antal vásárolta meg, s az ő kegyurasága idején épültek a város barokk stílusú műemlékei: a római katolikus plébániatemplom, a plébániaház, a kastély, a posztógyár, a gombospusztai major.

Ezen túl több jellegzetes épülettel büszkélkedhet még a város, amely épületekben ma, iskolák működnek, illetve a látványosságok közé tartozik az újhatvani rk. templom és ferences kolostor, az evangélikus és református templom, a cukorgyári kastély (ma Kristály-kastély), a nagygombosi borház, valamint a városba érkezőnek több értékes köztéri szobor, emlékmű is megtekintést érdemlő látvány.

A város, neves történelmi személyiségei közül mindenképpen meg kell említeni Grassalkovich Antalt, aki a XVI. sz. folyamán számos, ma is álló barokk műemléket építtetett. Hatvan neves szülöttei, Gerelyes Endre író, Gódor Kálmán festőművész, Guth Zoltán hegedűművész, Hatvani Perlusz Gyula festőművész, Hatvani Bernát orientalista, Hatvani Lili írónő és Kocsis Albert hegedűművész. A város híres vendégei közül megemlítendő II. Lajos király, aki 1525-ben részt vett a hatvani országgyűlésen, II. József császár, aki megszállt a Grassalkovich - kastélyban és Károlyi Mihály, volt köztársasági elnök, aki beszédet mondott a hatvani pályaudvaron.

A város főterén, a Kossuth téren áll a Grassalkovich Antal által 1754-1763. között épített, copf-stílusba hajló késő barokk műemlékkastély. Az építtető gróf 1746-ban kétszázezer forintért vásárolta meg a hatvani uradalmat Stahrenberg Gundacser Tamástól, melyre királyi adománylevelet is szerzett. A hatvani vár romjaiból 1754-ben kezdte el építtetni a jelenlegi kastélyt. A középső részt Orascher Ignác, a két szárnyát 1763-ban Jung József építésszek tervezték. A 32 szobás kastélyt a Grassalkovich család kihalása után, 1867-ben

egy belga banktól vette meg Deutsch Ignác, akinek Sándor nevű fia hozatta helyre a földszintjén magtárnak használt épületet. A család vendégeként sok neves személy járt a kastélyban: Bajor Gizi, Bródy Sándor, Czóbel Béla, Csók István, Hunyadi Sándor, József Attila, Lesznai Anna, Stróbl Zsigmond, sőt Tomas Mann is, aki a hatvani látogatásáról említést tesz a magyarul is kiadott naplójában.

A kialakult vasúti csomópont, s az 1889-ben létesült cukorgyár következtében a XX. sz. elején már több mint ötszázan "ipari" tevékenységet folytattak a városban.

Az urbanizálódási folyamat csak 1925-ben indulhatott meg a tervszerűnek mondható építkezések felgyorsulásával.

A II. Világháborút követően az országban elsőként Hatvant nyilvánították várossá: 1945. június 27-én.

A népességszámát tekintve Hatvan Heves megye harmadik legnagyobb települése. A város népességének csúcsát 1983-ban érte el, amikor 25.100 lakos élt itt. A 80-as évek közepén azonban a népesség növekedése lelassult, mára csökkenőben van, az élve születések száma is nagymértékben visszaesett. A népességszám a természetes fogyás ellenére a megyéhez viszonyítva kedvezőbben alakul a városban és különösen kistérségében, ami elsősorban az idetelepedőknek köszönhető. (M3-as, 1999-től Ipari Park, Budapest közelsége.)

A Heves megyei átlaggal összehasonlítva azt tapasztaljuk, hogy a hatvani népesség kevésbé elöregedett, az öregkorúak aránya alacsonyabb a városban, mint Heves megyében.

A népszámlálás adatai szerint a helyben dolgozók közel 70%-a kerül ki a város lakosai közül, míg kb. 30% más településről bejáró. Az eljárók többsége a megyehatáron túl talált munkalehetőséget.

Hatvan munkaerőpiaca a kedvező földrajzi elhelyezkedés miatt érzékenyen reagál a magyar mezőgazdaság változásaira. A 90-es években, gyors ütemben nőtt a munkanélküliség a városban, majd fokozatosan csökkenni kezdett, ma a válság miatt ismét növekszik. A válság előtti években jelentősen mérséklődött a munkanélküliek száma, ami az ipari park kiépülése és a budapesti agglomerációban tapasztalható fellendüléssel is összefüggésbe volt hozható. A munkanélküliség általában párosul azzal, hogy a munkaerő állomány szakképzetlen. A szakképzett munkaerő és az értelmiség munkahely és perspektíva hiányában elvándorol részben a főváros, részben a megyeközpont és a gazdaságilag fejlettebb, erősebb települések felé.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

A város alapfokú oktatási intézményei két összevont intézményben, az Újhatvani és Óhatvani Óvoda és Általános Iskolában működnek. Mindegyik intézményben van szabadidős és közművelődési tevékenység is.

A város óvodái 8 épületben működnek, ezek: Pázsit u. Óvoda, Vörösmarty téri Óvoda, Brunszvik Teréz Óvoda, Gódor K. úti Óvoda, Jókai u. Óvoda, Bajcsy- Zs. úti Óvodák, és a Mészáros úti Óvoda. Az óvodákba közel 900 gyermek jár 34-35 csoportba. Az óvodák a napi kötelező tevékenységen túl, számos lehetőséget kínálnak és nyújtanak a gyerekeknek és szüleiknek. Ilyenek: a sport-délutánok, játszónap, kirándulások, ünnepek, közös gyermeknap.

Hatvanban öt épületben működik általános iskola, közel 2300 fő tanul ezekben az iskolákban:

- Kossuth Lajos Általános Iskola 1894 óta működik
- Baross Gábor Általános Iskola 1878 óta működik
- I. István Általános Iskola 1959 óta működik
- Kodály Zoltán Általános Iskola
- 5-ös sz. Általános Iskola

Fogyatékos gyerekek számára 1975 óta működik iskola, ma Lesznai Anna Egységes Gyógypedagógiai Módszertani, Pedagógiai Szakszolgálati Intézményként tartjuk számon. Fenntartója a Heves Megyei Önkormányzat.

A tanórákon kívüli tevékenység iskolánként más és más, a saját profiljának megfelelő. Minden iskola örömmel vesz részt a város kulturális életében, a meghirdetett versenyeken, vetélkedőkön.

Az iskoláknak vannak hagyományos rendezvényei, tevékenységei, mint: Iskolanapok, Ki mit tud, irodalmi pályázatok, művészeti csoportok, énekkarok, bábozás, mozgáskultúra fejlesztése, tehetséges tanulók felkarolása, művészeti produkciók születése stb. Közösségformáló sportélet, nyári táboroztatások. A hatvani iskolák falain belül és kívül a szabadidős programok sokszínűsége és bőséges választéka valósul meg.

A város középiskolái 2009 szeptemberétől összevont intézményben Hatvan Város Önkormányzata fenntartásában működnek.

A középiskolai tanulók létszáma meghaladja a 2300 főt, Hatvan és környékéről járnak ide tanulni, de sokan jönnek Nógrád megyéből és Heves megye más részeiről is.

- A Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola 1927 óta működik. Szakmai munkájukat fémjelzi a felsőoktatási intézményekben továbbtanulók száma, a tanulmányi versenyeken való sikeres szereplés; a szabadidős programok elsősorban a tanulmányi felkészülést segítik.
- A Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola 1967-től működik. Az iskola tanulói számos szakmai versenyt nyertek meg /számvitel, számítástechnika, programozás stb./. Az iskolában kiemelten oktatnak idegen nyelvet, informatikát, matematikát, a szabadidős programok is e köré szerveződnek.
- A Damjanich János Ipari Szakképzési Intézet 1890 óta működik, a legnagyobb iskolája a városnak, több mint 20féle szakképzést oktatnak, szakközépiskola is működik - az átjárhatóság biztosított.

Alapítványi formában ma két középiskola működik, a hátrányos helyzetű fiatalok oktatására 1992-ben létrejött, s 2004-től alapítványi formában működő Grassalkovich Alapítványi Szakiskola; valamint a Gróf Batthyány Lajos Alapítványi Szakközépiskola és Szakiskola.

Művészeti iskola:

- A Kocsis Albert Zeneiskola Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, fenntartója a Heves Megyei Önkormányzat. 1955 óta van jelen a város életében. A zeneiskola sajátos eszközeivel és együtteseivel jelen van a helyi kulturális életben, a testvérvárosi kapcsolatokban, szerepeltek Hollandiában, Lengyelországban, Finnországban. Csoportjaikkal megyei, országos, sőt nemzetközi rendezvényekre is eljutnak. Rendszeresen szerepelnek a városi kiállítás megnyitókön, társadalmi ünnepeken.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

A város kulturális élete az utóbbi években bővült, színesedett. **Hatvan Város Önkormányzata** évek óta évi 10-12 kiemelkedő rendezvényt szervez, amelyekből 5 kifejezetten kulturális jellegű, így: Március 15.-i ünnepség iskolák műsoraival, Május 1. főzőverseny és kulturális fesztivál, Hatvan Város Napja ünnepségsorozata, Augusztus 20. Szent István Napi ünnepség és az új kenyér átadása, Október 23.-a megünneplése. A sportcélú rendezvények is tartalmazznak kulturális elemeket.

A Városi Önkormányzat nagy súlyt helyez a nemzetközi kulturális kapcsolatokra, s azok bővítésére, amelyekben kezdeményezőnek és meghatározónak tartja a kulturális intézményeket (művészeti csoportok, közösségek) és civil szervezeteket. Így mára már 7 testvérvárosi kapcsolatot ápolnak Finnország – Kokkola, Hollandia – Maasuis, Olaszország – Tavarnelle, Lengyelország – Jarocin, Románia – Kézdivásárhely, Ukrajna – Beregszász, Törökország – Alpullu.

2004-től összevontan és egy intézményben működik a Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár.

Az intézmény könyvtári jogelődje az Ady Endre Városi Könyvtár, mely sikeres rekonstrukciójával építészeti szempontból is szebbé tette a városközpontot. A városi könyvtár széleskörű közművelődési tevékenységet végzett; irodalmi, képzőművészeti, zenei eseményeket rendezett, olvasótáborokat szervezett.

A város közművelődését az intézmény-együttes jogelődje, a Grassalkovich Művelődési Központ és Társintézményei szolgálták. A Művelődési Központba tartozott a Hatvani Galéria, funkciói az évek során bővültek – 1992. Pályakezdők Szakiskolája, 1995 óta az Alkotótábor és Szabadidő Központ, 1998 óta az Ifjúsági és a Tourinform Irodával. Hatvan belvárosában - a tűzeset utáni felújítás óta – 2004-ig a Grassalkovich Művelődési Központ, majd 2004-től 2009 szeptemberéig a Grassalkovich - kastélyban működő Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány fogadta látogatóit.

A város kulturális életében meghatározó a Hatvani Lajos Múzeum.

Ma a város újhatvani településrészén fontos közművelődési szerepet tölt be a Liszt Ferenc Művelődési Ház és az egy év óta itt működő Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány.

A **Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár**, összevont intézményként 2004 augusztusa óta várja a látogatókat. A főépület aulája, tetőtéri klubszobái főként a közművelődést, rendezvényeket, tanfolyamokat, klubokat fogadja be, a felnőtt és gyermekkönyvtári szolgáltatásokat az első emeleten, illetve a földszinten vehetik igénybe a látogatók. Internet szolgáltatásai sokoldalúak, tagja az országos „E-pont” hálózatnak és a Teleház Szövetségnek.

A Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár a közelmúltban a TIOP pályázat segítségével fejleszthette könyvtári infrastrukturális feltételeit, a TÁMOP-os pályázatoknak köszönhetően jelentős szakmai munka folyik mind a közművelődési, mind a könyvtári területen. Egységei: a Moldvai Győző Galéria és az Újhatvani Fiókkönyvtár. A galéria 40 éves múltú visszatekintő intézmény. Országos kiállításai ismertté tették az országban, sőt nemzetközi viszonylatban is.

Közművelődési tevékenységében programkínálata: Gyermekek számára kéthetente a „Varázsnap” rendszeres program. Az aulában kialakított Art Cafe olyan hely, ahol a „Muzsikus Világ” csodálatos otthonra lelt. A házigazda a Champagne Strings Trió. Az

intézmény komolyzenei jazz és egyéb rendezvényeket szervez: „Art Café” és „Aula Pódium” néven. „Kattints bátran” ingyenes internet tanfolyam várja a számítógéppel szívesen ismerkedő nyugdíjasokat. A „Hatvankert” rendezvényt hagyományossá kívánja tenni a Szent Iván Éj időszakában. Minden évben „Időutazás” néven történelmi kézműves játszótabort szervez.

Otthont ad civil szervezetek összejöveteleinek és programjaiknak, kiállításaiuknak. Várja családi rendezvényekre, baráti találkozókra mindazokat, akiknek közösségi terekre van szüksége, helyet ad városi kulturális és közéleti eseményeknek, fórumoknak.

Büszke az intézmény a **Hatvani Kalendárium** című kiadványra, mely 1999-től folyamatosan minden évben megjelenik. Ma már az új helytörténeti cikkekben, kiadványokban mindenhol, immár forrásként szerepel a Hatvani Kalendárium. A jubileumi 10. kiadványig a kalendáriumban összesen 528 oldalon jelent meg speciálisan helytörténeti írás.

Az intézmény 3 honlapot is működtet: www.hatvannet.hu, www.artcafehatvan.hu, www.maskepp60.hu

Központi épülete a volt Ady Endre Könyvtár épülete a Kossuth tér 3. szám alatt. Egységei: a Moldvay Győző Galéria (Hatvanas utca 2.) és az Újhatvani Fiókkönyvtár (Mészáros Lázár u. 13.)

Moldvay Győző Galéria

A galéria több mint 35 esztendeje áll a művészetszerető közönség és a képzőművészet szolgálatában. 1980 óta a Hatvanas utcai Doktay-féle ház ad otthont az intézménynek.

A Hatvani Galéria országos kiállításainak gyökerei 1974-re nyúlnak vissza, amikor is a Képzőművészek Szövetségének egyetértésével Moldvay Győző, a galéria alapítója meghirdette a **Magyar Tájak Országos Tájfestészeti Biennálét**.

A Magyar Tájak kiállítást az 1977-ben (páratlan években) útjára indított **Arcok és Sorsok Portré Biennálé** váltja. Minden év november utolsó szombatján Hatvan város jelentős művészeti eseménye az országos tárlatnyitó ünnepség. A város fogadja a magyar képzőművészeti élet kiemelkedő egyéniségeit, a legjobbnak ítélt alkotások díjazásban részesülnek. Az 1997-es **Kortárs Egyházművészeti Kiállítás** új alapokat teremtett, hagyományossá és rangos eseménnyé vált. Ma már itt láthatja a közönség a nemzetközi gyermekrajz alkotásokat is.

A galéria képzőművészet iránti elkötelezettségének, kiváló szakmai munkájának köszönhetően méltán vált elismertté a hazai művészeti életben, s nemzetközi szinten egyaránt. Hatvan és környéke, s hazánk művészetszerető közönsége az évtizedek alatt több száz képzőművész több száz alkotását őrizheti meg emlékezetében.

A **Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány (GOKA)** 2004-ben alakult, működési helye 2009 őszéig a hatvani Grassalkovich-kastély nyugati szárnya volt. Ma működési helye Újhatvanban a Bezerédi u. 2. sz. alatt található.

A GOKA Hatvan Város Önkormányzatával kötött közművelődési megállapodás alapján látja el közművelődési feladatait.

Az alapítvány kiemelt céljai:

Az ifjúsági, kulturális, közművelődési és felnőtt-nevelési területen történő tevékenység ellátása A civil szervezetek szerepének erősítése, együttműködés kialakítása, a Grassalkovich-kastély szellemi örökségének ápolása.

Kiemelt rendezvényei:

Térségi Diákgála, Összművészeti Fesztivál, Kastély Napok, A Művelődés Hete – A Tanulás Ünnepe rendezvények, Természeti és Kulturális Örökségünk Kiállítás.

Az elmúlt 5 évben az alábbi közösségeknek adott otthont: VÁDLI- Városi Diákliga Egyesület, Musical Klub, Színes Alapítvány Rajzszakköre, Tánc Stúdió, Naplemente Nyugdíjasklub, Életreform Egyesület, Honismereti Kör, Dúdoló-, Csilingelő-, Babusgató klubok. Állandó működő közössége a Naplemente Nyugdíjasklub, mely 140 tagot számlál. **A GOKA szolgáltatásai:** Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, valamint a Teleház szolgáltatásai, internetezési lehetőség. Pályázatírás, pályázatok megírásában való szakmai segítségnyújtás. Civil sarok és tanácsadói szolgálat működtetése. Rendezvények, családi események szervezése, előkészítése. Önismereti-személyiségfejlesztő tréningek szervezése, non-profit kiadványok elérhetősége, turisztikai információszolgáltatás, kiállítások rendezése.

Liszt Ferenc Művelődési Ház

A Vasutas Országos Közművelődési és Szabadidős Egyesület támogatásával működik az intézmény. Vasútmodell kiállításával évek óta jelentkezik városi rendezvényeken. Kiállítása kölcsönözhető. Itt tartja összejövetelét minden hét keddjén a Vasutas Nyugdíjas klub, fellépéseket vállalnak.

Hétfőn és csütörtökönként Hip-Hop táncklub működik. Zenekari próbalehetőség is adott az intézményben. Otthont ad a Treff rock zenekar és a Rockin' RockCats zenekar próbáinak. Nagyterme rendezvényekre, termékbemutatókra előzetes egyeztetés alapján bérelhető.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

A Hatvan városában működő öntevékeny közösségek tematikus csoportosításban:

Hagyományörző

- Naplemente Nyugdíjasklub
- Vasutas Nyugdíjasklub
- Helytörténeti és Honismereti Kör
- Hatvankodó néptáncegyüttes
- Vadvirág Citerazenekar

Tánc

- Verseny táncklub

Hobbi

- Sakk-kör
- Bélyeggyűjtő szakkör
- Színes Alapítvány Rajzszakköre
- Musical klub 60.

Komolyzene

- Correlli Trió
- Chamber Art Voices
- Grassalkovich Énekegyüttes
- Hatvani Kamarazenekar
- Hatvani Vegyeskar
- Champagne Strings Trió

Egészséges életmód

- Életreform Egyesület
- Reiki Klub

Képzőművészet

- Hatvani Műhely

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

Ma a hatvani **Városi Könyvtár** közel 170 ezres állománnyal rendelkezik, beleértve a fiókkönyvtárat, mely az újhatvani városrészben működik, és a központi épületben lévő gyermekkönyvtár állományát is. A könyvtár általános gyűjtőkörű, a közel 170.000 kötetes könyvtárnak igényes gyarapítás során színvonalas állománya van, csupán a kézikönyvtár 80.000 kötetet tartalmaz. Az Újhatvani Fiókkönyvtár 22.000 kötetes állománnyal rendelkezik.

A könyvtár részlegei:

- **Gyermekkönyvtár:** kiemelkedő szerepet játszik az önművelés, a szabadidő hasznos eltöltésében és az iskolai felkészülés elősegítésében. Szervezi a gyermekeknek szóló programokat, vetélkedőket, versenyeket.
- **Helytörténeti gyűjtemény:** 1970-es évektől áll rendelkezésre az érdeklődők, Hatvan történetével foglalkozók számára. Építik a közhasznú információs adatbázist, végzik az ebből való tájékoztatást. Szerkesztési és forrásbázisa az 1999-től megjelenő Kalendáriumnak.
- **Zenei gyűjtemény:** 5.000 hanglemezből álló gyűjtemény valamennyi zenei műfajt képvisel. A "Videobank" segíti a helyi iskolák oktatási tevékenységét, van hangoskönyvtár a vakok és csökkentlátók számára. 1995-től minden évben megrendezik a Kodály Zoltán Népdaléneklési Versenyt. A könyvtár a város kulturális életében központi szerepet tölt be, a több évtizedes színvonalas és sokoldalú tevékenységének köszönhetően. Költészet napi szavalóversenyek, Ünnepi könyvhét eseményei, játszóházak gyerekeknek, népdalverseny, irodalmi és játékos vetélkedők kapcsolódnak a könyvtári élethez.

A Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár Állandó kiállításai a központi épületben (Kossuth tér 3.)

- Chikán Bálint Galéria - aula galériája,
- 56 db-os grafikai önarckép kollekció, korunk neves képzőművészeitől,
- Gódor Kálmán festményei – tetőtér;
- Kocsis Albert emlékszoba - tetőtér
- Perei Zoltán grafikai – tetőtér.

Hatvany Lajos Múzeum: A Hatvani Múzeumot 1969. január 1-jén hozta létre Hatvan város előjárósága. Az alap-gyűjteményt Doktay Gyula építészmérnök és két tanárember, Szántó Lóránt és Németi Gábor által őrzött hatvani és Hatvan környéki tárgyak, dokumentumok alkották. Az intézmény 1975-ben vette fel a Hatvany Lajos nevet, ami azért is fontos, mert ebből az alkalomból kapott meg Hatvany Lajosnéól számos értéket, festményt, könyvet, valamint Hatvany Lajos és baráti körének néhány értékes alkotását, relikviáját is. Ennek következtében gyarapodott a gyűjtemény New Yorkból Lesznai Anna (Hatvany Lajos unokatestvérének) és férjének, Gergely Tibornak értékes hagyatékával. Rendszeressé váltak a Tájak-Korok-Múzeumok Egyesületbe tömörült múzeumbarátok összejövetelei. Rendszeresen jelentek meg hiánypótló, Hatvan múltjához és művelődési életéhez kapcsolódó értékes tanulmányok a Hatvany Lajos Múzeum Füzetei sorozatban. A múzeum szakmai segítséget nyújtott a Lesznai Anna Iskola nevének felvételéhez, és ahhoz, hogy művészetét, művészetoktatási és gyógypedagógiai gyakorlatát használja arculat-meghatározó tényezőként. 1996-ban a múzeum az ún. Sörfőző-házba költözhetett. Időszakos kiállítások rendezése, kulturális rendezvények színesítik tevékenységét.

Gyűjteményei: képzőművészeti, történeti, néprajzi, régészeti.

5. Média

A **Hatvani Hírek** újságot havonta jelenteti meg Hatvan Város Önkormányzata, mely felidézi a megvalósult kiemelt kulturális eseményeket, felhívásokat tesz közzé a tervezett városi kiemelt programokról.

A **Hatvan Városi Televízió** rendszeresen tudósít kulturális eseményekről a helyi televízió adásaiban, riportokat készít a szervezőkkel, a produkciók bemutatóival, előadókkal, kiállítókkal, a látogatókkal.

6. Civil szervezetek

A városban 78 kisebb-nagyobb civil szervezet található, melynek többsége sportcélú, s oktatási intézmények támogatását segítő alapítvány. Továbbá működik több olyan kulturális célú civilszervezet, amely komoly tartalmi munkájával, sikeres pályázataival mérvadó egysége a város kulturális életének.

- Hatvan Város Önkormányzata közalapítványt hozott létre több városi alapítvány céljának beolvasztásával Hatvan Városért Alapítvány néven a város szellemi életének pezsdítésére, a város rangját emelő programok szervezésére, ismeretterjesztő kiadványok készítésére.
- A Városi Könyvtár ad otthont megalakulása óta a nagy múltú (1985.) Ratkó József Közművelődési Egyesületnek. Az egyesület 100 főt foglal magába, szorosan együttműködik a könyvtárral, a rendezvényeket közösen szervezi és bonyolítja. Az erdélyi Kézdivásárhely könyvtárával évtizedek óta szoros a kapcsolat, minden évben máshol rendeznek olvasótábort a kézdivásárhelyi és a hatvani gyerekeknek. Rendszeresen szerveznek kiállításokat, író- olvasó találkozókat, hangversenyeket. Gyakran pályáznak együtt a könyvtárral is.
- A Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány az NCA támogatásával megjelentette Hatvan és Körzete **Kistérségi Civil Ajánlóját**, melyben 21 hatvani civil szervezetről készült rövid összefoglaló. A kiadvány elérhető az alapítvány honlapjáról: www.hatvankapu.hu
- **Kistérségi Civil Almanach**

A hatvani Kistérség civil szervezeteinek bemutatását az NCA támogatásával jelentette meg kiadvány formájában a **Hatvani Környezetvédő Egyesület**, mely az egyesület honlapjáról letölthető: www.hkve.org/node/275 - 7k

Itt csak a kiadványokban megjelent, s az aktív civil szervezetek felsorolására nyílik lehetőség:

A kiadványokban megjelenő hatvani szervezetek:

- A XXI. Sz. Gyermekéiért Nevelési és Oktatási Alapítvány
- Bujutsu-kai Kenshin-ryu
- Corelli-60 Alapítvány
- Életreform Egyesület
- Fehér Gyűrű közhasznú Egyesület
- Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány (GOKA)
- Hatvan és Vidéke Mentőalapítvány
- Hatvan Közművelődéséért Alapítvány
- Hatvan Város és Környéke Mozgáskorlátozottainak Egyesülete
- Hatvan Város Polgárőrsége
- Hatvani Állami Zeneiskoláért Alapítvány
- Hatvani Góliát Diáksport Egyesület
- Hatvani Környezetvédő Egyesület

- Hatvani Kulturális és Művészeti Egyesület
- Hatvani Lovas Egyesület
- Hatvani Óvodás Gyermekmosoly Közhasznú Alapítvány
- Hatvani Teakwon-Do Egyesület
- Hatvani Vöröskereszt
- Hatvaniak a Nemzetért (HANEM) Egyesület
- IAIDO KOBUDO Hatvani Klub
- Liszt Ferenc Vasutas Nyugdíjas Klub
- Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének (MEOE) Hatvani Szervezete
- Magyar Kékkereszt Egyesület
- Magyar Rákellenes Liga Hatvani Szervezete
- Magyar Védőnők Egyesülete (MAVE)
- Nagycsaládosok Hatvani Klubja
- Összefogás Hatvanért Egyesület
- Pályakezdők Szakiskolájáért Oktatási és Kulturális (PÁSZOK) Alapítvány
- Ratkó József Közművelődési Egyesület
- Royal 60 TSE
- Szülők a Bölcsődés Gyermekekért Közhasznú Alapítvány
- Táltos Íjász Egyesület
- Testvérvárosi Egyesület
- TIT Bugát Pál Egyesület Hatvani Irodája
- Tudáscentrum a Társadalmi Esélyegyenlőségért Oktatási és Kulturális Alapítvány
- Újszerű Technikai Sportok Egyesülete
- Zhutinas Regionális Konfliktuskezelő és Esélyteremtő Közhasznú Egyesület

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

Épített kulturális örökségi értékek

- Grassalkovich-kastély
- Szent Adalbert Plébániatemplom
- Hatvany Lajos Múzeum, a hajdani sörházban, legújabb kutatások szerint a fogadóban (a város egyik legrégebbi épülete)
- Városháza
- Kossuth téri Általános Iskola
- Városi Bíróság
- Postapalota
- Pestisszobor
- Oroszlános szökőkút
- Grassalkovich-major bejárata
- Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola
- Újhatvani római katolikus templom
- Földhivatal
- Grassalkovich Antal szobra
- Az egykori posztómanufaktúra épülete nem maradt fenn, helyét emléktábla jelzi

Természeti örökségi értékek

- Nagygombosi fasor

8. Szellemi örökség

Hatvan Város Önkormányzata kiadvány formájában megjelentette **Németi Gábor: Hatvan város története** című könyvet, több szerző tollából jelent meg a „**Hatvan a XXI. sz. kapujában**” című könyv, s ugyancsak megjelentette a „**Hatvani Arcképcsarnok**” című könyvet a város neves személyiségeiről.

A Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár helytörténeti gyűjteménye őrzi és gyűjti mindazon szellemi értéket, mely a városról írásos dokumentumként megjelenik. Több mint 10 éve megjelenteti a **Hatvani Kalendáriumot**.

A Hatvany Lajos Múzeum népművészeti gyűjteménye a tárgyi kultúrán túl gyűjti a szellemi értékeket is.

9. Turizmus

Hatvan városában nem jelentős az idegenforgalom, szálláskapacitása is nagyon alacsony. 1998 és 2004 között működött a Magyar Turizmus Rt. és az önkormányzat támogatásával a Művelődési Központ szervezeti egységként a Tourinform Iroda. Ebben az időszakban rendszeresen jelentek meg a térségről különböző tematikus kiadványok, készültek túraajánlatok, idegenvezetői kalauzolással városnézési programok. Hatvan városa évről-évre bemutatkozott, megjelentette értékeit, kiejánlotta turisztikai célú kulturális és sportprogramjait az Utazás kiállításon.

2004-től a Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány vállalta a városba érkező csoportok kalauzolását, tagja a Gödöllői Turisztikai Egyesületnek, melyhez eljuttatja a város kiemelkedő eseményeit, melyet szűk keresztmetszetben, kiadványukban megjelentetnek.

Szervezett turisztikai programok, a várost reprezentáló marketing tevékenység 2004 óta nem folyik.

2.1.6. Heréd

Település bemutatása

Heréd község Heves megye déli részében, kedvező földrajzi környezetben helyezkedik el. Hatvan városától 6 km-re, az M3-as autópályától 3 km-re található, ami nagyban megkönnyíti a Budapestre eljutást. A Mátra hegység alig 20 km-re fekszik.

A település **lélekszáma** 2009. január 1-jén 2050 fő. A lakónépesség stagnál: 2006-ban 2044, 2007-ben 2039, míg 2008-ban 2051 fő. A 2008-as **korstruktúra** szerint a 0-14 évesek száma 288, a 15-18 éveseké 103, a 19-60 éveseké 1219, a 61 év fölöttieké 440 fő. A településre nem jellemző az elköltözés. Inkább a beköltözés a meghatározó. Ennek magyarázata a kedvező földrajzi helyzetben keresendő. Sokan vásárolnak telket Hatvanból és Budapestről. Az önkormányzat újabb telkek kijelölésével segíti a folyamatot.

Legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. A polgármesteri hivatalban, az iskolában, óvodában és a kistérségi szintű szociális ellátásban mintegy 60 fő dolgozik. További mintegy 10-12 főt az önkormányzat közfoglalkoztatási program keretében alkalmaz.

Az önkormányzaton kívül jelentős foglalkoztató a Heréd-Nagykökényes Mezőgazdasági Szövetkezet, amely folyamatosan mintegy 40 fő számára biztosít munkát. A településen

110 vállalkozás működik. Tevékenységük után mintegy 10 millió forint adóbevétele származik az önkormányzatnak. A **munkanélküliségi ráta** a 2008-as gazdasági válság előtt 2-2,2%-os volt, jelenleg – a válság elhúzódó hatásaként – 5-6%, jóval az országos átlag alatti.

Rendelkezésre állási támogatásban 25 fő részesül, a rendszeres szociális segélyezettek száma 4 fő. A **település költségvetésének szociális jellegű kiadásai a válság miatt megemelkedtek. Jelenleg az évi mintegy 6 millió forint a költségvetés 2-2,5%-a.** A községben nem él roma kisebbség.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Az iskolát – iskola fenntartási megállapodás alapján – Nagyköényes községgel közösen üzemeltetik. Az iskolai és óvodai ünnepek és egyéb közösségi rendezvények jelentős települési eseménynek is számítanak.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

A művelődési ház épülete 1972-ben épült. Az egyszintes épület teljes alapterülete mintegy 300 négyzetméter. 2003-ban a fűtést korszerűsítették, 2007-ben a bejárati ajtót cserélték, a szakfelügyeleti vizsgálat idején pedig a nyílászárókat korszerűsítették. Funkcionális szempontból követi a szocreál kultúrházak elrendezését: egy nagyterem (130 m²), egy klubterem (20 m²), és egy nagyobb előcsarnok (40 m²). Községi foglalkozásra alkalmas kisebb terekkel nem rendelkezik. Az épülethez tartozó önálló szárnyban található a könyvtár (80 m²). Az épület berendezése, bútorzata jónak mondható. Ugyanez állapítható meg a műszaki-technikai feltételekről is. Többek között rendelkeznek a szabadtéri rendezvények lebonyolításához szükséges eszközökkel is. Az épület teljes közmű ellátottsággal rendelkezik. **Az épületen kívüli rendezvényhelyszín az iskolakert.**

A település nem rendelkezik jelentős közművelődési tevékenységgel kapcsolatos gyökerekkel. A II. világháború előtt volt fonó, rendeztek bálkat is a falu kocsmájában. Az iskola szervezésében működtek alkalmi jelleggel különböző körök (színjátszás, dalkör stb...). A II. világháborút követően és az 50-es években a KISZ és a Népfront helyi szervezete működtetett kulturális célú épületet, szervezte elsősorban a helyi fiatalok kulturális életét. A 60-as években működött Tűzoltó Egyesület. A Színjátszó kör az iskolában tartotta foglalkozásait. A mozinak ebben az időszakban a kocsmában biztosított helyet.

Jelentős előrelépést az 1972-ben átadott művelődési ház jelentett. A kor építészetére jellemző épület rendelkezett nagyteremmel is. Főfoglalkozású szakembert is foglalkoztattak. A művelődési ház és a könyvtár közösen működött. A helyi zenekarral gyakran szerveztek koncerteket és bálkat. Rendszeresen működött az **ifjúsági klub és a mozi.** Itt zajlottak a különböző **települési ünnepek** is. A csoportok továbbra is elsősorban az iskolában tevékenykedtek.

A rendszerváltozást követően az 1990-es években is töretlenül folyt tovább a közművelődési tevékenység. A programok továbbra is rendszeresek voltak. Sokat jelentett a működés stabilitása szempontjából, hogy a népművelő, Fehér Illésné hosszú ideje eredményesen dolgozott, a település lakói kedvelték. Őt Homor Lászlóné követte, aki 16 éven át dolgozott az intézményben. 1990 és 1996 között általános művelődési központ formában működtek. **A ezredforduló után** több lépésben elkezdődött a művelődési ház felújítása. 2003-ban a fűtéskorszerűsítést végezték el, a szakfelügyeleti vizsgálat idején a Leader III. program támogatásával a nyílászárók cseréje és a homlokzat szigetelése folyik. A kulturális területen **komplex felújításban gondolkodnak.** A Leader III. programban

nyert 30 millió forintot a művelődési ház mellett a Tájház és a művelődési ház épület mellett lévő iskolakert és park rendbetételére, sétány és rendezvénytér kialakítására fordítják. A Leader IV. programra benyújtott pályázat célja szabadtéri színpad építése.

Az önkormányzat jelenleg a feladatellátást közösségi szintér biztosításával látja el, önálló közművelődési munkaszervezet nem definiálható. **A közművelődési tevékenységet a közösségi szintérben közösségek végzik.**

A Körszervezésben, mint közművelődési feladatellátó szervezetben a szakmai tevékenységet a szokásjog irányítja. A közművelődési előadó intézkedik a közművelődéssel kapcsolatos ügyekben, a közösségi szintert használók önállóan szervezik tevékenységüket.

Ma az önkormányzat a közösségi szintér biztosításán túl néhány ünnepség és közösségi rendezvény megszervezését biztosítja, azon kívül a civil szervezetek, csoportok élük saját életüket.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

Több művelődési közösség is tevékenykedik az épületben. A közösségi művelődés, az amatőr alkotótevékenység iránti érdeklődés fokozódását bizonyítja az, hogy a 2006-os 4 csoporthoz képest 2009-ben már 9 alkotóközösség működött összesen 85 fő tevékeny részvételével. Műfajilag is széles a kínálat. Kifejezetten magas a helyi **rock zenekarok** száma (4). Ezek mindegyike az épületben próbál és ad alkalmanként koncerteket. Működésük és rendszeres bemutatkozásaik jelentették az alapját a nyári rock fesztiválnak. 2008 decemberében alakult legújabb közösségük, a **néptáncsoport**, melynek munkája egyre eredményesebb és népszerűbb. Legrégibbi közösségük a **népdalkör**. A csoport nem csak helyben, hanem a környéken is ismert gyakori fellépései révén. Tagjaik elsősorban az idősebb korosztályt képviselik. Kifejezetten kurióznak tekinthető a **harmonika zenekar**, valamint a **hastáncsoport**. A harmonika zenekar működése 2009-ben kapott újabb lendületet. Előtte a tagok egyéb elfoglaltságai miatt a működés nem volt folyamatos. A hastáncklub működésének célja elsősorban rekreációs. Nem a fellépések minél magasabb száma miatt alakult. Működik még **társastánc**, **hip-hop tánc** és **karate klub** is. E közösségeket elsősorban a műfaj, mint új divat iránti érdeklődés hívta életre.

A felsoroltak azt bizonyítják, hogy a közösségi művelődési és alkotó tevékenység erőssége a településnek.

Az idős korosztály közösségi élete nem szervezett, fejlesztése, ösztönzése fontos feladat.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

A **könyvtár** a művelődési házzal egy épületben működik. A könyvtárosi teendőket a körszervezés közművelődési előadója látja el. A könyvtár szerepel a nyilvános könyvtárak jegyzékén. Közművelődési tevékenysége nem választható külön, mert a művelődési házzal egy épületben, finanszírozás szerint egy szakfeladaton, a személyi feltételeket illetően ugyanazzal a személlyel rendelkezik.

Kulturális helyszínnek tekinthető még a településen a **Tájház**. Felújítását pályázati pénzből a közeljövőben tervezik. Közművelődési jellegű tevékenységet nem végez.

5. Média

A településen a **kábeltelevíziót a UPC üzemelteti**. Az önkormányzatnak önálló csatornája, képűrság szolgáltatása nincs. Az önkormányzat rendezvényeiről nem készülnek adások.

A település rendelkezik **honlappal**, mely a www.hered.hu címen érhető el. Az oldal karbantartását, frissítést eddig a közművelődési előadó végezte, a jövőben azonban külső cég fogja végezni.

Általában negyedévente jelenik meg a település életéről, híreiről, eseményeiről tudósító, ingyenes kiadvány, a **Herédi Hírmondó**, melynek szerkesztője a közművelődési előadó.

6. Civil szervezetek

Kulturális célú civil szervezet jelenleg nem működik a településen, de a népdalkör bejegyzése és egyesületté alakulása folyamatban van.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

Kulturális örökségi helyszínek tekinthető a településen a **Tájház**. Felújítását pályázati pénzből a közeljövőben tervezik.

8. Szellemi örökség

Hatvani füzetek sorozat 1970-es évek: Herédi népszokások feldolgozása

9. Turizmus

Turisztikai célú tevékenysége nincs, idegenforgalma nem jelentős.

2.1.7. Hort

Település bemutatása

Az Alföld északi részén találjuk Hortot, amely Heves megye egyik legnagyobb községe. A terület átmenet a síkság és a dombvidék között. Hort Heves megye egyik legnagyobb községe, lakosságának száma közel 4000 fő. A község mind északi, mind déli oldaláról csatlakozik az M3 autópályához, a 3. számú főúton érhető el a falu szomszédságában található Hatvan és Gyöngyös városok. A település mellett halad el a Miskolc-Budapest vasútvonal. Nyugati irányban, Hortról érhető el Ecséd, Rózsaszentmárton, Szücsi. E tengely mentén több mint 10 000 ember él. Az autópályának köszönhetően Hort földrajzi és közlekedési jelentősége megnőtt. Budapest 60 km távolságra fekszik. A falu első okleveles említése 1250-ben történt, Hurl-nak nevezték. 1418-ban Hort néven a Pálócziak kapták zálogba, amit később 1433-as királyi adománylevél juttatott nekik birtokul.

A falu a XVI. század végén elpusztult, néptelenné vált. 1614 -ben is mint pusztta szerepelt, de 1621-ben már ismét népes volt: 10 gazda lakott itt ekkor. 1653-ban a törökök sanyargatásai miatt Hort lakói elhagyták a falut, s a dézsmaszedők elnéptelenedett házakat találtak. A török uralom végén Koháry István volt a földesúr, 38 jobbágytelekkel. 1719-20-ban Nógrád megyéből magyar és szlovák ajkú lakosokat telepítettek be. A későbbiekben a gróf Batthyány, a Hendelényi, a Wintenberg, valamint a Horti családok birtokolták. A Nagyalföld északi szélén fekvő Hort a XX. század első felében már, mint nagyközség szerepelt a hatvani járásban.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Napjainkban az Önkormányzat 5 csoportos óvodát, 16 évfolyammal rendelkező 8 évfolyamos általános iskolát működtet.

A Batthyány József Általános Iskola nevét 2008. szeptember 1-jén vette föl. A nyolcosztályos iskolában a népesség 7-8%-a tanul, átlag 280 fővel. Legfőbb tanórán kívüli

törekvésük az informatikai ismeretek átadása, a számítástechnikai gyakorlat elsajátítása és az olvasás népszerűsítése. Az iskola sajátos ünnepeket szervez, melyeken fellépnek a műkedvelő csoportjaik is (Mikulás, Karácsony, Anyák Napja, tanulmányi versenyek, Gyermeknap). Bekapcsolódik a Kulturális Centrum tevékenységébe főleg a néptánc, a színpálya és a képzőművészet területén.

A Benedek Elek Óvoda öt csoporttal működik. Fő törekvésük az idegen nyelv oktatása és a kreativitás fejlesztése. A Horti Óvodásokért Közhasznú Alapítvány szervezi az óvodások kulturális programjait.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

2007. június 1-jétől történt meg a Községi Könyvtár és az Erkel Ferenc Művelődési Ház összevonása, új intézmény létesítése Kulturális Centrum elnevezéssel, melyben közművelődési, közgyűjteményi feladatokat valósítanak meg. Az összevonás célja az volt, hogy a három feladattípus megfelelően és egyenletesen fejlődjön, ne nyomja el az egyik a másikat. Az eltelt két és fél év eredményei és a lakosság visszajelzései azt bizonyítják, hogy összefogással, az önkormányzat megfelelő anyagi és erkölcsi támogatásával, az intézményi dolgozók igazi csapatmunkájával sikerült a közvetlen célokat megvalósítani.

A Községi Ház 2007-ben rendkívül rossz és elavult technikai feltételekkel rendelkezett. Előrelépés történt a hangtechnika fejlesztésében, de sürgető feladat a fénytechnika korszerűsítése, a színpadi függöny felújítása, a kapcsolószekrények modernizálása.

2008-tól vezeték nélküli internettel van ellátva a Községi Ház, mely segíti a szakmai feladatok megvalósítását.

Megvalósult a Községi Ház nagytermének szakaszolós fűtéskorszerűsítése, melynek révén külön fűthető a többi teremtől.

Az intézmény 2008-ban a KÖZKINCS pályázaton 4,5 millió Ft támogatást kapott a könyvtár felújítására, 1,48 millió forintot a Nemzeti Kulturális Alaptól bútorvásárlásra. Az önerő mindkét esetben 10% volt. A támogatások csak könyvtári fejlesztésre irányulnak, azonban a felújítási munkák olyan területeket is érintenek, melyek segítik a közművelődési tevékenység infrastrukturális feltételeit. A könyvtárban több ezer kötet könyv kölcsönözhető.

A padlástérben emeleti részt alakítottak ki, mely a Hort Televízióknak ad majd otthont.

A felnőtt könyvtári részleg átköltözött a régi kastély nagytermébe, ahova a gyermekrészleg költözött. A gyermekkönyvtár helyén került kialakításra a Díszterem, mely méltó helyéül szolgál a különböző kiállításoknak, rendezvényeknek. Ajtó, ablakok cseréje történt. A közeljövő feladata az iroda korszerűsítése.

Mivel a községi ház technikai felszereltsége kívánni valót hagy maga után, ezért javasolt, hogy az önkormányzat nyújtson be igényt a közművelődési érdekeltség-növelő támogatásra.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

A Kulturális Centrumban állandó és alkalmi művészeti csoportok működnek. A település, illetve az intézmény sikeres művelődési csoportokat tart fenn és működtet. Jelenleg van 4 művészeti csoportjuk: Drámakör kicsiknek (20 fő), Drámakör nagyoknak (10 fő), Színpálya csoport (17 fő), Modern tánc csoport (Akrobatikus rock and roll) (20 fő).

Van 4 népművészeti csoportjuk: Tilinkó citerazenekar (5 fő), Horti Népdalkör (11 fő), Óvadás Néptánc együttes (20 fő), Hortenzia Citerazenekar (9 fő); egy hagyományőrző csoportjuk: az íjászok (10 fő).

Van 5 klub: Nyugdíjas Klub (60 fő), Terefere Hölgyek Köre (20 fő), Timi Klub (25 fő), Ifjúsági Klub (20 fő), Pici angol csoport (30 fő 6 év alatti gyermekek).

Jelenleg működő csoportok: Hortenzia Citerazenekar, Horti Népdalkör, Drámajáték Kör, Tesz-Vesz Szakkör, Színjátszó Kör, Tilinkó Citerazenekar, Kulturális Centrum Nyugdíjas Klubja, Horti Nők Egyesülete.

Horti Népdalkör: A községben több mint két évtizede működik a népdalkör. Jelenleg a tagok nyugdíjas asszonyok. Hetente egy alkalommal próbálnak, készülnek a találkozókra, fellépésekre. Mint hagyományörző csoport gyűjtik és éneklik a község és a palócföld népdalait. Évente 10-15 alkalommal vesznek részt fellépéseken, találkozókön, versenyeken a környező és a távolabbi községekben, városokban. Rendszeresen részt vesznek a községi rendezvényeken. 2009-ben munkájuk elismeréseként a községi önkormányzat a „Hort Községért Emlékérmét” adományozta a körnek. Működésük során az országos minősítések alkalmával többször arany fokozatot szereztek. 2009-ben az egri Palóc Gálán a zsűri különdíját nyerték el. Ugyancsak 2009-ban a Vas Lajos Országos és Regionális Népzenei verseny elődöntőjén újabb arany minősítést szereztek, s ezzel továbbjutottak az országos döntőbe.

Hortenzia Citerazenekar: 1984-ben alakult, akkor még általános iskolás fiatalokból. Többszöri átalakulás, stílusváltás, újjáalakulás után 1990-től új irányt vett a zenekar: a többszólamú komolyzenei darabok igényes megszólaltatását tűzte ki célul. 1994-ben új tagokkal bővült a zenekar. és ismét a hagyományörzés lett a fő szempont. Az új felállásban muzsikáló zenekar nagy része azonban már a komolyzenei zeneelmélettel és komoly hangszeres játéktudással vágott neki a hagyományörzés rögös, de szép útjának. Az így megszólaltatott népdalok mindig közönségsikert arattak.

Tesz-Vesz Szakkör: Az 1989-től működő kör tagjai általános iskolás gyerekek. A színkör repertoárját mesejátékok, dramatikus összeállítások alkotják. Minden esztendőben részt vesznek a Weöres Sándor Országos Gyermek Színjátszó Találkozón. Több alkalommal kerültek a területi döntőbe és egy alkalommal a paksi Országos Találkozón képviselték a községet és Heves megyét. Több ezüst és arany minősítéssel rendelkeznek. A község különböző rendezvényeit produkcióikkal színesítik.

Kulturális Centrum Nyugdíjas Klubja: A klub 1995-ben jött létre. Heti egy alkalommal ismeretterjesztő és szórakoztató tevékenységgel töltik ki találkozóikat. Szoros kapcsolatos alakítottak ki az önkormányzattal, a helyi Vöröskereszttel, s mindazokkal, akik az egészségügy, a szociális kérdések, a kultúra területén partnereiké váltak.

A közös éneklés mellett lehetőséget adnak szólószereplésre is. Ma a klubnak 70 beiratkozott tagja van. A foglalkozások éves szinten januártól – áprilisig és októbertől – decemberig tartanak. Témák: egészségügyi, szociális, jogi, irodalmi, történelmi és mezőgazdasági jellegűek. Kiemelt ünnepi alkalom évente a karácsony és a farsang, melyet önálló műsorral ünnepelnek.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

A könyvtárban több ezer kötet könyv kölcsönözhető. A helytörténeti kiállítóhely az intézményhez kapcsoltn működik, 180 tárgyat tartalmaz a gyűjtemény.

5. Média

A településnek három média jellegű intézménye van. Az Önkormányzat honlapja rendkívül gazdag, naprakész és széles körűen informatív. A **Krónika** c. negyedévenként megjelenő önkormányzati lap és a helyi televízió magas színvonalon mutatja be a község eseményeit, ismerteti az önkormányzati jogszabályokat és az alapvető helyi információkat. Mindhárom médium gazdagon ismerteti a település kulturális életét, propagálja a különböző rendezvényeket. Ezek a nyilvánosságok biztosítják a lakók tájékozódását, továbbá reprezentálják a település gazdag tevékenységét és fejlődését.

6. Civil szervezetek

A községben meghatározó kulturális civil szervezet nem működik. Az önkormányzat gazdasági programjában szerepel a civil szervezetek megalakulásának ösztönzése és egy stratégiai program kialakítása. Van 4 bejegyzett egyesületünk: Ezüsthold Nőegylet Egyesület, a Rózsa Sándor Hagyományőrző Lovas Egyesület, Horti SE (Sport Egyesület), Horti Polgárőrség

Horti Nők Egyesülete: A civil szervezet 2007. október 30-án jött létre. Fő célja és tevékenysége, hogy támogassa a nőket, segítse a családokat; figyelemmel kísérje a gyermekek, az ifjúság, a dolgozó nők, az idősek helyzetét; egészség megőrzés, az egészséges életvezetés minél szélesebb körű megismertetése a lakossággal; a mentális és szenvedélybetegségek elkerülési lehetőségeinek feltárása, lelki segítségnyújtás; a helyi kulturális és közéleti eseményeinek szervezésében és lebonyolításában való szerepvállalás; a település szépítése, a környezet megóvása.

Hort községben csak római katolikus templom található, erős a római katolikus egyházközösség. Az egyházközösségben ének- és zenekar működik, gyermek-ífi sarkot alakítottak ki a szabadidős tevékenységhez. Több nagyrendezvényt (Pünkösdi Búcsú, november 17. – felrobbantás emléknapja, aratási hálaadó ünnep, Augusztus 20., Szent István, kenyér ünnepe) szerveznek és bonyolítanak le, melyeken kulturális műsort mutatnak be, többek között az iskola, az óvoda és a közművelődési intézmény műkedvelő csoportjainak részvételével.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

A könyvtár 1975-ben költözhetett be a ma is használt helyiségekbe - a régi Batthyány, majd Wintenberg kastély istálló részébe. A gyönyörű boltíves terek méltó helyéül szolgálnak a könyveknek. A könyvtárhoz közel, a kastély volt helyén épült a hatvanas években a kultúrház. A Helytörténeti Kiállítóhely a könyvtár épülete mellett található, 2008. április 25-én nyílt meg.

A község még meglévő népi lakóházai, jelentősebb épületei, melyet helyiérték-védelem alá kívánnak venni. Természeti értéke a község határában lévő hársfa.

8. Szellemi örökség

Múltidéző I-II – honismereti kiadvány

9. Turizmus

A Leader pályázattal ezt a területet is szeretnék fejleszteni. Az „Őszköszöntő és Népzenei találkozó” című pályázat célterülete a turizmus, mely Hort település számára az egyik legfontosabb pótlólagos bevételforrás lehetne. A település ezekkel a rendezvényekkel minél több korosztályát megszólítva kívánja a kulturális értékeket hasznosítani, ami elősegíti a helyi tradíciók, szokások élővé tételét és fennmaradását.

A Kulturális Centrum Helytörténeti Kiállítóhelye jelenleg is fogadja a látogatókat.

Jelenleg testvér-települési kapcsolatuk a Székelyföldön található Farkaslakával van kialakulóban. Az Önkormányzatnak 2007-től testvérvárosi kapcsolata van a szlovákiai Fülek városával. Ezekből a kapcsolatokból jelentősebb kulturális, közművelődési együttműködés még nem született.

A főút mellett elhelyezkedő melegkonyhás étteremben a helyi étel-specialitások mellett nemzetközi ételkülönlegességek is találhatóak. A község 3 km hosszú főutcáján, a nagyszámú átmenő forgalom továbbra is kedvező lehetőségeket nyújt kereskedelmi, ipari és szolgáltató tevékenységek számára.

2.1.8. Kerekharaszt

A település bemutatása

Kerekharaszt község eredetileg a Pest megyei Aszódi járáshoz tartozó Verseg község határának része volt. Nevével Szederkényi Heves vármegye története III. kötetében találkozhatunk először, egy tanúmeghallgatási jegyzőkönyvben, amelyet az I. Lipót által 1690-ben felállított úgynevezett Neoaquistica Comissio eljárás során vettek fel a Hatvanban lakó magyarokkal. Tervszerű építésére az 1930-as évek elején került sor, amikor számos vitézi telket alakítottak ki. A helységnévtár 1973-as adatai szerint, 1947-ben alakult Verseg község területéből, és 1969-ben csatolták Hatvanhoz, "központi belterület" megnevezés alatt. Helyi polgárok kezdeményezésére, a köztársasági elnök 2005-ben hozott határozata alapján 2006. október 1-jétől ismét önálló község. A település területe 14,36 km², lélekszáma 1047 fő.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

A településen Csillagfény Óvodában az óvodai ellátás biztosított. Az általános iskola megszűnt, a gyermekek a környező településekre járnak iskolába.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

Jelenleg a településnek nincs önálló közművelődési intézménye. A közösségi élet számára színteret a Polgármesteri Hivatal épülete ad. A volt iskola épületében kialakított Hivatal nagyterme, és a néhány éve felújított terem nyitva áll a programok, rendezvények, önszerveződő közösségek, civil csoportok előtt. Az épület előtere kiállító helyiségként szolgál, mely állandó otthont ad a település fotóból összeállított helytörténeti kiállításának, illetve időszakos fotó és egyéb kiállításoknak. A helytörténeti kiállítás minden munkanap 8-15 óráig megtekinthető.

A tornaszoba heti két alkalommal torna és aerobik foglalkozásnak ad helyet.

Csillagfény Óvoda: a több mint 8 éve működő Ovigaléria kiállításai festmények, tűzzománc alkotások, amatőr képzőművészeti munkák, hobby gyűjtemények rendszeres tárháza.

Közművelődési szintéren a különféle rendezvények (Falunap, Sissy-nap, Karácsonyi előadás stb.) mellett a civil szervezetek is helyet kapnak. A Csillagfény Óvoda is szervez rendszeresen kisebb képzőművészeti kiállításokat a térségbeli művészek alkotásaiból.

Évi 3 alkalommal kerül sor szervezett színházlátogatásra

Könyvtár nem működik a településen. A könyvtári szolgáltatás kötelezően ellátandó feladat az önkormányzat részére.

Az 1999 évben átadott római katolikus templom ad helyet komolyzenei koncerteknek.

Sajnos nagyobb rendezvények lebonyolítására csak szabadtéren van lehetőség, és a közművelődési színtérként szolgáló Polgármesteri Hivatalnak is helyet adó épület infrastrukturális fejlesztése után sem lesz megfelelő méretű színházterem, helyiség hiányában.

Kerekharaszton már több éve működik a Magyar Rákellenes Liga Kerekharashti Alapszervezete, mely első sorban Egészségfejlesztés, megőrzéssel, betegségmegelőző, felvilágosító előadások, programok szervezésével foglalkozik (mozgáskultúra népszerűsítése a férfiak körében, önvizsgálati módszerek elsajátítása, gyerekek számára pályázatok kiírása a z egészséges életmódra nevelést segítve, óvodai programok támogatása, betegek és hozzátartozóik számára információnyújtás).

Az elmúlt év szeptemberében került elsőként megrendezésre Kerekharaszt és Kartal települések összefogásában a megyehatárt átlépő Sissy - emléknapi rendezvény. A két települést összekötő Császárné útja adta rendezvény ötletét. A program szervezése és lebonyolítása alkalmával jó viszony alakult ki a két település között.

Ezt a programot a település kiemelt programként kezeli és szeretnénk továbbra is megtartani, bővítve, színezve a nap eseményeit.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

2006 - a település önállósodása óta - folyamatos a településen a közösségfejlesztési munka. Az önkormányzat Közösségi Színteret működtet, egy nem bejegyzett szervezet, a Nyugdíjasklub működik itt.

A településen egyelőre nem működnek hagyományörző csoportok

Szívesen látják a térségben működő csoportok bemutatkozását, fellépését. Akár önálló művészeti nap alkalmával, akár a - rendezvény jellegében is hozzá illő - Sissy nap alkalmával. Nagyobb résztvevői kör fellépése sajnos egyelőre csak szabadtéri szervezésben képzelhető el, de egy-egy kisebb ünnep alkalmával néhány fős csoport az ilyen rendezvényeknek otthont adó hivatali Tárgyaló teremben is szívesen látott vendég.

A közösségi élet aktívabb résztvevői az idősebb korosztály képviselői közül kerülnek ki. A különböző civil szervezetek tagságából szintén a nyugdíjas korosztály illetve néhány, kicsi gyermekes szülő veszi ki részét a közösségi munkából. Sajnos azonban a tizenéves korosztályhoz való út megtalálása még várat magára. Valószínűleg nem könnyíti meg a dolgot az sem, hogy általános iskola nem működik a településen.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

Nincs a településen.

5. Média

A település honlapja jelenleg áll fejlesztés alatt www.kerekharaszt.hu elnevezéssel.

6. Civil szervezetek

Alakult 2 bejegyzett civil szervezet (Kerekharasztért Egyesület, Polgárórség). Működik a Magyar Rákellenes Liga országos egyesület helyi alapszervezete, illetve működik egy az óvodát támogató alapítvány.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

A település egyetlen örökül maradt épülete a több mint 60 éves volt iskolaépület, amely ma polgármesteri Hivatal és Közösségi színtérként is funkcionál.

8. Szellemi örökség

Jelenleg feltárássra vár.

9. Turizmus

2009. év szeptemberében került elsőként megrendezésre Kerekharaszt és Kartal települések összefogásában a megyehatárt átlépő Sissy - emléknapi rendezvény. Ezt a programot a település kiemelt programként kezeli és szeretnénk továbbra is megtartani, bővítve, színezve a nap eseményeit. A kulturális turizmus fejlesztéséhez, a nagyrendezvények hangosításhoz eszközöket pályázik az önkormányzat.

2.1.9. Lőrinci

A település bemutatása

Lőrinci Heves megye nyugati részén, a Zagyva folyó mellett terül el, a Mátra és az Alföld találkozásánál. Hozzá tartozik közigazgatásilag Selyp, Mátravidéki Erőmű és Vörösmajor. A város a Hatvan–Salgótarján vasútvonalon egy vasúti megállóhellyel (*Lőrinci*) és két vasútállomással (*Mátravidéki Erőmű* és *Selyp*) rendelkezik. A három helyen elsősorban Hatvan és Somoskőújfalu között közlekedő személyvonatok állnak meg. A várost elővárosi autóbusz járatok Hatvannal, helyközi járatok Salgótarjánnal és Pásztóval kötik össze.

Lőrinci város a Hatvani Többcélú Kistérségi Társulás tagja, mikro-térségi központ. A három településrészről álló kisváros 1992-ben nyerte el városi rangját. A földrajzilag egymástól jól elhatárolható településrészek – Lőrinci, Selyp, Erőmű Gyártelep – elkülönülése is tetten érhető. E tény jelentősen meghatározza a város közművelődési ellátásának jelenlegi intézményi szerkezetét és a szakmai szervezési módozatait. Közigazgatási egyesülésük 1976-ra nyúlik vissza. Az alsó szintű – mikro térségi – közigazgatási ellátási szerkezetnek megfelelő szolgáltatásokkal rendelkezik. A városi polgármesteri hivatal mellett okmányiroda is működik a településen.

Napi életét erősen meghatározza, hogy alig 10 km távolság választja el Hatvan városától, és alig egy órányira – mintegy 70 km-re – van Budapeستől. Földrajzilag a település a Zagyva folyó mellett, a Mátra nyugati lejtőinek lábánál fekszik. A szórványos régészeti leletek bizonyítják, hogy a bronzkorban és a honfoglalás idején is lakott hely volt. Az első írásos említést 1267-ben találták meg a történészek. A település neve 1415-től „Lewrincy” alakban ismeretes. Egyedi, csak erre a tájra jellemző, népi hagyományokra visszavezethető tárgyi és szokás kultúrája nincs. Ugyanakkor nyomon követhető a 19. századig visszanyúló ipari termeléshez kötődő hagyomány.

A település lakóinak száma a vizsgált időszakban 6190 és 6126 fő között változott, nem mutat jelentős mozgást. Ugyanez mondható el a népesség kor szerinti összetételéről. A gyermekek száma 950 körül van, ugyanakkor a munkaképes korú népesség 3700 és 3800 fő között stagnált. A kistérségre – és ebben Lőrincire is – jellemző sajátosság, hogy a munkavállalók nagy arányban ingázók. Budapest és Hatvan közelsége ebből a szempontból is meghatározó. A város viszonylatában a munkanélküliségi ráta folyamatosan növekvő tendenciát mutat

Lőrinciben nem élnek jelentős számban roma kisebbséghez tartozók, arányuk 2,5%.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Lőrinciben négy közoktatási intézmény működik. A Március 15. Gimnázium és Szakközépiskola, Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Napsugár Óvoda önálló gazdálkodású intézményként több telephellyel, Városi Zeneiskola részben önálló gazdálkodású intézményként működik. Az intézmények közművelődési tevékenysége elsősorban a gyermekek kulturális ellátásához kötődik. Tevékenységét önkéntesen végzi, erre az önkormányzat sem rendeletben, sem pedig más eszközökkel nem kötelezi. **Az iskola tanulói folyamatosan részt vesznek a település művelődési közösségeinek munkájában.** Ennek lehetőségét az iskola rendszerszerűen biztosítja. A település ünnepi eseményeinek állandó résztvevői az intézmények tanulói. Az ünnepi műsorok biztosításának kialakult rendje van a városban. Sok esetben jelennek meg az iskola tanulói a nem hivatalos települési kulturális eseményeken, szórakoztató alkalmakon. Az iskola

pedagógusai részt vesznek és ösztönzik a gyermekek bemutatkozását a művelődési ház kiállításain, támogatják a kézműves tevékenységeket az iskolán kívül. Az előző megállapítások jellemzik az óvoda működését is. Mindezekon túl a település testvérvárosi kapcsolatainak ápolásában a közoktatási intézmények tanulói állandó résztvevők. Ezen tevékenységek a legtöbb esetben cseretáboroztatás, illetve kulturális műsorok kölcsönös biztosításában nyilvánul meg. A városi szintű egyeztetésekért felelős Igazgatási Iroda vezetője **a kialakult együttműködést példa értékűnek tartja.** Ezt a tényt a közművelődési intézmény és az iskolák vezetői is megerősítették.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

Lőrinci település közművelődési feladatellátása fejlődő módon valósul meg. A település közművelődési feladatellátásának feltételei az elmúlt években javultak. A tárgyi feltételek jobbakká lettek, a személyi erőforrások azonosak maradtak, valamint a finanszírozás ugyanazon szinten biztosított. Nem történt jelentős beruházás, de a kisebb összegű felújítások folyamatosak. A végrehajtott átszervezés jelentősen növelte a rendelkezésre álló erőforrások felhasználásának koordináltságát, és számottevő innovációt hozott a szakmai munkában.

A település közművelődési és közgyűjteményi feladatellátására Lőrinci Város Önkormányzata **megalapította a Városi Kulturális- és Sportintézmény és Könyvtár nevű intézményt.** Az alapfeladat ellátását részben önálló intézmény alapításával és működtetésével oldja meg az önkormányzat. Az intézmény tevékenységében egyszerre lát el közművelődési, könyvtári, múzeumi, sport és helyi nyilvánossági funkciókat. A feladatellátáshoz szükséges infrastruktúra egy esetben kiváló, másik két helyen jó, egy helyen pedig nem elfogadható szinten működik. **Technikai felszereltsége és bútorzata megfelelő, jó. Egy intézményegység esetében nem megfelelő.**

A település közművelődési élete széles körű, és tartalmában színvonalas. Különösen igaz ez a művelődő közösségek folyamatos és nagy hagyományokkal rendelkező munkájára. Jellemző továbbá a település lakóinak civil szervezetekben megnyilvánuló aktivitása. A közművelődési intézmény keretei között és azon túl is törekszenek sajátos kulturális igényeik kielégítésére. Ezen törekvésüket az önkormányzat természetbeni, pénzügyi és erkölcsi támogatással segíti.

Az eröműi lakókörzetben található művelődési ház nem rendelkezik semmilyen közművelődési jogi státusszal. Annak ellenére, hogy eredeti funkciójában ezt a célt szolgálta és ma is működik benne művelődő közösség. Javasolt az épület közművelődési szintérré történő kijelölése. Ennek indoka elsősorban az, hogy a közösségi feladatellátó számára nagyobb esély nyílhat az épület felújítását célzó pályázat benyújtására.

Városi Kulturális-, Sportintézmény és Könyvtár működését két alapvető tényező határozza meg. Egyrészt **tipikusan egy kisvárosi összevont intézmény jellegzetességeit mutatja,** másrészt pedig Lőrinci Város sajátos **településszerkezetéhez való alkalmazkodás** befolyásolja napi tevékenységét. A Selyp, a Lőrinci központi városrész és az Eröműi Lakótelep eltérő kulturális hagyományai, egymástól való távolsága és infrastrukturális helyzete különösen nehéz feladat elé állítja a város vezetését és az intézmény dolgozóit.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

A közművelődés legjellemzőbb és legerősebb tevékenységtípusa a közösségi művelődési tevékenység a településen.

Szervezetileg a művelődő közösségek kétféle módon működnek Lőrinciben. Egyrészt a Városi Kulturális-, Sportintézmény és Könyvtár tartja fent őket, másrészt pedig szoros együttműködésben üzemelteti a Pitypang Egyesülettel. A városban a következő közösségi művelődési csoportok működnek.

Az intézmény közvetlen fenntartásában:

Nyugdíjas klubok – mindhárom településrészen egy-egy klub (összesen több mint 150 taggal). A települési részek nyugdíjasainak baráti köre. A selypi nyugdíjasok a művelődési házban, a lőrinci nyugdíjasok a könyvtárban, az eröműi településrész nyugdíjasai az ottani művelődési házban, a részükre kialakított helyiségben találkoznak. Ez utóbbi kör működése nem kötődik szorosan az intézményhez. A klubok költségeit a város külön támogatja. Munkájukra elsősorban közösségi tevékenység jellemző. Heti rendszerességgel találkoznak baráti összejövetelre, beszélgetésre, kisebb rendezvényekre. Szervezett megjelenésükkel gyakori vendégei más kulturális rendezvényeknek is.

Aerobik csoport – egészségmegőrző klub (20 fő). Helyileg a selypi művelődési házban működik, tevékenységében leginkább mozgásos egészségmegőrző tevékenységet folytat. A mozgásos gyakorlatok folytatása mellett gyakoriak a klub jellegű beszélgetések is. Munkájában elsősorban felnőtt nők vesznek részt.

Fortuna akrobatikus rock 'n roll csoport – amatőr előadó művészeti csoport (30 fő). A gyermekek részvételével működő közösség a táncművészet egy speciális válfaját tanulja és mutatja be. Gyakoriak fellépéseik a város rendezvényein, rendszeresen bemutatkoznak a környékbeli településeken is.

Ifjúsági klub – életkor szerinti klub (25 fő). A 16 és 25 év közötti fiatalokat tömörítő klub elsősorban a szabadidő hasznos eltöltésére szerveződött. Heti rendszerességgel tartatnak közösségi alkalmakat. Ezen túl szívesen vesznek részt a város nagyobb eseményeinek szervezésében is.

Jóga klub – egészségmegőrző klub (16 fő). Tevékenységében – hasonlóan az aerobik klubhoz - mozgásos egészségmegőrző tevékenységet folytat. Munkájában elsősorban felnőtt nők vesznek részt.

Pinokkió színjátszó csoport – amatőr művészeti csoport (18 fő). Felnőttekből álló előadó-művészeti társulat. Főleg kisebb színházi darabokat visznek színpadra. Szívesen vállalják kisebb-nagyobb vereses összeállítások készítését is a város társadalmi, ünnepi eseményeire.

Színházbarátok köre – klub (40 fő) A közösség a Budapestre szervezett közös színházlátogatásokra épül. A tagok többnyire bérlettulajdonosok is. A vizsgált időszak első szakaszában havonta indultak közös színházlátogatásra. Az elmúlt egy évben a látogatások száma ritkult. Általában kéthavonta egy előadás megtekintését szervezik meg az intézmény dolgozói.

Cantus Laurencius- amatőr művészeti csoport (30 fő). Felnőttekből álló vegyes kar. A kórus heti rendszerességgel tartja próbáit. Állandó résztvevője a városi és városkörnyéki rendezvényeknek. Repertoárja vegyes, minősítése nincs.

Hagyományőrző csoport – amatőr előadó művészeti csoport (16 fő). Népdalkör jelleggel működő előadó csoport. Repertoárja a palóc hagyományokhoz kötődik, de szívesen éneklük más tájegységek dalait is. A csoport tevékenysége elsősorban a tájházhoz kötődik. Próbáikat is ott tartják.

Citera zenekar - amatőr előadó művészeti csoport (5 fő). Tagsága részben azonos a hagyományőrző csoporttal. Gyakran kísérik őket a fellépéseik során. Repertoárja ebből eredően részben azonos azzal.

A Pitypang Egyesülettel közös működtetésben:

Néptánc csoportok – amatőr művészeti csoportok (8 fő felnőtt, 50 gyermek 3 csoportban) A néptánc csoport a klasszikus magyar néptánc hagyományok feldolgozója és oktatója az itt működő 4 csoport számára.

Sakk kör – klub, változó létszámmal működő, gyermekek számára szervezett klubtevékenység. Az itteni munka kétirányú: egyrészt a gyermekek sakk oktatása, másrészt

a szabadidő hasznos eltöltése. A kör tagjai gyakori részvevői az általános iskolás korú gyermekeknek szervezett sakkversenyeknek.

Színjátész csoport – amatőr művészeti csoport (28 fő). Gyermekekből álló előadó művészeti társulat. Tevékenységük gyermekeknek szóló színdarabok feldolgozása és bemutatása.

Kosárfonó csoport – tárgyalkotó művészeti csoport (15-20 fő) főleg gyermekeknek. Tagsága egy állandó 8-10 fő csoporton túl változó. Céljuk és tevékenységük a fonási technológiával előállítható népi tárgyak készítésének tanulása. Gyakran készítenek a klubtagok számára ajándékokat. Részt vesznek az ilyen irányú kiállításokon is. Több alkalommal szervezetek saját kiállítását is.

Kézműves klub és játszóház - tárgyalkotó művészeti csoport állandó tagság nélkül főleg gyermekeknek. Különböző kézműves technikákat tanító állandó jellegű csoport. Tevékenységüket gyakran meghatározza az egyes ünnepekörökhöz kapcsolható tárgyalkotó tevékenység. Ugyanakkor folyamatos munkát végeznek, heti rendszerességgel kínálnak programot az érdeklődőknek. A játszóházi foglalkozások helyszíne – főleg az ünnepekhez kapcsolódóan – a tájház épülete.

A **művelődő közösségek tevékenységének erőforrásai széleskörűek**. A művelődési intézmény, mint fenntartó folyamatos háttértevékenységet végez (szervezés, eszközök, helyiségek, információk). Ez anyagi és szervezeti biztonságot nyújt a csoportoknak. Biztosítja működésük tárgyi feltételeit. A tagok és a vezetők rendkívül aktívak és sok önkéntes munkát vállalnak a közösségek érdekében. A vezetők, akik felkészülten irányítják az általuk képviselt közösség munkáját, szerény összegű tiszteletdíjban részesülnek. Mind emellett jelentős a civil szervezeti aktivitás is. Ebben az esetben a hely biztosítása és a szervezési háttér nyújtása jellemző az intézmény részéről.

A tevékenységről rendszerszerű nyilvántartást vezetnek. A foglalkozások időpontját regisztrálják a tevékenységekről szóló papír alapú táblázatban. Ebből, valamint a statisztikai jelentésekből kiderül, hogy 2006-ban 631 fő, 2007-ben 732 fő, 2008-ban 554 fő és 2009 első félévében 368 fő vett részt valamely klub vagy művészeti csoport foglalkozásain. A nyilvántartások tartalmaznak adatokat a fellépések, bemutatkozások számáról. A Városi Kulturális-, Sportintézmény és Könyvtár által működtetett amatőr előadó- és alkotó művészeti csoportok 2006-ban 80, 2007-ben 90, 2008-ban 83 alkalommal adtak számot tudásukról a nagyközönségnek.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

Lőrinci az 1997. évi CXL. számú törvény szerinti közgyűjteményi egységet, a **nyilvános könyvtári** jegyzéken szereplő könyvtárat tart fent. A könyvtár 2007-ig önálló intézményként, majd 2007-től a Városi Kulturális-, Sportintézmény és Könyvtár részeként működik. A mintegy 30 000 kötetes gyűjtemény állománya megfelel a kor követelményeinek, katalógusa teljes egészében elektronikusan feldolgozott.

A könyvtár elhelyezésére szolgáló helyiség alkalmas különálló közművelődési célú tevékenység folytatására. A könyvtár szakképzett dolgozói azonban folyamatosan részt vesznek a Városi Kulturális-, Sportintézmény és Könyvtár közművelődési tevékenységének megvalósításában. Ennek módja a következő. A könyvtáros bekapcsolódik a közművelődési programok szervezésébe és megvalósításába. Maga a könyvtár közösségi találkozó helyként, közművelődési programok megvalósítójaként funkcionál a lőrinci városrészben.

A könyvtár további fejlesztése várható azáltal, hogy az intézmény konzorciumi tagként eredményesen vett részt a TIOP 1.3.3-08/1. számú pályázaton

A település a közművelődési intézménybe feladatként integrált **helytörténeti gyűjteményt**, tájházat tart fenn, mely nem rendelkezik sem múzeumi, sem kiállító helyi engedéllyel. A gyűjteménye szakszerűen kiállított, ugyanakkor leltárszerűen nem nyilvántartott és nem feldolgozott. Látogathatóságáról gondoskodik az intézmény.

5. Média

A település önálló, **évi hatszori megjelenésű újsággal** rendelkezik. A „Lőrinci Városi Krónika” – című sajtóterméket alkalmanként 2500 példányban nyomják színes kivitelben. Megjelenését a Városi Kulturális-, Sportintézmény és Könyvtár gondozza. A kiadvány ingyen jut el minden lőrinci háztartásba. Az újság nem csupán az önkormányzat híreit, információit közli. Beszámol minden, a városban történt eseményről. Hosszabb írásokat is közöl a helyi közösség életével kapcsolatosan. Az igényes kivitelű színvonalas sajtótermék hiteles lenyomata a településen történt eseményeknek, sok esetben a helyiek véleményének. Interneten csak letölthető formátumban (pdf) érhető el.

Kábeltelevíziós hálózat működik, amely elsősorban a földi és műholdas televíziós adások továbbítására szolgál. Működtetője a közművelődési intézmény. A műsortovábbításon túl heti egy alkalommal szerkesztett műsort is sugároz. Továbbá képűjságot is üzemeltet, amely folyamatosan közli az önkormányzat és a közművelődési élet híreit, illetve felhívja a figyelmet a rendezvényekre. Hirdetési felülettel is rendelkezésre áll a lakosok és a helyi vállalkozások részére.

Lőrinci város **önálló honlappal** rendelkezik a www.lorinci.hu domain alatt. A honlap a mai magyar átlaghoz képest sok szolgáltatást nyújt. A városban való tájékozódást az összes közérdekű adattal segíti. A vizsgált időszakra visszamenőleg az összes önkormányzati ülési jegyzőkönyve, rendelete és határozata megtalálható volt rajta. Nem érhetőek el ugyanakkor innen a városi intézmények honlapjai. Frissítése csak részben megoldott. A szakfelügyeleti vizsgálat időpontjában nem működött a „hírek” rovat, ugyanakkor az önkormányzati dokumentumok napra készen letölthetőek voltak.

6. Civil szervezetek

Lőrinci városában aktív civil élet folyik. A jelenleg érvényes bírósági nyilvántartás szerint a településen 11 alapítvány és 18 egyesület van bejegyezve. Az önkormányzat költségvetése keretei között támogatja ezeket a szervezeteket. Számottevő közművelődési jellegű munkát két egyesület végez a településen.

A **Pitypang Egyesület** kimondottan kulturális, közművelődési céllal jött létre. Kezdetben szülői összefogáson alapult és többnyire a gyermekeknek kínált iskolán kívüli kiegészítő programokat. Jelenleg a Városi Kulturális-, Sportintézmény és Könyvtárral szoros együttműködésben művelődő közösségeket működtet. (Ezzel kapcsolatosan lásd a 2.3.3 fejezetet.) Szintén jelentős tevékenysége a táboroztatás. Évi rendszerességgel 3-4 tábor megszervezéséről gondoskodnak. Hangsúlyos nagyrendezvényük a Pitypang Fesztivál, amely a nyár elején az iskolai szünettel egy időben kezdődő több napos szabadidős, kulturális rendezvénysorozatuk.

Elsősorban várospolitikai céllal alakult meg a **Lőrinci Város Jövőjéért Baráti Egyesület**. Munkájában azonban jelentős közművelődési eseményként jelenik meg a minden év szeptemberében tartott gulyásfőző verseny. Az esemény nem csupán gasztronómia és népiünnepély, hanem jelentős részben kulturális programokat is tartalmaz.

Több különböző céllal létrejött alapítvány – többnyire az iskolák támogatásához kötődően – évi rendszerességgel szervez **alapítványi bált**. A báli szezonban több ilyen rendezvény is megvalósul a városban.

Nem formális civil közösségeknek tekinthetők a **nyugdíjas klubok**. Munkájuk elsősorban az időskorúak aktív, közösségi szabadidő eltöltésére irányul. Mindhárom településrészen működnek ilyen szervezetek. Tevékenységüket az önkormányzat vagy közvetlenül, vagy pedig a közművelődési intézményén keresztül támogatja.

A város önkormányzata rendszeresen évi 4-5 millió forint közötti összeggel támogatja a helyi civil szervezeteket. Ez nagy részben költségvetésben szervezetenként, nevesítetten jelenik meg. Időnként a város polgármestere is ad támogatást saját keretéből. **Közművelődési jellegű támogatást** a Pitypang Egyesület és nyugdíjas klubok kaptak. Ez az összeg folyamatosan nőtt. Jelenleg **700 E Ft körül mozog**. A támogatások nem pályázati úton kerülnek kiosztásra, de a döntések nyilvánosak. (A részletes lista évi bontásban letölthető a város honlapjáról.)

A településen jelenlévő két **történelmi egyház** szervezeti szinten is bekapcsolódik a rendezvények megvalósításába, különösen azokba, amelyek egyházi eseményekhez, ünnepekhez kötődnek. Ennek formája elsősorban a templom közművelődési rendezvények céljaira történő hasznosítása. **Civilszervezettel az önkormányzat közművelődési megállapodást nem kötött.**

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

Az ipari forradalom előtti időkből származó épített örökség a Római katolikus templom, ami 1695-ben épült, továbbá a hozzá tartozó 1771-ben épített plébánia ház. Szintén a vallási élethez kötődő emlék a templom mellett található műemlék temető és az 1773-as pestis járvány emlékére emelt Szent Anna kápolna. A város legjelentősebb építészeti emléke a hatalmas parkkal övezett Tornyai Schöszberger kastély.

Különösen jelentősek az ipari termelés 19. és 20. századi fejlődéséhez kapcsolható épített emlékek. Ezek egy része a termelésre szolgáló épület (1881-ben Zsófia malom, 1889. cukorgyár, 1909. cementgyár, 1943. Mátra-vidéki Hőerőmű). Ide tartoznak továbbá az ipari tevékenységet kiszolgáló munkások, mérnökök, tisztviselők lakásai is.

8. Szellemi örökség

Lőrinci Krónikák szerk. Nagy László, a szerző magánkiadása – Lőrinci 2003.

9. Turizmus

A helytörténeti gyűjtemény, tájház látogathatóságáról gondoskodik az intézmény.

2.1.10. Nagykökényes

A település bemutatása

Heves megye legnyugatibb települése. Hatvantól 12 kilométerre észak-nyugatra helyezkedik el. Nagykökényes (1903-ig Kökényes) 1950-ig Nógrád, ezután Heves megyéhez tartozott. A megye legnyugatibb települése, a Cserhátalján, Hatvantól 12 km-re ÉNy-ra, a 21-es főúttól 6 km távolságra fekszik. Közúton közelíthető meg, a legközelebbi vasútállomás a Hatvan-Salgótarján vasútvonalon Hatvan.

A XI. században feltehetően a Szolnok nemzetség birtoka volt. A nemzetség ez ágának a XII. században való elszegényedésével, gyengülésével hozható kapcsolatba, hogy a század közepe táján e terület már a Kökényes-Radnót nemzetség birtokába került. A falu neve és a

XII. század utolsó negyedében alapított premontrei prépostság arra enged következtetni, hogy e helyen alakult ki a nemzetség központja.

A Bér-patak nyugati partján húzódó dombvonulat lábánál vezető út két oldalán települt a falu. Az útkanyar feletti dombon áll a Római katolikus plébániatemplom, s közelében, az oda felvezető út északi oldalán a plébánia épülete. A falu az Aszód-Verseg-Zagyvaszántó-Pásztó (vagy Gyöngyöspata) és a Hatvan-Heréd-Erdőtarcsa-Acsa (vagy Buják) felé vezető utak keresztesési pontjában települt. Ezek az utak a Zagyva és a Galga völgyét kötötték össze, s így Kökényes a középkorban jelentős csomópont, vámhely lehetett.

Nagykökényes és környéke hatezer év óta folyamatosan lakott terület. Az egymásra épülő kultúrákat a volt általános iskola régészeti kiállítása mutatja be. Az első írásos emlék 1235-től származik, mely Kokins nevével említette a települést A népesség száma 1949. január 1-én 896 fő, melyből 91 % földműveléssel foglalkozott, ugyanekkor 185 lakóház állt, melyből egyalakos 175; a lakások száma 214, közülük 126 egyszobás. A 100 lakásra jutó lakosok száma 419. 1955-ben három kisiparos élt a községben. 1955. szeptember 15-én a község egy iskolájának 2 tantermében 4 nevelő 98 gyermeket tanított. 1955. december 31-én a faluban egy Kultúrotthon, egy könyvtár és egy keskenyfilmes mozi működött. A község tíz éven át Heréd községhez tartozott Közigazgatásilag, a rendszerváltás óta önálló. A Területi adottságok a Heréd községgel való együttműködést azóta is szükségessé teszik.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Óvodai ellátás nem biztosított a településen. Az általános iskolások Herédre járnak át tanulni.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

A volt Desseffy-kúria klasszicista, földszintes épületben működik a Közösségi Ház, itt működik a könyvtár – a kölcsönzés, könyvtárhasználat adott.

Teleház - számítógép ismeretek, internet használat. Klubok, kisközösségek szervezése is folyik a gyerekek, fiatalok, felnőttek, nyugdíjasok körében

Rendezvények szervezése: szüreti felvonulás, bál, kirándulások, túrák szervezése, színházlátogatás, farsangi bál, előadások szervezése egészségügyi, irodalmi témakörökben.

A régészeti és néprajzi múzeum anyagának rendezése, feldolgozása, bővítése, bemutatása.

Kiállítások szervezése / pl. a klubtagok által készítették bemutatása, rajzverseny képei.../

Koncertek szervezése, melynek a templom ad otthont. "Hazamenős" tábor is szerveznek általános iskolás gyerekeknek /kézművesség, angol nyelv játszóház/.

A későbbiek során, ha szálláshelyek létesülnek, a korábbi évek nagy hagyományához illeszkedően lehetőség nyílik olvasótábor, képzőművészeti, zenei, nyelvi, kézműves, régészeti stb. táborok, valamint erdei iskola szervezésére.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

A település jellegéből adódóan a kisközösségi tevékenység szerepe a jelentős.

Csoportos foglalkozásokat szerveznek felnőttek: nyelvtanulás kezdőknek /angol/, számítástechnikai ismeretek és az internet elsajátítása, használata, előadások szervezése, kirándulások, túrák, színházlátogatás. Klub szervezése nőknek, torna, egészségmegőrzés, kézimunka, hobby, sütés-főzés, házimunka, gyermeknevelés - beszélgetések Klub szervezése idősebbeknek: kötetlen beszélgetések, előadások szervezése, generációk találkozója, szabadidős programok, kézimunka foglalkozások.

14 - 18 év közötti korosztály számára szervezett foglalkozások: ifjúsági klub szervezése, számítógép, internet használat - vetélkedő, verseny, ismeretterjesztő előadások szervezése, vetélkedők különböző témákban: EU, környezetvédelem, történelem, vers- és prózamondó verseny, szépkiejtési verseny, közös filmnézés-vita, környezetvédelem, parktakarítás, faluszéptés, kreativitás - kézimunka, kézművesség, dísz tárgyak, lakásdíszítés, fiatalokat

érdeklő témák megvitatása, beszélgetés. Általános iskolásoknak: gyermekklub szervezése, számítógépes ismeretek, internet - használat /feladatok, játékok, verseny, könyvtárhasználati ismeretek, tanulás segítése, szabadidős tevékenységek, a kreativitás fejlesztése, kézimunka, ajándékkészítés, rajzverseny, vetélkedők különböző témákban /Jeles napok/, mesevetélkedő, vers- és prózamondó verseny, szépkiejtési verseny, drámajátékok, közös filmnézés, vita, beszélgetés, kirándulások, túrák szervezése történik. Környezetvédelem /parktisztítás, faluszépítés, közös beszélgetések a gyermekeket érdeklő témákban, játszóházi foglalkozások lebonyolítása.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

Az egymásra épülő kultúrákat a volt általános iskola régészeti kiállítása mutatja be.

5. Média

Nincs a településen.

6. Civil szervezetek

Nincs a településen.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

A templom középkor eredetű, amely a volt premontrei prépostság temploma volt. Az 1966-os tatarozás alkalmával lehetett azonosítani a jelenlegi torony alját a középkori részekkel. A ma álló plébániatemplom a hódoltság idején elpusztult, a prépostság épületeinek helyén s azok fennmaradt köveiből épült többszöri bővítéssel. A templom védőszentje Havas - Boldogasszony. Jellege: magas dombon álló, egyhajós, egyes homlokzati tornyos, nyugaton lesarkított téglalap alaprajzú szentéllyel záródó barokk építmény. A keleten álló torony alja a premontrei prépostság tatárjárás után újjáépült templomának egykori szentélye volt. A főoltár két lépcsőn álló oltárépítményének középrészén díszes kiképzésű tabernákulum van, mellette gyertyatartók és felette félköríves keretben a főoltárkép, amely Máriát ábrázolja. A szószék fából készült barna-fehér festéssel a XIX. században, késői barokk stílusban. A vörösmárvány keresztvíztartó 1825-ből való. A szintén vörösmárványból készített Keresztelőmedence egyidős lehet a szenteltvíz tartóval. A szentélykorlát a XIX. század első feléből való márványt imitáló fal. A sekrestyeszekrény szintén a XIX. században keletkezett. A hajó két oldalán elhelyezett padok barokk jellegűek.

A volt Dessewffy-kúria klasszicista, földszintes épület 1320 tájáról. Az első világháborús emlékmű és szobor Birner Jenő alkotása. 1939-ben helyezték el. Az 1960-as felméréskor 8 népi műemlék jellegű lakóházat írtak a Községben össze.

Mindezek mellett az egyik leginkább védelemre javasolt és természeti értéként fellelhető terület a Dessewffy-kúria mellett található park. Ennek a parknak a kiterjedése igen kicsi, mégis különleges, hiszen időskorú fák alkotják.

Népi építkezés

A hagyományosan épített lakóházak uralkodó típusa a szarufás-torokgerendás, nyeregtetős, széles vízvezetős, szabadkéményes-boglyakemencés, háromsejtű ház. Az ágasfás-szelemenes szerkezetek 1935 körül tűntek el, de századunkban ezek már igen ritkák voltak. A mestergerenda alkalmazását is igen régen elhagyták; az egyik leírt lakóházban az 1837-es évszám már nem a mestergerendára, hanem keresztgerendára van vésve. Az 1960-as években végzett felmérések már egyetlen mestergerendát sem találtak. A boglyakemencét a második világháborúig beépítették az új házakba, ezért az elmúlt időszakig még több példány volt használatban. A XIX. század végén az uradalmi épületek mellett néhány

paraszti lakóház is zsindegyházzal volt fedve. A tornác későn, a múlt század végén terjedt el.

8. Szellemi örökség

Író - olvasó tábor: Az iskola közössége 1995-ben Heves megyéért kitüntetést kapott az itt folyó szakmai munka elismeréseként. Az olvasni vágyók számára a 3.300 kötetes önkormányzati könyvtár áll rendelkezésre. A település életében esemény számba megy, hogy 1965-től nyaranta képzőművészeti táboroknak, majd 1980 óta olvasótáboroknak ad helyet az általános iskola épülete. 1988-ban itt forgatta Magyar József Parlament a fűvön című filmjét. 1989-ben itt bonyolították le a határon túli magyar irodalmárok első találkozóját, ahol részt vett Kalapáti Ferenc (Vajdaság), Gál Sándor (Felvidék), Galambos Ferenc, Szépfalusi István (Burgenland), Balla D. Károly, Debreceni Mihály (Kárpátalja), Szócs Géza (Erdély). Az eseményről a Magyar Rádió is tudósított.

9. Turizmus

A település jellegéből, hagyományaiból adódóan szerveznek itt táborokat, mely elősegíti az idegenforgalmat. Szervezett turisztikai programok nincsenek.

2.1.11. Petőfibánya

A település bemutatása

A Mátraalján, Hatvantól 15 km-re található. A Lőrinci és Rózsaszentmárton közötti út mentén helyezkedik el, közel a Zagyva folyóhoz, északi irányból Apc határolja. A település eredeti neve: *Pernyepuszta* 1945-ig, majd *Pernyebányára* változtatták a nevét. Bányásztelepülés, Lőrincihez tartozott, 1989-ben lett önálló község. Területén késő vaskori kelta leleteket találtak. A szénbánya építését 1942-ben megkezdték, de a lignit termelése csak 1945. októberben indult meg. Az itt működő *Petőfi Bánya Vállalat* székhelye a Gyöngyösön volt. A Petőfibányán bányászott lignit felhasználására alapozva építették meg a *Lőrinci Hőerőművet*. A bányavállalat Petőfibányán *Gépezetet és Vegyesüzemet* hozott létre, ahol külföldi felhasználásra is gyártottak itt kifejlesztett bányagépeket. Alumínium és fafeldolgozással is foglalkoztak. Az 1960-as éve közepén a bányát a kitermelés gazdaságtalansága miatt bezárták.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

A településen két nevelési-oktatási intézmény működik; a **Petőfi Sándor Általános Iskola** és a **Napközi Otthonos Óvoda**. Az iskolai és az óvodai csoportok rendszeres résztvevői a település rendezvényeinek. A közalapítvány a maga lehetőségeivel igyekszik a kölcsönösségen alapuló jó viszony fenntartására, ezért minden olyan iskolai és óvodai rendezvénynek helyt ad, amelyre az intézmények igényt tartanak.

Az iskola Táncgálákat szervez, amelyeknek a közalapítvány épülete ad otthont. Ezeket a rendezvényeken a helyieken kívül sok csoport vesz részt a kistérség településeiről, sőt távolabbról is.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

Petőfibánya Község Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben meghatározott jogait és kötelezettségeit betartja és betartatja. Elismeri és támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek tevékenységét, együttműködik a közösségekkel. Az 1990. évi LXV., valamint az 1997. évi CXL. törvényben előírt,

kötelezően ellátandó közművelődési feladatainak ellátására **közalapítványt hozott létre** 1996-ban, **Petőfibányai Kulturális és Testnevelési Közalapítvány** néven.

A közalapítvány által működtetett közművelődési szervezet igyekszik betölteni a közösségi szolgáltató centrum szerepét. Itt tartják a különböző társadalmi, családi ünnepeket, rendezvényeket, falugyűléseket, nyugdíjas szakszervezeti gyűléseket, istentiszteleteket, véradásokat, különböző szűrővizsgálatokat, termékbemutatókat. A közösségi szintér igény szerint minden korosztály, társadalmi réteg, egyén szórakozására, szabadidős tevékenységének eltöltésére lehetőséget biztosít. A kihasználtság jónak mondható, rendszeresen ad helyszínt rendezvényeknek. A helyiségek bérbeadása mellett, technikai eszközöket is rendelkezésre tudnak bocsátani.

Az épület megfelel a funkciónak, a rendezvények, klubok, alkalmi összejövetelek céljára szolgáló helyiségek száma kielégítő. Az 1954-ben átadott épület 3 100 m² alapterületű. Három szintes téglapépület. A közművelődési tevékenységre hasznosítható helyiségek: színpad és lefedett zenekari árok, öltözőkkel; nézőtér (földszinti és erkély), díszterem, 3 db klubhelyiség, előcsarnok.

A színpad megfelelő színpadgépészeti berendezésekkel rendelkezik (9 tréger, 2 szofita sor, mozgatható előfüggöny, takarások). Megfelelő a nézőtéri és a színpadi reflektorok száma is. A stúdióban **korszerű fény- és hangkeverő-pult** működik.

A 300 fős nézőtér – amely földszinti és erkélyi részre oszlik – székei elhasználódtak, cserére szorulnak, csakúgy, mint a díszterem és a klubhelyiségek bútorzata. Az erre szükséges anyagi erőt a LEADER Program IV. tengelyének segítségével kívánják előteremtteni.

Az épület utolsó felújítása 2008-ban volt, amikor is nyílászárók részleges cseréjére és egyéb belső munkálatokra került sor mintegy 950 000 Ft értékben. Megoldott az ingatlan vízellátása és szennyvízelvezetése. Az épület telefon és internet elérhetősége biztosított. A padozat helyiségenként változó (parketta, járólap, padló). A fűtési mód is változatos: a színházteremben légbefűvásos, a többi helyiségben központi. A közalapítvány tulajdonában lévő épületben működik még a Polgármesteri Hivatal, és itt került elhelyezésre a körzeti megbízott és a nyugdíjas szakszervezet irodája is.

A ház berendezési tárgyai, bútorai nem felelnek meg maradéktalanul a kor igényeinek, ezek **részleges cseréjére is szükség lenne.** Ennek érdekében a technikai fejlesztéshez segítséget nyújtó pályázatokat folyamatosan nyomon kell követni.

Az épületben a karbantartási és egyéb javítási munkákat, egy-egy rendezvényhez a ki- és visszapakolást az önkormányzat „karbantartó brigádja” végzi.

Helyiségei, berendezési tárgyai és technikai berendezései jól kihasználtak, mivel a település valamennyi rendezvénye – önkormányzati, iskolai, óvodai stb. – az épületben, illetve a környékén zajlik.

A könyvtárban internet hozzáférési és fénymásolási lehetőség biztosított a település lakói számára.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

Nyugdíjas klub: A klub tagjai (kb. 60 fő) aktívan szervezik életüket. Programjaik a kellemes beszélgetéssel eltöltött időn át, a kirándulásokon keresztül, a - - főként egészségügyi – előadások megszervezéséig, meghallgatásáig tart. A közalapítvány a megfelelő környezet biztosításán túl az egyes rendezvényeik megszervezésében, lebonyolításában is támogatja az idős emberek önszerveződő tevékenységét (vetélkedők anyagának összeállítása, hangosítás stb.). A segítségnyújtás kölcsönös, hiszen a klub tagjai rendszeresen részt vesznek a közalapítvány által szervezett programokon, segítenek a lebonyolításban, a közönségszervezésben, a kiállítások ügyeletének biztosításában.

Kézműves Szakkör: Rendszeresen tartanak kézműves foglalkozásokat egy-egy jeles nap alkalmával, az ünnephez kapcsolódva.

Nightrain együttes: A hat tagú együttes repertoárján a közelmúlt és napjaink magyar és külföldi slágerei szerepelnek. Próbáikat a közalapítvány épületében tartják. Évente 1-2 alkalommal lépnek fel a településen.

Énekkar: A kórus 2009-ben alakult, tagjainak száma 15. Első fellépésükre május 1-jén került sor.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

2007. szeptember 1-jétől a **könyvtár**ból kivált az iskolai szak- és gyermekkönyvtár, amelynek anyaga a Petőfi Sándor Általános Iskolába került át. A szétköltözéskor az állomány szétválogatása után a régi irodahelyiséget gyermek- és ifjúsági részleggé alakították át. A közalapítvány könyvtára 2007-től évente hirdeti meg az óvodások mesemondó versenyét. A verseny minden alkalommal a díszteremben zajlik. A verseny díjazásáról a közalapítvány és az önkormányzat közösen gondoskodik.

5. Média

A településnek van internetes honlapja: www.petofibanya.hu, amelynek naprakész gondozására lenne szükség, ugyanis a vizsgálat idején a rendezvényeknél még a májusi, jubileumi program műsora olvasható.

Negyedévenként nyomtatott formában jelenik meg a sport, az egyházak, a könyvtár, valamint a közművelődés programjainak összesítése. Jó lenne, ha a települési honlapra is felkerülne.

6. Civil szervezetek

A **Petőfibányáért Egyesület** célja a község fejlődése és fejlesztése érdekében társadalmi, kulturális, gazdasági, természet- és környezetvédelmi, érdekvédelmi és hagyományörző tevékenység végzése. Az egyesület szervezi minden évben a Bányász Emléknap című rendezvényt, amely során szorosán együttműködnek a közalapítvánnyal. Ez az együttműködés kihat a közalapítvány rendezvényeire is. Az egyesület tagjai aktívan kiveszik a részüket a település valamennyi rendezvényének megszervezéséből, lebonyolításából.

A **Petőfibányai Lóbarát Hagyományörző és Természetvédő Egyesület** 2007 óta vesz részt a település ünnepi rendezvényein. „Élő történelem” című látványos bemutatójukon élményszerűen ismertetik meg a résztvevőket a honfoglalás korával. Megismertetik őseink viseletét, eszközeit, fegyverei, hitvilágát, szokásait. Lovakkal pedig részt vesznek a Március 15-ei ünnepségen, a különböző gyermekprogramokon. Igyekeznek kihasználni minden alkalmat, hogy a gyerekekhez közel vigyék a lovakat és az ősi népviseletet.

Az **Első Szeretet Baptista Gyülekezet** kilenc éve tevékenykedik a településen. A rendszeres hitéleti gyakorlatuk mellett számos olyan rendezvényt is tartanak, amely a település egész lakosságát érinti (nyelvoktatás, tini klub, karácsonyi kirakodóvásár). Hozzájárultak a gyerekek nyári szünidejének hasznos eltöltéséhez: nyári tábort szerveztek, amely a szabadidőközpontban zajlott. A közalapítvány úgy segítette a nyári tábort, hogy a helyszín használatáért csak a rezsit kellett a gyülekezetnek megtérítenie. Lelkes csapatuk részt vesz minden olyan települési rendezvényen, ahol arcfestésre, bábelőadás megtartására van szükség.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

Nincs a településen.

8. Szellemi örökség

A www.petofibanya.hu honlapon olvasható Ursitz József Kossuth-díjas bányamérnök: „Részletek Petőfibánya történetéből” című munkája, amely elsősorban a helyi bányászat történetéről szól.

9. Turizmus

Szervezett turisztikai programok nincsenek.

2.1.12. Rózsaszentmárton

A település bemutatása

Rózsaszentmárton Heves megye nyugati részén, Gyöngyöstől nyugatra, Ecséd, Petőfibánya, és Apc között, a Mátra alján gyönyörű természeti környezetben fekvő, **kétezer lelkes bányászfalu. A lakosság hagyományait őrzi, múltjára büszke.**

Az évszázados bányászmult a bánya 1968-as bezárása óta is meghatározza mindennapjaikat. A Mátrai Erőmű Zrt. Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete Rózsaszentmártoni Nyugdíjas Alapszervezete mintegy 300 tagot számlál. Tagjai máig aktívak, társadalmi munkával, szervezéssel járulnak hozzá a település hagyományainak ébrentartásához. A 2005-ben megszűnt Lignitbányászati Alapítvány feladatait az önkormányzat vette át. A falu jómódú, tiszta, rendezett.

A **lakosság** száma a vizsgált időszakban elhanyagolható mértékben csökkent. A község lakóinak 60%-a munkaképes korú, 19-62 év közötti. 12% a 14 év alatti gyermekek aránya, 30% a 62 év feletti nyugdíjas. A maradék 8%, a faluból eljáró középiskolás korosztályt jelenti. A munkanélküliek aránya tavaly 1,4% volt, az elmúlt hónapokban némileg növekedett. Háromszázan járnak el a környező üzemekbe dolgozni. Helyben az önkormányzat és intézményei összesen 84 főt alkalmaznak és még négy, helyieket foglalkoztató vállalkozás működik.

Etnikai, nemzetiségi és kisebbségi kérdések a településen nem merülnek fel.

A polgármesteri hivatal és a lakosság **megbecsüli az itt élő művészeket**, a község honlapján is ismerteti életrajzukat, műveiket. Lehetőséget ad az alkotások nyilvános megismertetésére kiállítások, előadóestek formájában és a helyi újság hasábjain. A legjobbakat helyi kitüntetésben is részesíti.

A község kiemelt rendezvényei és más településekkel, szervezetekkel ápolta kapcsolatai is a bányászati hagyományokhoz kötődnek.

Az elmúlt évtizedekben a kulturális élet központja a klubkönyvtár volt. 2002-től a **Művelődési Ház és Könyvtár** nevű önkormányzati intézmény gyakorlatilag községi könyvtárként működött, amely közművelődési funkciókat is ellátott. Az intézmény főépülete a múlt század elején mozinak épült. Nagyterme emelkedő nézőterét csak a legutóbbi felújításkor szüntették meg, ezért 2008 előtt korlátozottan volt használható.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Önkormányzati óvoda van, itt működik a **Ciróka néptáncsoport**.

Általános iskolájuk, mely a Rózsaszentmárton – Szűcsi Intézményfenntartó Társulás intézményegysége, a környéken évtizedek óta kiemelkedő színvonalú.

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

Az intézmény neve: **Művelődési Ház és Könyvtár**. A többfunkciós intézmény közművelődési és közgyűjteményi feladatokat lát el. Az intézmény keretében működik a Faluház (helytörténeti gyűjtemény) és a Lignitbányászati Emlékház. Az alapító okirat szerint az intézmény része a Pince és a Turistaház is, ezeket több évre bérbe adták, az idegenforgalmi tevékenység nem jelenik meg a Művelődési Ház és Könyvtár munkaterveiben és beszámolóiban. Az intézmény önállóan működő költségvetési szerv, melynek pénzügyi-gazdasági feladatait együttműködési megállapodás alapján a polgármesteri hivatal látja el.

Az intézmény életében nagy változást hozott 2008-ban az igazgatóváltás. Közművelődési érdeklődésű, szakmai és vezetői gyakorlattal rendelkező, nem helyi származású szakember került az addigi helyi, alapvetően könyvtáros szemléletű vezető helyére. **A közművelődés fontos szereplői a helyi civil szervezetek és az intézmény saját művelődő közösségei. Velük élő, hatékony a munkakapcsolat.**

2008-tól észrevehetően változott a rendezvénytípusok aránya, több a művészeti esemény. 2006-2008 között az események száma lényegesen nem változott, a 2008-as résztvevők száma mégis közel kétszerese a 2006. évinek. Ez is a népművelő munkáját is dicséri.

Világosan látszik a fejlődés, az önkormányzat odafigyelése és a népművelő hozzáértése garantálja a színvonal folyamatos emelkedését.

A művelődési ház épülete alkalmas a kisebb-nagyobb rendezvények lebonyolítására, bár a színpadtechnika nagyon hiányos. Alkalmanként a büfét is lehet üzemeltetni, a helyiség berendezése és felszerelése még megfelelő, bár az év nagy részében inkább raktárnak használják.

Tavasztól ősziig a nagyrendezvények helyszíne a nagyon szépen és célszerűen kialakított szabadtéri színpad a művelődési ház épülete melletti téren.

Ezek a változások kifejezik a község szándékát a megújulásra és új lehetőségeket nyitnak a közművelődési tevékenység fejlődésében.

A művelődési ház épületének állapota általában jó, tiszta, gondozott.

A bejárat akadálymentesített. Az épületben **központi fűtés** van, melyet a „Szemünk fénye” Európai uniós program segítségével újítottak fel 2007-ben. **A berendezés vegyes állapotú**, a bútorok többsége 30-40 éves, nem egységes. Ennek ellenére a közösségi helyiségek általában kellemes, otthonos benyomást keltenek.

Az **előtérben** kialakított közösségi helyiséget nem új, de kényelmes fotelekkel, kanapéval, szőnyeggel tették hívogatóvá.

Az **iroda** berendezése szegényes, a raktárak elhanyagoltak.

A külső, önálló feljárattal megközelíthető **ifjúsági klub** lépcsője balesetveszélyes, bútorzatát a klubtagok kiselejtezett darabokból hordták össze.

A **nagyterem** új járólappal borított, a színpaddeszkák felújításra szorulnak.

Az öltözőből kialakított **klubterem** felújítása még folyik.

A **színpadtechnika** egyszerűen kezelhető beépített halogénlámpákból, mobil, hídra szerelhető, fénypult nélküli reflektorrendszerből, valamint egy új, korszerű, 24 csatornás és egy régebbi, de jó állapotú 6 csatornás hangtechnikai berendezésből áll.

A **technikai felszereléshez** tartozik még a videokamera, projektor, DVD és Cd író és lejátszó, számítógép, hozzá csatlakoztatott színes nyomtató, fax, szkennel, fénymásoló, internet hozzáférés. A könyvtári olvasóteremben még két számítógép van internettel, a könyvtárhasználóknak.

A látogatók által használt vizesblokk pályázati forrásból 2008-ban lett felújítva, a szolgálati mosdóhelyiség nagyon elhasznált.

Az iroda technikai felszerelése jó, a számítógép és perifériái korszerűek.

Az épület kihasználtság növelésének a humán erőforrás szűkössége szab határt.

Komoly erőfeszítéseket tesznek a **gazdaságos üzemeltetés** érdekében, ezt szolgálta a felújítás is. 2007-ben közel felére sikerült csökkenteni a közüzemi díjakat.

A vagyonvédelem szempontjai nem játszanak szerepet. Az épületben működik a **polgárórság**, melynek éjszakai jelenléte jó hatású az épület biztonságára.

A dokumentumokban nem tartják külön nyilván az 50 négyzetméteres **szabadtéri kőszínpadot**, mely a művelődési ház épülete melletti szép, rendezett parkban épült. A színpadot kis raktár és technikai helyiség is kiegészíti. 2002-ben újították fel.

A Faluház és a Lignitbányászati Emlékház szépen felújított, gondozott, jó állapotú.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

Az intézmény legfontosabb és legnagyobb mértékben fejlődő tevékenysége a művelődő közösségekhez kapcsolódik. 2008 óta négyszeresére emelkedett a számuk. Munkatervekben, beszámolóikban nem tesznek különbséget a civil szervezetek és saját művelődő közösségeik között.

2006-ban négy, 2007-ben hat, 2008-ban tizenegy, 2009-ben pedig már tizenöt csoport működik az épület falai között. 2008-ban egy csoport, a 20 éves múltra visszatekintő Móricz Zsigmond Felnőtt Színjátszó Csoport megszűnt. Ennek oka elsősorban a meghatározó tagok megváltozott élethelyzete, időbeosztása.

Az intézmény minden közössége számára ingyenesen biztosítja a fénymásolást, internet-használatot és a propagandaanyagok szerkesztését. Terembérletet sem a saját csoportok, sem a községben működő civil szervezetek nem fizetnek. **A közösségek minden korosztály számára kínálnak választékot, több közülük kifejezetten törekszik a generációk találkozására.**

2009-ben a következő művelődő közösségek működnek.

A **Kézimunka szakkör** több évtizede működik 8-10 fővel. A kézimunkázással egyenrangú tevékenységük a kötetlen társas élet. Hetente találkoznak.

A **Bányász Nyugdíjas Klub** 15 éve működik, a tagok száma idén 42 fő. Gazdag programjukat változatos kapcsolataik segítik. Foglalkozásaikat heti rendszerességgel tartják.

A nyugdíjas klub **asszonykórusa** 12 éves. 12 tagja van.

A **Szösz-mösz kör** 2007-ben alakult, népi kismesterség oktató vezetésével a 15 tag és az alkalmankénti érdeklődők ismerkednek textil-technikákkal. Kéthetente találkoznak.

A **Rózsa Hastánckör** 5 főt számlál, 2008-ban alakult, s már három komoly elismerést szereztek. Ebben az évben gyermek és felnőtt utánpótlás csoport is alakult.

A **jógacsoportot** szintén képzett oktató vezeti második éve. A heti foglalkozásokon egyre többen vesznek részt, néha akár húszon felül is.

A **Baba-mama klub** két éves fennállása óta egyre több tagot számlál. Fontos funkciója van a kisgyermekes családok életében. A régi női öltözőben praktikus, kellemes helyet alakítottak ki számukra, óvónő biztosítja a szakszerűséget heti foglalkozásaikon.

Az **Asszonytorna** csoport keretében két éve, hetente kétszer 5-15 fő tornázik klubszerű formában a maga örömeire.

A **Versbarátok köre** tagjai 2008 óta havonta egyszer találkoznak. A minden korosztályt átfogó csoport versenyeken is szerepel, változó sikerrel.

A **mazsorett csoport** okleveles táncoktató vezetésével néhány hónapja működik, még kialakulóban van. 10-18 év közötti fiatalok táncolnak együtt, jelenleg kb. húszan.

A **Kenguru klub** 2009-ben alakult sikeres aerobic versenyző vezetésével. 10 fiatal gyakorolja ezt a vidám zenés szabadidősportot.

A **Kertbarátok köre** 2009-ben alakult újjá. Foglalkozásaikat havonta egyszer tartják, negyedévente nyilvánosan meghirdetett ismeretterjesztő előadások házigazdái.

LAN group ifjúsági számítógépes játék-csoport. A 2009-ben alakult közösség egyre nagyobb népszerűségnek örvend. Hétvégenként 30 fiatal is játszik saját, behozott gépén.

A másik sikeres ifjúsági csoport az **Ifjúsági klub**. Az intézmény a külön bejárattal rendelkező régi vetítőhelyiséget bocsátotta a fiatalok rendelkezésére, melyet ők maguknak rendeztek be. Tavasztól ősziig leginkább az épület melletti park a találkozóhelyük. Programjaik általában kötetlenek. Teljes önállóságot élveznek, tevékenységüket maguk szervezik, a rendet maguk tartják fenn. A tagság nem formális, a létszám 20-25 fő. Gyakran a szomszéd községekből is átjárnak fiatalok.

A **Citerazenekar** 2009 novemberében alakult a művelődési ház igazgatójának kezdeményezésére. Az öt érdeklődő Báti István citerás vezetésével kezdte el a próbákat.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

A Faluházban **helytörténeti kiállítás** van, heti kétszer néhány órás rendszeres nyitva tartással. Természetesen előre bejelentkezve bármikor látogatható.

A **Lignitbányászati Emlékház** épületét a település lakói pályázati forrásokat is felhasználva társadalmi munkával újjátartták fel, a nyitvatartási időben az idős bányászok adnak felváltva ügyeletet. Az egyik terem és az udvar a bányászati emlékeké. A másik teremben – emlékezve arra, hogy a régi iskolát alakították át – iskolatörténeti kiállítást helyeztek el. A kiállítások esztétikusak, érdekesek, de nem múzeumi igénnyel jöttek létre. A község nem is törekszik a múzeumi rangra.

5. Média

Az **önkormányzat két színvonalas honlapja** részletesen tájékoztat a község életének minden területéről, így a közművelődési eseményekről, a művelődési ház életéről, csoportjairól is.

Az önkormányzat már 13 éve saját kiadású, folyóiratot jelentet meg, melyben részletesen tájékoztat a közművelődési vonatkozású hírekről is. A látványos, évente kétszer megjelenő Rózsai Hírek 900-1000 példányban jelenik meg, s minden háztartásba eljut. A lakosság tájékoztatása a község ügyeiről, így a kulturális tevékenységről is, részletes és teljes körű. A Rózsai Hírek című színvonalas, jól szerkesztett ingyenes helyi újság ezer példányban jelenik meg az önkormányzat kiadásában.

6. Civil szervezetek

A faluban működő civil szervezetek mind ingyen használhatják az intézmény infrastruktúráját és joguk van évente egyszer bevétel nélküli rendezvényt is tartani az épületben.

Hérics Természetjáró és Turisztikai Sport Egyesület kiemelt figyelmet kap a településen. Túrák, versenyek évek óta jelentős közösségfejlesztő események.

Magyar Rákellenes Liga Rózsaszentmártoni Alapszervezete a művelődési házban fejti ki tevékenységét, az intézménnyel szoros együttműködésben.

Mátrai Erőmű Zrt. Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete Rózsaszentmártoni Nyugdíjas Alapszervezete mintegy 300 tagot számlál. Egyik nagyon fontos szerepük, hogy beosztás szerint társadalmi munkában végzik a Lignitbányászati Múzeum teremőri feladatát. Ez az önkéntes tevékenység teszi lehetővé, hogy az intézmény kiállítóhelyét folyamatosan lehessen látogatni.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

Rózsai Pincesor: A község az utolsó település a Mátraaljai Történelmi Borvidék szőlőtermelő települései között. A Tarcódi és Nagyvölgyi pincesoron mintegy 220 pince található, melyeket a dédapák vésték ki saját kezükkel, egyenletes hőmérsékletet és páratartalmat biztosítva a borok érleléséhez.

8. Szellemi örökség

A Rózsakenyér KFT. különleges **pékművészeti alkotásai** messze földön híresek és keresettek.

Rózsaszentmárton fejlődésében jelentős szerepet töltött be a lignitbányászat. Ennek a közel ezeréves falunak a lakói azokra a **szellemi és emberi értékekre alapozzák jövőjüket, melyeket az itteni bányászat teremtett meg a fennállása alatt.**

9. Turizmus

Rózsa Erdei Iskola és Turistaszálló

Rózsaszentmárton Hatvan és Gyöngyös között fekszik, a Mátraalja legszebb részén, a Somlyó-hegy lábánál. A hegy csúcsáról nézve országrésznyi panoráma tárul a szem elé. A turistákat egész évben gazdag kulturális program, természet túra, valamint a 20 fő befogadására alkalmas Turistaszálló várja. A szálláshelyet a községi önkormányzat működteti. Kiváló helyszíne erdei iskola, ifjúsági és felnőtt csoportok együttlétének, baráti találkozóknak, továbbképzéseknek, táboroknak. Szálláslehetőségek: 20 fő részére (egy-egy 10, 4, 4, 2 ágyas szoba), van mód 8 db pótágy elhelyezésére is. Az épületen belül van továbbá egy étkező, egy melegítő konyha, közös vizes blokk, női és férfimosdó, zuhanyzóval, az 5 000 m² területű füves kertben saját sátrak felállítására is van lehetőség. Rózsaszentmártont a lignitbányászat bölcsőjeként is emlegetik, mivel a Mátra alján elsőként itt kezdődött el 100 évvel ezelőtt a lignitbányászat. A bányász múlt emlékeit **Lignitbányászati Emlékház**, az Ursitz József Kossuth díjas bányamérnökről elnevezett lejtőszakna bejárat, valamint a község határában az E-303-as kotrógép őrzi. További látványosság a **2000 töves Rózsakert**, a **Szent István díszkút**, az **'56-os és a Bányász Emlékmű**, a **Szent Márton templom**.

A **Faluház** Rózsaszentmárton egyik régi, a 100 év előtti építkezési stílusjegyeket hordozó épületének rendbehozatalával alakította ki az önkormányzat a Faluházat. A hármas tagolású (tiszta szoba, konyha, lakószoba) épület szobáiban a régi időkben használt berendezéseket, használati tárgyakat, eszközöket, a mindennapi élet szokásait hirdető tárgyakat tekinthetik meg az ide betérők.

2.1.13. Zagyvaszántó

A település bemutatása

Zagyvaszántó Hatvantól északra, a Mátra lábánál található Heves megyei település. A falut északról Jobbágyi, délről Lőrinci, nyugatról Nagykökényes, észak-keletről Apc határolja. Vizeit a Szuha-patak és a Zagyva folyó gyűjti össze.

A község Heves megye nyugati részén, a Zagyva-völgyében, Hatvantól 14 km-re, északra fekvő település. Megközelíthető az M3-as autópályáról Hatvannál leágazó 21-es számú úton. A Hatvan-Salgótarjáni vasútvonalon megállóhellyel rendelkezik. A Zagyva völgyében elterülő település határában elszórtan újkori leletekre bukkantak, de csak a bronzkorból bizonyított az emberi jelenlét. A feldolgozott régészeti leletek közül a pilinyi kultúra darabjai számottevőek. A népvándorlás törzsei, illetve kisebb csoportjai

valószínűleg tanyát vertek a környéken, átfogó régészeti munka híján azonban nem állapítható meg kilétük.

A község neve először egy 1290-es oklevélben szerepel Zántho névalakban, mint a váci püspökség birtoka. 1575-ben Szántai Osvát, Nógrád megye alispánja volt földesura, aki után leányági rokonsága örökölte. A török idő alatt a falu nagy része elnéptelenedett, az oszmánok kiűzése után népesült be újra. 1715-ben már nyolc jobbágy háztartást jegyeztek fel. Az 1720-as összeírásban, mint nemesi falu szerepelt. Ekkor adóköteles háztartása nem volt. Az 1770-es úrbérrendezés során földesurai gróf Grassalkovich Antal, báró Hellebront és Roth Tamás voltak.

A 19. század első felében a herceg Grassalkovich és a gróf Teleky családok birtokolták. 1873-ban a kolera nagy pusztítást végzett a faluban. A község határában fekvő Grassalkovich-birtokot 1880-ban Tornyos Schossberger Rezső szerezte meg, aki 1863-ban kapta a nemesi címet a királytól. 1890-től báró, nagyiparos, selypi cukorgyáros, nagybirtokos volt; birtokai kiterjedtek Apcra, Lőrincire, Rózsaszentmártonra, Szücsire. A Telekyek birtokát gróf Degenfeld Lajos vásárolta meg.

A településen az első iskolát „Elemi Népiskola” néven 1870-ben építették. Az iskola szervezte a kulturális élet is. A pedagógusok színdarabokat tanítottak be, énekkart szerveztek, Passió játékot rendeztek. A néphagyományok ápolásában is élen jártak.

Egyedi, a helyi társadalomban máig tovább élő és csak erre a tájra jellemző népi hagyományokra visszavezethető tárgyi és szokáskultúra nem lelhető fel.

A településen jelenleg 2035-en élnek.

A népesség korösszetétele előregedő képet mutat, azaz a 60 év felettek száma alig magasabb, mint a 15 éven aluliak száma (öregedési index 0,63), mely a kistérségi átlag feletti. Zagyvaszántón az elvándorlás a 80-as években jelentkezett jelentősebb mértékben. A folyamat szinte teljesen megállt, napjainkban a lakosság szám stagnál.

A településen nem található semmilyen jelentős kisebbség.

A település közelében elhelyezkedő városok gazdasági társaságainak és ipari üzemének köszönhetően a munkanélküliség az országos átlag alatt van.

A település kulturális adottságai

1. Oktatás

Gesztenyevirág Óvoda

Az óvodában három csoportba járnak gyermekek, a létszám 70-80 fő közt mozog. Az intézmény részt vesz a községi ünnepeken, műsorral készül a rendezvényekre: Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák Napja, Évzáró.

Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola

Az iskolába 8 osztályban 202 tanuló tanul. A tanórán kívül igen jelentős a sportélet (labdarúgás, röplabda, kosárlabda, tollaslabda és kézilabda).

Egész évben folyamatos a modern és társas táncoktatás. A tanulók több iskolai és községi rendezvényen megmutatták már tudásukat.

Az iskola infrastruktúrája miatt ad helyet több községi rendezvénynek (Falunap, Egészségnap).

2. Közművelődés, kulturális alapellátás

A Művelődési Ház 1940-ben épült kultúrház és mozi funkciókkal. Az épület alapterülete 210 m², melyhez 300 m² udvar tartozik. 2009-ben kisebb felújításon esett át az épület. Az önkormányzat saját erőből 432 E Ft fordított festésre, mázolásra. A nagytermi színpad alkalmassá teszi a helységet a községi szintű rendezvények megtartására. Bútorzata elhasználódott. Fűtése központi gázfűtés.

A feladatellátás 2009. február 28-ig **Könyvtár és Művelődési Ház** összevont intézményben történt, jogállása gazdasági szempontból részben önálló költségvetési szerv, **2009. március 1-től közösségi szintérenként** működik. Az önkormányzat a közösségi szintér működtetéséhez saját állományában olyan alkalmazottat, szakmai tudással rendelkező szakszemélyzetet biztosít, akinek könyvtárosi feladatai mellett feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása is.

A közművelődési tevékenységek egy része a könyvtárban valósul meg: információs szolgáltatás, kiállítás, kisebb létszámú rendezvény. A téli hónapokban az energia takarékoság miatt az események száma magasabb a könyvtárban.

Technikai felszereltsége teljesíti a minimális követelményeket. Rendelkezik számítógépekkel, multifunkciós nyomtatóval, projektorral és hangtechnikával a rendezvények lebonyolítására. Az eszközök jellegük miatt folyamatos fejlesztésre, korszerűsítésre szorulnak.

Az épület nem akadálymentesített.

A rendezvény helyszínek: iskola, szabad tér, művelődési ház, könyvtár. Ismétlődő események: falunap, gyermekszínházi előadás, szüreti felvonulás és multság, március 15-én koszorúzás és ünnepi műsor a honvédsírnál, szántói települések összefogása, elszármazottak találkozója, bál, karácsonyi műsor.

3. Klubok, öntevékeny közösségek

A község kulturális életében egészen napjainkig alakultak különböző helyi művelődési közösségek Hagyományörző Csoport, Díszítőművészeti Csoport, Színjátszók és szünetek is meg (általában a vezető távozásával a csoport is megszűnik). A csoportokat napjainkig nem sikerült újjá szervezni. Nincs hosszútávon működő helyi művelődési közösség, de mindig alakulnak újabb közösségek a kor igényeinek megfelelően.

Jelenleg működő csoportok.

Ifjúsági Klub: taglétszáma 20 fő körül mozog, heti rendszerességgel tartják összejöveteleiket, könnyed társas együttlét a tevékenység fő jellemzője.

Családi Csoport: 10-15 fő körül mozog a taglétszámuk. Főbb rendezvényeik Fásítás, Szemétszüret, Sportnap, Főzőverseny.

4. Közgyűjtemények, múzeumok, tájházak

A **könyvtár** és a művelődési ház összevont intézményként működött 2009. február 28-ig egy főállású alkalmazottal.

A könyvtár jó lehetőségeket kínál mind a gyermekek, mind a felnőtt könyvtárlátogatók számára művelődési igényeik kielégítésére, a szabadidő kulturált eltöltésére. A könyvtár állománya lehetőséget ad az élethosszig tartó tanulás segítésére, korszerű információk megszerzésére. Fontos szolgáltatásként épül be a könyvtári tevékenységek körébe a közhasznú információk szolgáltatása, a helyismereti dokumentumok gyűjtése, az Országos Dokumentum ellátási Rendszer lehetőségeinek használata. Biztosított a számítógép- és internethasználat, a személyi és tárgyi feltételek egyaránt megfelelőek a könyvtár működéséhez.

Az olvasók számára rendelkezésre áll két internethasználatra alkalmas számítógép nyomtatóval és szoftverekkel, melyeket pályázaton nyertek. Lehetőség van fénymásolásra és faxolásra is.

A falugazdász minden héten hétfőn 9-12-ig a könyvtárban várja a tanácsért, segítségért hozzáforduló kistermelőket.

A könyvtár állománya 8650 dokumentum. 13 féle folyóirat jár, ebből kettő napilap (egy országos és egy megyei lap).

A könyvtárat 2008-ban 2160-an látogatták, ebből 570 fő a gyermek (14 év alatti), ebből kölcsönző 506 fő felnőtt és 197 fő gyermek. Internethasználat: 489 alkalom.

Elsősorban a könyvtár bázisán biztosított a közművelődési információs tevékenység.

A **tájház** létrehozásának gondolata az elszármazott, hazalátogató nyugdíjasok találkozásán fogalmazódott meg. A Nyugdíjas Érdekvédelmi Szervezet az önkormányzat beleegyezésével a kis házban rendezett be egy néprajzi kiállítást 1999-ben, melyet a községi ünnepség alkalmával nyitottak meg.

Az épület állapota miatt lassan látogathatatlan állapotba kerül, felújítása indokolt. A gyűjtemény egy része a volt Idősek Otthonába kerül a látogathatóság biztosítása miatt.

5. Média

A település önkormányzata ad ki a Szántó Hírei című lapot, ami 800 példányban évente négyszer jelenik meg. A lap szerkesztésében döntő szerepet a közművelődési szakember vállal. Beszámolnak a helyi aktualitásokról, közérdekű eseményekről, programokról.

A település honlapján (www.zagyvaszanto.hu) megtalálhatók az önkormányzat főbb rendeletei, települési intézmények, civilszervezetek elérhetőségei, hírei.

6. Civil szervezetek

Ifjúság-, Kultúra-, Sportbarátok-, Zagyvaszántó és Területi Baráti Köre (X-TÉT)

A szervezet fő tevékenysége az egészség megőrzésre ráirányítani a falu lakosságának figyelmét egészségvédelmi napok, előadások, rendezvények szervezésével.

Összefogás Zagyvaszántóért Egyesület

2006-ban alakult a szervezet, jelenleg kb. 40 tagot számlál. Tevékenységét a kulturális rendezvények szervezése, hagyományörzés, hagyományteremtés, a tisztább, egészségesebb helyi környezet kialakítása, közérdekű tájékoztatás, közösségi programok jellemzik. A következő rendezvényeket szervezi: Falunap, Szüret, Jótékonyági és Sport Bál.

Nyugdíjasok Érdekvédelmi Szervezete Egyesület

A szervezet taglétszáma évek óta 60 fő körül mozog. Programjaik: Nótaest, Nőnap, részvétel községi rendezvényeken, Majális, kirándulás, Idősek Napja, Karácsonyi ünnepség.

Zagyvaszántói Polgárőr Egyesület

A település nagyrendezvényeinek biztosításában vesznek részt.

Zagyvaszántó Gyermekéiért Közalapítvány

Működésének célja forrásgyűjtés, többek között a gyermekek egészséges életmódra való neveléséhez, sport tevékenység működéséhez, tehetséges tanulók tanulmányi versenyeken való részvételéhez. Közművelődési tevékenységet a szervezet nem végez.

7. Természeti, épített, kulturális örökségi értékek

A múlt században épült parasztházak és a 20-as, 30-as évek polgáris megjelenésű lakó- és középületei a község múltjának értékes elemei, ezért helyi viszonylatban jelentős értéket képeznek, helyi védelem alá helyezésük indokolt.

8. Szellemi örökség

Szülőföldünk: Zagyvaszántó 700 éves (1299-1999) Szerkesztette: Rabecz László, Szécsény 1999, 93. o.

9. Turizmus

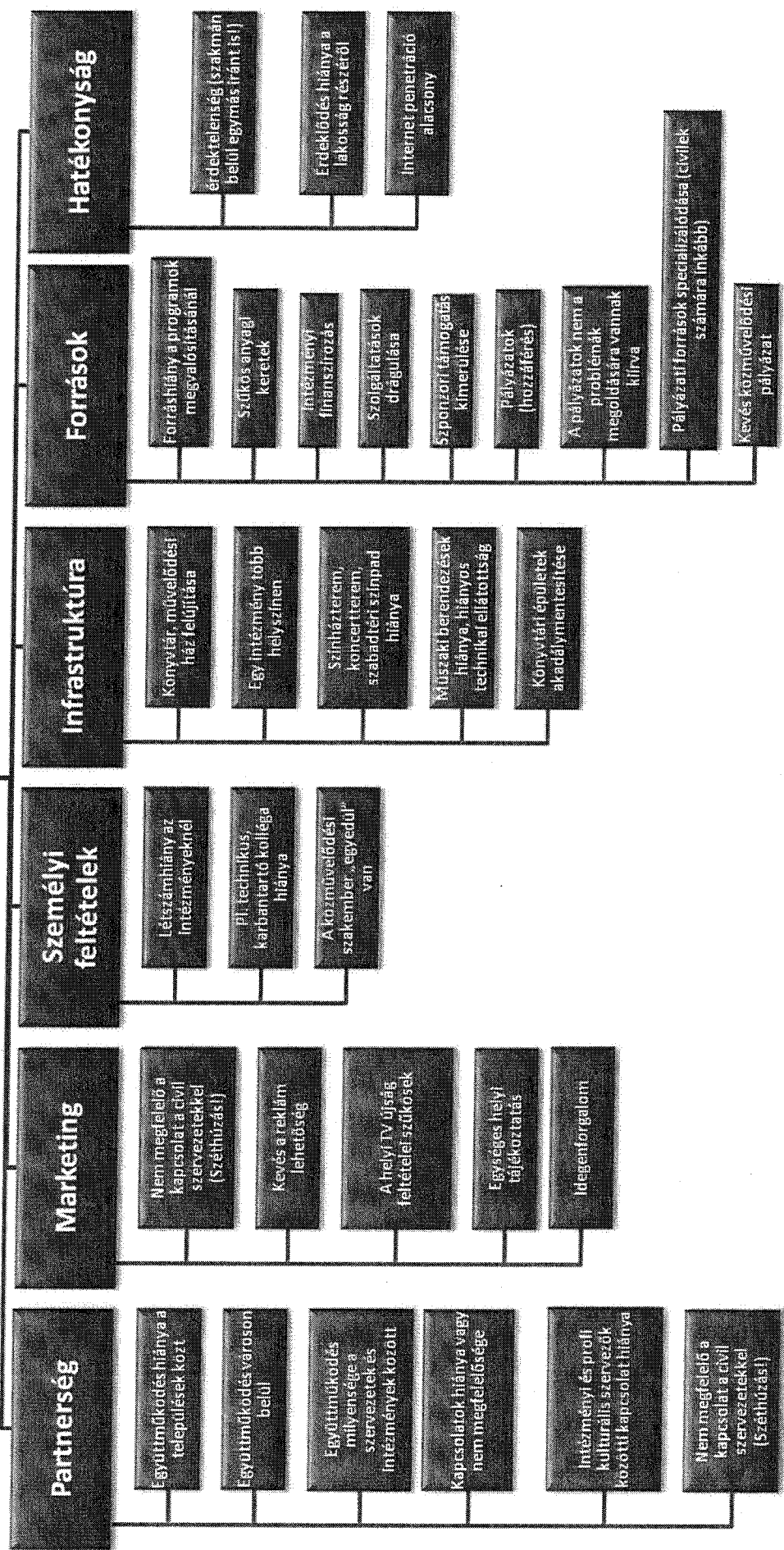
Szervezett turisztikai programok nincsenek.

KISTÉRSÉGI MINI SWOT
A KISTÉRSÉGI KÖZMŰVELŐDÉSI FEADATELLÁTÁS
SZERVEZÉSÉBEN

<p style="text-align: center;"><u>ERŐSSÉGEK</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - korábbi együttműködési kezdeményezések: 2002. együttműködési alapelvek - a szakemberek szakmai tudása - közművelődést támogató önkormányzatok <ul style="list-style-type: none"> - szakmai igényesség - nyitottság: alkalmazkodás, megújulás iránti igény 	<p style="text-align: center;"><u>GYENGESÉGEK</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - méretgazdaságosság - szemléletváltás a szolgáltatás szervezésében - a magasabb vezetői megbízás - korszerű tárgyi feltételrendszer - hiányzó eszközök- és felszerelések - az információáramlást segítő térségi informatikai hálózat
<p style="text-align: center;"><u>LEHETŐSÉGEK</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - az erőforrások összpontosítása, jobb kihasználása - nagyobb szervezettség: mikro-körzetek intézményfenntartó társulások <ul style="list-style-type: none"> - szolgáltatási feladatok átvállalása kistérségi szinten - szakmai szolgáltatásokban együttműködés - humánerő forrás kistérségi összefogása, fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - egymástól tanulás - gyorsabb, pontosabb információ <ul style="list-style-type: none"> - több közös pályázat - jobb minőségű szolgáltatás - nagyobb nyilvánosság: a „jó” elismerése 	<p style="text-align: center;"><u>VESZÉLYEK</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - csökkenő látogatottság - egyes szakmapolitikai döntések <ul style="list-style-type: none"> - finanszírozás, pénzügyi támogatás hiánya - téves információ - szakmailag előkészítetlen döntések - a feladatot ellátók szakmai felkészültsége, tettei készsége - egyének, kisebb közösségek, egyes települések lobbija - az erkölcsi erőforrás hiánya <ul style="list-style-type: none"> - „ellenlábask”

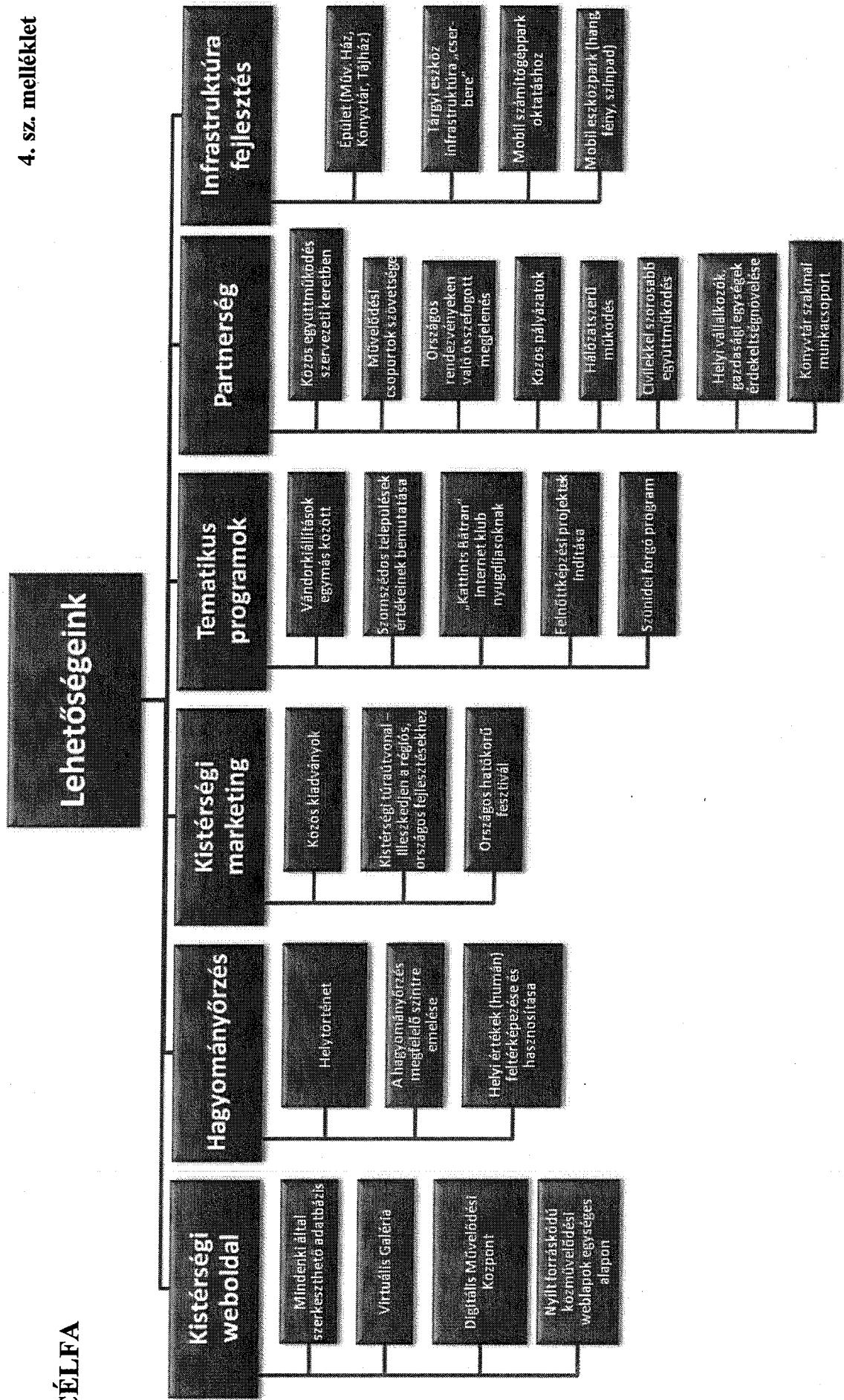
PROBLÉMAFA

**KISTÉRSÉGI
Kulturális
Hálózat hiánya**

4. sz. melléklet

CÉLFA

PROJEKTTERVEK**Integrált Községi Szolgáltató Tér – Kerekharaszt**

Projekt neve	Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT) KEREKHARASZT
Projekt azonosító	IKSZT/2008/1-0614
Projekt célja	Komplex funkciókkal rendelkező akadálymentes közösségi hely létrehozása –már meglévő régebbi épület korszerűsítésével –ami kielégíti a helyi lakosság, civilek és vállalkozói szféra igényeit, elősegítve ezzel a kulturális és közösségi élet felpezsdülését.
Tartalom (adottságok, helyzetkép)	2006-ban önállóvá vált az 1037 fős településen jelenleg közművelődési színtér működik. 3 bejegyzett működő civil szervezet található, és 1 nem bejegyzett önszerveződő csoport, melyek működéséhez helyet a polgármesteri hivatal épülete ad. Sem iskola, sem könyvtár és sem közösségi internet hozzáférés nincs. Működik - művészeti nevelést előtérbe helyező- óvoda, elérhető helyben a gyermekjóléti, családsegítő és postai szolgáltatás. Ifjúsági munka és ifjúsági közösségek hiánya
Támogatandó tevékenységek (kompetenciák)	<ul style="list-style-type: none"> - ifjúsági közösségi programok szervezése, ifjúságfejlesztési folyamatok generálása és folyamatkövetése, ifjúsági információs pont működtetése - közösségi internet hozzáférés biztosítása - közművelődési és egészségfejlesztési programok szervezése - könyvtári és információs szolgáltatások biztosítása - közösségfejlesztési folyamatok generálása, folyamatkövetése - helyszín biztosítása civilszervezetek számára - 0-5 éves korosztály foglalkoztatását biztosító, illetve biztos kezdet (jellegű) program - Állami Foglalkoztatási szolgálat (ÁFSZ) információs pont - Elektronikus közigazgatási végpont szolgáltatás biztosítása - helyszín és feltételek biztosítása Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat tájékoztatási pont működtetéséhez
Célcsoportok (tevékenységek szerint)	<ul style="list-style-type: none"> - 14 és 29 éves fiatalok - minden korosztály, ill. a digitálisan írástudatlanok - lakosság érdeklődés és szabadidős szokások, korcsoportok szerint; idősek, családok, ill. valamilyen betegségben érintettek - minden korosztály, nyugdíjasok, oktatásban résztvevők, olvasni szeretők és nem szeretők - helyi és térségi közösségek (faluközösség, ifjúsági...stb)

	<ul style="list-style-type: none"> - helyi és térségi egyesületek, alapítványok, önszerveződő csoportok - kisgyermekes családok, szülők, nagyszülők - álláskeresők, leendő munkáltatók, helyi, térségbeli vállalkozók - lakosság, vállalkozók - magányszemélyek, vállalkozók, civilek, önkormányzat
Támogatás formái	Működési támogatás (3 év), önkormányzati költségvetés (pályázatok programok finanszírozására, vállalkozói és civil támogatás)
Indikátorok	<p>A különféle szolgáltatásokat igénybe vevők száma, aktív segítők, önkéntesek (egyéni és civil szerv.) száma.</p> <p>Új programok, képzések megvalósulása, újonnan alakult csoportok száma, új vállalkozások száma, munkaerőpiacra visszakérülők szám, ügyintézés elektronikus úton igénybe vevők száma</p>
Eredmény	<p>Közösségi tér egyfajta térbeli kommunikációs médiummá, speciális információs csomóponttá válik.</p> <p>A szolgáltatások együttesen, egymást erősítve, kiegészítve, erősítve, koherensen járulnak hozzá minden korosztály, minden társadalmi réteg speciális problémával küzdő egyén esélyegyenlőségének megteremtődéséhez.</p> <p>Nő az itt élők identitástudata.</p>
Hatás	<p>Társadalmi és gazdasági hatás: a részben használt épület korszerűsítésével, energiatakarékos berendezések beépítésével környezet és költségkímélés.</p> <p>Javul a szolgáltatások színvonala, illetve megteremtődik az azokhoz való hozzáférés lehetősége, ami biztosítja az egyenlő esélyű hozzáférést. Új szolgáltatások válnak elérhetővé, melyek stabilizálják a vállalkozások helyzetét, illetve újak létrejöttét indukálja.</p> <p>A civil élet számára új közösségi tér lehetőséget kínál működésük szervezettebbé tételére, infrastrukturális háttérrel hatékonyabban tudnak új forrásokhoz hozzájutni, a település lakói aktívabb résztvevői lehetnek a civil kezdeményezéseknek.</p> <p>A kulturális szolgáltatások színvonalának javulása indukálja a településen élők összefogásából született elképzelések és önként vállalt feladatok megvalósítását.</p> <p>Hozzájárulva a települési környezet, vonzóbb településkép, esztétikusabb környezet kialakításához.</p> <p>A falu vállalkozóbb szellemű lakosai új projekteket indíthatnak be, melyek segítenek alkalmazkodni korunk változásaihoz, megőrizve és javítva ezzel az életlehetőségeiket és életminőségüket, ami erősíti az emberek identitását és igazi közösségformáló erővel bír.</p>

Integrált Községi Szolgáltató Tér – Ecséd

Projekt neve	Integrált Községi Szolgáltató Tér – Ecséd
Projekt azonosító	IKSZT/2008/1
Projekt célja	Az IKSZT kialakításával lehetővé válik a közművelődési, gyermek- és ifjúsági programok, információs szolgáltatások, közösségfejlesztési alkalmak, civilszervezetek és egészségügyi programok számára alkalmas közösségi színtér kialakítása.
Tartalom (adottságok, helyzetkép)	Ecséd 3391 fős település a Hatvani Kistérségben. Demográfiai adatok alapján a település jövője kedvező, inkább a betelepülés jellemző, a kisgyermekes családok aránya magas. A helyi társadalom igen aktív, 5 db bejegyzett, és 8 db informális szervezet működik aktívan. Gazdag népi hagyományait több civilszervezet is ápolja. Jelenleg a több, mint 50 éves művelődési ház ad helyet az ifjúsági és közművelődési programoknak, ám a helyiség szűkössége, a leamortizálódott eszközök és gépek gátjává válnak a különböző közszolgáltatásoknak, akadályozva ezzel a helyi vállalkozások, a civil szféra fejlődését. Az információs eszközök hiánya rontja a helyiek információhoz jutását, a fiatalok információs és szórakozási lehetőségeit.
Támogatandó tevékenységek (kompetenciák)	<p>⇒ <i>Ifjúsági és közművelődési, közösségi programok szervezése, művészeti csoportok bemutatkozásának biztosítása</i></p> <p>⇒ közösségi internet hozzáférés biztosítása</p> <p>⇒ <i>közművelődési és egészségfejlesztési programok szervezése</i></p> <p>⇒ könyvtári és információs szolgáltatások biztosítása</p> <p>⇒ <i>közösségfejlesztési folyamatok generálása, folyamatkövetése</i></p> <p>⇒ helyszín biztosítása civilszervezetek számára</p> <p>⇒ <i>Állami Foglalkoztatási szolgálat (ÁFSZ) információs pont</i></p> <p>⇒ Elektronikus közigazgatási végpont szolgáltatás biztosítása</p> <p>⇒ <i>helyszín és feltételek biztosítása Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat tájékoztató pont működtetéséhez</i></p>
Célcsoportok (tevékenységek szerint)	<ul style="list-style-type: none"> - Kismamák és kisgyermekes családok - <i>óvodás és általános iskolás gyermekek</i> - 14 és 29 éves fiatalok - <i>minden korosztály, ill. a digitálisan írástudatlanok</i> - lakosság érdeklődés és szabadidős szokások, korcsoportok szerint; idősek, családok, ill. valamilyen betegségben érintettek - <i>minden korosztály, nyugdíjasok, oktatásban résztvevők, olvasni szeretők és nem szeretők</i> - helyi és térségi közösségek (faluközösség, ifjúsági...stb) - <i>helyi és térségi egyesületek, alapítványok, önszerveződő csoportok</i> - kisgyermekes családok, szülők, nagyszülők - <i>álláskeresők, leendő munkáltatók, helyi, térségbeli vállalkozók</i> - lakosság, helyi és térségi vállalkozók

	- <i>magányszemélyek, vállalkozók, civilek, önkormányzat</i>
Támogatás formái	Működési támogatás (3 év), önkormányzati költségvetés (pályázatok programok finanszírozására, vállalkozói és civil támogatás) humán erőforrás biztosítása
Indikátorok	A különféle szolgáltatásokat igénybe vevők száma, aktív segítők, önkéntesek (egyéni és civil szerv.) száma. Új programok, képzések megvalósulása, újonnan alakult csoportok száma, új vállalkozások száma, munkaerőpiacra visszakerülők szám, ügyintézés elektronikus úton igénybe vevők száma
Eredmény	Közösségi tér egyfajta térbeli kommunikációs médiummá, speciális információs csomóponttá válik. A szolgáltatások együttesen, egymást erősítve, kiegészítve, erősítve, koherensen járulnak hozzá minden korosztály, minden társadalmi réteg speciális problémával küzdő egyén esélyegyenlőségének megteremtődéséhez. Nő az itt élők identitástudata.
Hatás	Társadalmi és gazdasági hatás: az épület bővítésével és korszerűsítésével, energiatakarékos berendezések beépítésével környezet és költségkímélés. Javul a szolgáltatások színvonala, illetve megteremtődik az azokhoz való hozzáférés lehetősége, ami biztosítja az egyenlő esélyű hozzáférést. A vállalkozók, civilek különböző pályázati lehetőségeket ismerhetnek meg, melynek révén forrásokhoz juthatnak, élénkülhet a helyi vállalkozói aktivitás. Az IKSZT alkalmazott munkahely teremtésével a településen 1 teljes munkaidős munkahely létesülhet. Az egészségfejlesztési programok, szűrővizsgálatok javíthatják a településen élők egészségi állapotát. A közösségi információs pont létesülésével javul az információs ellátottság. A közösségi tér megteremtésével erősödik a civil szféra, a társadalom aktivitása, növelve a helyiek identitás érzését. Az országsszerte híres néptáncsoport megfelelő helyet kaphat a működéshez, erősítve a kulturális hagyományok megőrzését. Az ifjúsági prevenciós, tájékoztató, felvilágosító programok a fiatalok testi, szellemi egészségi állapotát javítják. Összességében javulhat a településen élők életminősége.

„Építő közösségek”
- közművelődési intézmények az egész életen át tartó tanulásért

Projekt neve	<p>„Építő közösségek” - közművelődési intézmények az egész életen át tartó tanulásért <i>Program a hatvani kistérség közművelődési feladatellátására</i></p>
A projektben érintett települések	Apc, Boldog, Csány, Ecséd, Hatvan, Heréd, Hort, Kerekharaszt, Lőrinci, Nagykökényes, Petőfibánya, Rózsaszentmárton, Zagyvaszántó
Projektazonosító	TAMOP-3.2.3
Projekt célja	<p>A hatvani kistérségben <i>a közművelődési tevékenységek és szolgáltatások területén tapasztalható esélyegyenlőtlenségek csökkentése, a kistérségi összefogásban megvalósuló közművelődési tevékenységek fenntartásának, működési feltételeinek, programkínálatának javítása.</i></p> <p><i>A projekt közvetlen célja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • a gyermek-és ifjúsági korosztály bevonása a formális oktatást támogató és kiegészítő új tanulási formákba, a nem formális, informális tanulási programokba, szolgáltatásokba. • A felnőtt lakosság, különös tekintettel a hátrányos helyzetű, rendszeres munkát nem végző csoportok bekapcsolása az egész életen át tartó tanulás folyamatába, különös jelentőséggel azokon a településeken, ahol a formális, intézményes megoldások nem, vagy csak rossz hatásfokkal működnek.
Tartalom: (adottságok, helyzetkép)	<p>A kistérségben, de különösen Csányon jelentős a társadalmilag leszakadók aránya. A meglévő hátrányokhoz halmazatként - főként a romák esetében - előítélet is párosul. Hasonlóan az országos trendhez, jelentős a megfelelő, piacképes szakképzettség hiányában előálló munkanélküliség annak ellenére is, hogy a kistérség fejlődése következtében bizonyos területeken munkavállalói hiány tapasztalható.</p> <p>Megfelelő képesítés, képzés nélkül a munkaerő piacon az elhelyezkedés szinte kizárt.</p>
Támogatandó tevékenységek (kompetenciák)	<p><i>A program keretében támogatható, szervezhető és tervezhető közművelődési tevékenységek</i></p> <p>A közművelődési tevékenységek és szolgáltatások közül az alábbi területek kistérségi ellátása indokolt és lehetséges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakmai <i>információs rendszer és adatbázis</i> összeállítása, működtetése • A munkaerő piaci helyzetet javító felnőttképzések, programok indítása a közművelődési intézmények rendszerszerű bevonásával • Megoldást jelent a leszakadóban lévő társadalmi rétegek képzése, ismereteik bővítése, ami segíti beilleszkedésüket a munka világába, lehetőséget teremt továbbképzésükre,

	<p>igényeiket szem előtt tartva.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kistérség hátrányos helyzetét javító pályázatokhoz, programokhoz való csatlakozás (esélyegyenlőtlenség csökkentése, kulturális turizmus, kulturális utak kialakítása, fejlesztése) • A kistérségben hagyományos vagy hagyományt teremtő programok szervezése • Szakemberek kistelepüléseken történő közös alkalmazása • Szakmai napok, továbbképzések szervezése • A kistérségi szolgáltatásokat elősegítő infrastruktúra kialakítása (pl. intézmény felújítás, hordozható színpad, közlekedési eszköz, számítógépes hálózat stb.) • közösségfejlesztő programok megvalósítása <p>Az itt felsorolt példák részint hagyományosan működnek a kistérségekben, részint az operatív programok preferenciáihoz alkalmazkodó kezdeményezések. Természetesen a helyben lakók igénye, kreativitása, ötletgazdagsága árnyalhatja ezt a "kínálati listát".</p>
Célcsoportok	<p><i>Közvetlen célcsoport</i> a fejlesztéseket igénylő önkormányzatok, közművelődési intézmények, civil szervezetek</p> <p><i>Közvetett célcsoportok</i> a többcélú kistérségi összefogásban megvalósuló programok résztvevői, a többcélú kistérségben létrehozott IT-háttér és adatbázisok használói</p>
Támogatás formái	Programfinanszírozás, pályázatok
Indikátorok	<p>a programokban résztvevők száma (közvetlen és közvetett célcsoport),</p> <p>támogatott programok száma,</p> <p>munkaerőpiacra belépők/visszatérők száma,</p> <p>a kifejlesztett háttéranyagok, adatbázisok,</p> <p>revitalizált intézmények száma.</p>
Eredmény	<p>⇒Kistérségi összefogásban megvalósuló intézményfenntartás, szakember alkalmazás, programszervezés szinergikus hatásai.</p> <p>⇒A támogatások során kifejlesztett projektek folyamatos működése.</p> <p>⇒Felkészült és közösen alkalmazott szakemberek körének bővülése</p> <p>⇒Képzési programok megvalósítása révén a leszakadóban lévő társadalmi rétegek gazdasági életbe történő bevonása valósul meg, javítva ezzel életminőségüket.</p>
Hatás	<p>A kistérségi összefogásban megvalósuló komplex programoknak munkahelyteremtő és életminőség javító következményei vannak, melyek eredményeként a támogatási időszak végére mérhetően javul a támogatott kistérségek szociokulturális feltételrendszere.</p>

„Múlt a jelenben”

Projekt neve	„Múlt a jelenben” <i>Hagyományörző csoportok a Hatvani Kistérségben</i>
Projektazonosító	Közkinccs
Projekt célja	<p>A projekt célja, hogy mind a 13 településen feltárjuk és összesítsük a működő hagyományörző csoportokat és kulturális célú egyesületeket, alapítványokat. Az összegyűjtött adatok többféle módon történő csoportosítása által egy jól átlátható képet kapunk arról, hogy egy-egy tevékenységi formát hol és milyen keretek között találhatunk meg. A csoportok adatai alapján egy olyan adatbázist alakítunk ki, amely a mai nehéz gazdasági helyzetben költséghatékonyan segíti az együttműködést a települések között a rendezvények szervezésénél</p> <p>További hosszú távú céljaink:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ élénkítjük a hagyományok ápolását ○ közös hagyományörző rendezvényeket hozunk létre, amelyek vándoroltathatók ○ felhívjuk a figyelmet, hogy a múltunk nélkül nem lehet jövőnk (ezt a nézetet erősítsük már egészen óvodás kortól) ○ bevonjuk a programba a helytörténeti kiállítások anyagait
Tartalom: (adottságok, helyzetkép)	<p>Kistérségünk településeinek hagyományörző csoportjainak megoszlása:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ nincs hagyományörző csoport : Kerekharaszt, Csány ○ egy csoport működik: Apc, Nagykökényes ○ több csoport működik: Boldog, Hort, Lőrinci, Rózsaszentmárton, Heréd, Hatvan, Ecséd ○ Adathiány: Zagyvaszántó, Petőfibánya <p>Az alábbi csoportok találhatóak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Lövészet ○ Citera ○ Egyéb népzene ○ Néptánc ○ Lovasok ○ Népdalkör ○ Egyéb <p>A települések többsége széles és sokszínű hagyományörző tevékenységet végez, ezt a tendenciát kell erősíteni az egész kistérségre vonatkoztatva.</p>
Támogatandó tevékenységek (kompetenciák)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Közös szervezett kistérségi Hagyományörző Fesztivál, melyet minden évben másik székhelyen rendezünk meg vagy egy adott éven belül vándoroltatjuk a programot. ○ Tanfolyamok és szakkörök indítása a kézművesség területén belül (kosárfonás, gyékény- és szalmafonás, agyagozás, batikolás, bőrművesség, gyöngyszövés, szőnyegszövés, fafaragás, stb.).

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bevonjuk a programba a helytörténeti kiállítások anyagait, közös program keretén belül, „láncra fűzzük” a kiállítóhelyeket. Minden kiállítóhely ajánlja, reklámozza, felhívja a figyelmet a térség többi ilyen intézményére. ○ Országos programokhoz történő csatlakozás, pályázati lehetőségek felhasználása. ○ A kistérségünk hagyományörző tevékenységeit bemutató kiadvány és reklámanyag elkészítése, honlapon való megjelenés.
Célcsoportok	A célcsoport nagyon széles korosztályi skálát ölel fel. Kimondottan törekedni kell a legfiatalabb korosztálytól történő programszervezésre. Egyik fő célkitűzés a fiatal és idősebb korosztály részére történő közös programok összeállítása. Ezáltal hidat tudunk építeni és közösséget fejleszteni az esetleg már nagyon ritkán kommunikáló korcsoportok között. A hagyományörzés kiváló alkalmat nyújt a közösen történő gondolkodásra, a kötetlen, baráti beszélgetések kezdeményezésére.
Támogatás formái	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pályázatok ○ Programfinanszírozás
Indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> ○ A programban résztvevők száma ○ Támogatott programok száma ○ Résztvevő települések száma és adottságai
Eredmény	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kistérségi összefogás által megvalósuló közös rendezvénysorozat a hagyományörzés területén ○ Összefogottabbá válik a helytörténeti kiállítóhelyek munkája ○ Új hagyományörző csoportok jönnek létre, melyek létrejöttét a meglévő térségi csoportok segítik. ○ A hagyományörzés kézműves formáit sok fiatal megtanulja
Hatás	<ul style="list-style-type: none"> ○ A hagyományörzéssel kapcsolatos csoportok elfogadottsága növekszik és a tevékenységük irányába nagyobb érdeklődésre számíthatunk. ○ Támogató szervezetek jelentkezése várható. ○ Megnövekedik az érdeklődés a helytörténeti kiállítóhelyek, gyűjtemények, faluházak iránt. ○ Az adott település és a kistérség lakosai bővebb információval rendelkeznek a saját és térségük kiállítóhelyeivel kapcsolatban

“Együtt a digitális írástudás fejlesztéséért”

Projekt neve	“Együtt a digitális írástudás fejlesztéséért” Digitális kompetenciafejlesztés <i>Program a hatvani kistérség közművelődési feladatellátására</i>
Projektazo nosító	„Klikk”
Projekt célja	- Cél az, hogy a kistérségben kialakuljon az a helyi képző csoport, akik az informális képzéseket a kistelepüléseken, a mobil képzési bázis eszközeivel folyamatosan működtetni képesek a leszakadó csoportok informális képzési csoportjait, közösségeit - Meg kell teremteni a kistérség kulturális adatbázisát és az ahhoz kapcsolódó kulturális website-ot
Tartalom: (adottságok, helyzetkép)	Az elmúlt néhány évben tovább gyorsult a „virtuális világ” fejlődése, a munkahelyek elképzelhetetlenek számítógépes alkalmazások nélkül, a magukról kirakatot nyújtó internetes megjelenés nélkül, a magánélet elképzelhetetlenné válik az e-mail kapcsolat, a közösségi oldalak használata nélkül. Ráadásul robbanásszerű a változás. A különböző generációk eltérő módon viszonyulnak ehhez. A gyerekek anyanyelvi szinten „beszélnek” a komputer nyelvét, náluk a számítástechnikai eszközök hozzáféréseinek esélykülönbségeit lehet és kell csökkentenünk, eltüntetnünk. A középgenerációk küzdenek azért, hogy felhasználói szinten alkalmazni tudják a digitális eszközöket, számukra különböző képzésekkel, segítő szolgáltatásokkal könnyíthetjük a mindennapokat. Az idősebb korosztályok nagy része lemondó magatartással nem is mer a számítógépek közelébe merészkedni. Számukra fel kell mutatni, hogy a sajátosan rájuk szabott tanfolyamok, klubok segítségével a „Kattints bátran”, „Klikk” sorozatokkal, hogy az internet, a levelezés, nem elérhetetlen, hanem az érdekes információk szerzésének elérhető eszköze.
Támogatandó tevékenységek (kompetenciák)	<i>A program keretében támogatható, szervezhető és tervezhető közművelődési tevékenységek</i> A közművelődési tevékenységek és szolgáltatások közül az alábbi területek kistérségi ellátása indokolt és lehetséges: A munkaerő piaci helyzetet javító felnőttképzések, programok indítása a közművelődési intézmények rendszerszerű bevonásával A kistérségi szolgáltatásokat elősegítő infrastruktúra kialakítása 1. „Digitális – mozgó - oktatási bázis” kiépítése (internet elérhetőség) infrastruktúrafejlesztés – HMKK alapbázisa induló alap A munkaerő piaci helyzetet javító felnőttképzések, programok indítása 2. „KLIKK” Klubok, körök formájában zajló informális képzés – a BMK „Kattints rá nagy” programja alapján (HMKK átdolgozásában) Célcsoport: nyugdíjasok, digitális kultúrából kimaradtak 50 év feletti, nyugdíjas hátrányos helyzetű rétegek bevezetése a digitális kultúra alapjaiba

	<p>Szakmai napok, továbbképzések szervezése 3. „Képzők képzése” – HMKK</p> <p>Szakmai információs rendszer és adatbázis összeállítása, működtetése 4. Kistérségi kulturális portál (www.hakikupo.hu munkacím) Helyiségenkénti aloldalakkal Helytörténeti értékek digitalizálása Interaktivitás – fórumok, kvázi közösségi portál Kulturális adatbázis építése, működtetése</p>
Célcsoportok	<p><i>Közvetlen célcsoport</i> a fejlesztéseket igénylő önkormányzatok, közművelődési intézmények, civil szervezetek <i>Közvetett célcsoportok</i> a többcélú kistérségi összefogásban megvalósuló programok résztvevői, a többcélú kistérségben létrehozott IT-háttér és adatbázisok használói</p>
Támogatás formái	Programfinanszírozás, pályázatok
Indikátorok	
Eredmény	<p>Kistérségi összefogásban megvalósuló intézményfenntartás, szakember alkalmazás, programszervezés szinergikus hatásai. A támogatások során kifejlesztett projektek folyamatos működése. Felkészült és közösen alkalmazott szakemberek körének bővülése</p>
Hatás	<p>A kistérségi összefogásban megvalósuló komplex programoknak munkahelyteremtő és életminőség javító következményei vannak, melyek eredményeként a támogatási időszak végére mérhetően javul a támogatott kistérség szociokulturális feltételrendszere.</p>

HATVAN ÉS KÖRZETE KISTÉRSÉG KIEMELT RENDEZVÉNYEINEK IDŐRENDI TÁBLÁZATA

Időpont	Rendezvény megnevezése	Település	Információ kérhető	Telefon
Január 13.	Tűzgyújtás – Doni megemlékezés	Boldog	Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár Kepesné Tóth Katalin	37/355-262 37/355-055
Január 22.	Magyar Kultúra Napja	Hort	Kulturális Centrum: Könyvtár Cseh Katalin Bernadett	06/30-308-8522 37/378-145
Február 16.	Fáklyás futás a város születésnapján	Lőrinci Mátravidéki Erőmű – Lőrinci –Selyp Városi Művelődési ház	Városi Művelődési Ház	37/388-409
Március-Április	Kistérségi Diákgála	Hatvan	Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány Takács Agnes	70/3646-317 grassoka@freemail.hu
Március	Egészségnap	Zagyvaszántó	X-TÉT Egyesület	37/386-497 37/586-015
Március 10.	Egészségnap	Zagyvaszántó	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola	37/386-497 37/586-015
Március 14.	1848 m futás vagy séta Apc belterületén	Apc	Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár Süvegesné Hartman Mária	37/385-662 37/585-065
Március 15. előtti szombat	Akadályverseny a faluban március 15. tisztelére	Nagykökenyes	Közösségi Ház és Könyvtár Török Lászlóné	37/377-026
Március 15.	koszorúzás és ünnepi műsor	minden településen	Kistérség településein	Települési önkormányzatok elérhetősége

Március 15-Május 15	Móra Ferenc Általános Iskola tanulóiak rajzkiállítása	Rózsaszentmárton Művelődési Ház	Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István	37/384-661
Március 27.	„Ébredő természet” túra	Rózsaszentmárton HÉRICs TTSE	HÉRICs TTSE Molnár Zsolt	70/596-77-76
Március utolsó hete	Iskolai Népdaléneklési verseny	Hort	Kulturális Centrum, Batthyány József Általános Iskola	37/378-012
Március 25	„Szülőföldünk” vetélkedő	Rózsaszentmárton	Móra Ferenc Általános Iskola Teréki Istvánné	37/384-252
Március 27 - Április 07	Gombapreparátum kiállítás	Rózsaszentmárton Művelődési Ház	HÉRICs TTSE Molnár Zsolt Művelődési Ház Tóth István	70/596-77-76 37/384-661
Március Húsvét előtti hete	Húsvéti Játzóház	Hort	Kulturális Centrum	37/378-145
Április 1-2. hete	Óvodai területi mesemondó verseny	Hort	Kulturális Centrum: Könyvtár Birbaum Gyuláné	37/378-023 37/378-145
Április 12	Költészet Napja Tóth István előadóművész előadástje	Rózsaszentmárton Művelődési Ház	Tóth István	37/384-661
Április 15	Móra Ferenc Általános Iskola tanulóiak vers –és prózamondó verseny			
Április 1-2. hete	Költészet Napja vers-és prózamondó verseny	Hort	Kulturális Centrum	37/378-012
Április 11 környéke	Író-olvasó találkozó a könyvtárban	Apc	Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár Süvegesné Hartman Mária	37/85-662
Áprilisban kétfévente	Berecz Gála	Boldog	Ujváry Ferenc	37/ 355-013

Április	Hagyományörző nap	Boldog	Művelődési Ház Tóth Éva	37/355-003
Húsvéti időszak	Komoly zenei koncert a Római Katolikus Templomban	Nagykökényes	Csicsergő Óvoda Zsifosné Oszti Katalin Közösségi Ház és Könyvtár Török Lászlóné	37/377-026
Április	Tavaszi futófesztivál, Egészségnap	Hatvan	Polgármesteri Hivatal Palásthy Pál, Csintalan Andrea	37/542-300
Április	Tavaszi-túra az ifjúsági klubbal	Zagyvaszántó	Könyvtár és Művelődési Ház Kiss J. Szabolcs	37/386-497 37/586-015
Április 22	Föld napi vetélkedő az iskolában	Apc	Apáczai Csere János Ált. Iskola Leskó Ferencné	37/385-349
Április közepe	Kisokos - térségi vetélkedő alsósoknak	Apc	Apáczai Csere János Ált. Iskola Leskó Ferencné	37/385-349
Április 1-2.	Toborzó és csata a Hatvani Csata tiszteletére Boldogon	Boldog és Hatvan	Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár Kepesné Tóth Katalin	37/355-262 37/555-055
Április 2.	Tavaszi Emlékhadjárat, horti csata	Hort	Polgármesteri Hivatal	37/378-001
Április vége	Diákgála	Boldog	Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár Kepesné Tóth Katalin	37/355-013
Április 11-e körül	Költészet napja alkalmából irodalmi est	Ecséd	Községi Könyvtár Ecséd, Kossuth u. 172. Deméné Novák Zsuzsanna	37/358-139
Május első hétvégéje	Autótuning Fesztivál	Hatvan	Polgármesteri Hivatal	37/542-300

				Palásthy Pál, Csintalan Andrea	
Május	Anyák Napja		Petőfibánya	Petőfibányai Kulturális és Testnevelési Közalapítvány Varjú Gábor elnök, Ficsór Miklósné titkár	37/789-921
Május 1.	Civil Majális		Zagyvaszántó	Összefogás Zagyvaszántóért Egyesület	oze.egyesulet@gmail.com
Május 1.	Majális, főzőverseny, fjászat, kult. műsor, zene, tánc		Apc	Somlyó Hegyi Lövészklub Paskó László	37/385-241
Május 1.	Majális, Főzőverseny, Futóverseny Trabant-Wartburg		Hort	Kulturális Centrum Cseh Katalin Bernadett	37/378-145 06/30-308-8522
Május 1.	Óvodások Majálisa		Boldog	Napköziotthonos Óvoda Boldog, Sportpálya	37/355-033
Május 1	Falunap, Majális		Petőfibánya	Petőfibányai Kulturális és Testnevelési Közalapítvány Varjú Gábor Ficsór Miklósné /Jutka/	37/587-087 21/3200-463
Május	Tavaszi túra		Nagykökényes	Közösségi Ház és Könyvtár Török Lászlóné	37/377-026
Május 1	Főzőverseny, sütőverseny, diákoknak palacsintasütő verseny		Hatvan	Polgármesteri Hivatal Palásthy Pál, Csintalan Andrea	37/542-300
Május	Motoros Búcsú		Ecséd	Szentlapiosi Szűzanya Kápolna Alapítvány	37/358 047, szenktutvolgye@freemail.hu
Május 8	Madarak és Fák Napja		Rózsaszentmárton	Gyermekláncfű Kézműves és Oktatási Műhely	20/9685-791
Május	Nyárköszöntő fesztivál		Zagyvaszántó	Könyvtár és Művelődési	37/386-497

	kulturális és sportrendezvényekkel, kiállításokkal		Ház Kiss J. Szabolcs	37/586-015
Május 1.	Majális	Ecséd	Összefogás Ecsédért Egyesület	37/358-139
Május 1.	Főzőverseny a hatvani Fesztivál parkban – számos kísérő program	Hatvan	Polgármesteri Hivatal Palásthy Pál, Csintalan Andrea	37542-300
Május 02-Május 28	Babakiállítás	Rózsaszentmárton	Polgármesteri Hivatal díszterme Tóth István	37/384-661
Május 7-8-9	Motoros Búcsú	Ecséd, Mária Kápolna	Szentkútvolgye Alapítvány	37/358 047, szentkútvolgye@freemail.hu
Május	„Természeti és kulturális örökségünk” – kiállítás	Hatvan	Moldvay Győző Galéria Matiszlovicsné Horváth Éva Takács Ágnes	06/20-4217622 06-70-364-6317
Május 8.	Hagyományőrző Nap a Sportpályán	Boldog	Sportpálya	37/355-262 37/355-055
Május 22	Pünkösdőlés-Családi nap Vidám délután kulturális programmal Díszvendég Hort	Rózsaszentmárton	Petőfi Park Tóth István	37/384-661
Május utolsó hétvége	Gyermeknap	minden településen	Kistérség településein	Települési önkormányzatok elérhetősége
Május utolsó vasárnapja	Hősök Napja	Hort	Polgármesteri Hivatal	37/378-001
Május utolsó hétvégeje	Nyárköszöntő fesztivál – Falunap kulturális és sportrendezvényekkel, kiállításokkal	Zagyvaszántó	Könyvtár és Művelődési Ház Kiss J. Szabolcs	37/386-497 37/586-015
Május 30	„Rózsai-tekerés”	Rózsaszentmárton Indító-fogadó állomás a Művelődési Ház	HÉRICS TTSE Molnár Zsolt	70/596-77-76

		HERICS TTSE		
Június	Szentmise körmenettel, hagyományörző rendezvények	Boldog	Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár Kepesné Tóth Katalin	37/355-262 37/555-055
Június	Idősek Regionális Hagyományörző Fesztiválja	Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár belső udvara	Deák Istvánné	37/342-383
Június	Falunap (kétévente)	Ecséd	Önkormányzat, Civil Szervezetek	37/558-400
Június 13 (pünkösd után 3. vasárnap)	Boldogi Jézus Szíve Búcsú	Boldog	Polgármesteri Hivatal Püspökiné Nagy Erzsébet	37/355-022 37555-011
Június közepe	Összművészeti Fesztivál	Hatvan	Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány Takács Ágnes	70/3646-317 grassoka@freemail.hu
Június 19.	Folklor Fesztivál	Hort	Kulturális Centrum, Polgármesteri Hivatal Cseh Katalin Bernadett	37/378-145 37/378-001 30/308-8522
Június 21. -22.	„Hatvan kert” Szentiván éji programok Idősek kistérségi fesztiválja	Hatvan	Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár Jellinek János	37/542-110
Június 23	Szent Iván éji tűzgyújtás Fáklyás felvonulás, Mágyarakas-tűzgyújtás, Tűzsonglőrök, zsíros kenyér party	Apc Műv. ház park és a falu fő utcai, Okt., Kult. és Sportbiz.	Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár Süvegesné Hartman Mária	37/385-662
Június 26.	Hatvan Város Napja	Hatvan	Polgármesteri Hivatal Palásthy Pál, Csintalan Andrea	37/542-300
Június 26.	Mátrai Múzeumok Éjszakája	Rózsaszentmárton Lignitbányászati Emlékház, Faluház,	Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István Zsák Ferencné	37/384-661 20/9685-791

		Tempлом			
Június utolsó hete	„Hazamenős” tábor	Nagykökényes	Közösségi Ház és Könyvtár Török Lászlóné	37/377-026	
Június 28.	Hatvan Város Napja Városnapi fesztivál a fesztivál parkban – számos kísérő program	Hatvan	Polgármesteri Hivatal Palásthy Pál, Csintalan Andrea	37/542-300	
Június utolsó hete	Zenei tábor	Nagykökényes	Közösségi Ház és Könyvtár Nagykökényes	37/377-026	
Július utolsó hétvégéje	Autós-Motoros Fesztivál	Hort	Kulturális Centrum Cseh Katalin Bernadett	37/378-145 37/578-038 30/308-8522	
Július első szombatja	Ifjúsági Polgárőr Nap	Kerekeharaszt	Polgármesteri Hivatal Barna Attiláné Martina	06-37/541-434 postmaster@kerekeharaszt.t- online.hu	
Július	Országos Triatlon Verseny	Hatvan	Polgármesteri Hivatal Palásthy Pál, Csintalan Andrea	37/542-300	
Július 3-4	Rózsaszentmártoni Zenei Napok	Rózsaszentmárton Tempлом, Petőfi Park szabadtéri színpad	Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István Zsák Ferencné	37/384-661 20/9685-791	
Július harmadik hétvégéje	Országos Triatlon kulturális programokkal	Hatvan – Polgármesteri Hivatal Lőrinci	Palásthy Pál, Csintalan Andrea Városi Kulturális Sportintézmény és Könyvtár Papp Hajnalka	37/542-300 37/388-409	
Augusztus első szombatja	Falunap	Kerekeharaszt	Polgármesteri Hivatal Barna Attiláné Martina	06-37/541-434; postmaster@kerekeharaszt.t- online.hu	
Augusztus utolsó előtti	Paprikafesztivál	Boldog	Ujváry Ferenc	37/355-262	

szombatján				Művelődési Ház és Könyvtár Kepesné Tóth Katalin	37/555-055
Augusztus 20-a előtti héten	Összművészeti Fesztivál	Lőrinci		Városi Kulturális Sportintézmény és Könyvtár Papp Hajnalka	37/388-409 70/330-5558
Augusztus	A szenthely újkori feltárásának évfordulója, tanúságtétel program	Ecséd		Szentlapiosi Szűzanya Kápolna Alapítvány szervezésében	37/358 047, szentkutvolgye@freemail.hu
Augusztus 5-ét követő szombat	Falunap	Nagykökényes		Közösségi Ház és Könyvtár	37/377-026
Augusztus 3. szombatja	Boldogi Paprika Fesztivál	Boldog		Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár előtti tér	37/355-262 37/555-055
Augusztus 14-15.	Lőrinci Város Napja	Lőrinci		Városi Kulturális Sportintézmény és Könyvtár Papp Hajnalka	37/388-409 70/330-5558
Augusztus 20.	Kenyérszentelés	Hort		Polgármesteri Hivatal, Római Kat. Egyházközség Hort	37/378-001
Augusztus 20.	Falunap Térségi művészeti csoportok fellépésével	Apc		Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár Süvegesné Hartman Mária	37/385-662 37/585-065
Augusztus 20.	Szent István Napja, az államalapítás ünnepe Hatvanban kiemelt kulturális programok	minden településen		Kistérség településein	Települési önkormányzatok elérhetősége
Augusztus 20.	Rózsa Nap	Rózsaszentmárton Petőfi Park szabadtéri színpad		Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István Zsák Ferencné	37/384-661 20/9685-791
Szeptember 4.	Nemzetközi Gyűlésfőző	Lőrinci		Városi Kulturális	37/388-409

	verseny		Sportintézmény és Könyvtár	70/330-5558
Szeptember 1.	Bányásznapi koszorúzás	Rózsaszentmárton Lignitbányászati Emlékház	Papp Hajnalka	37/384-661 20/9685-791
Szeptember 11-12.	„Vadrózsa” túra	Rózsaszentmárton Indító-fogadó állomás a Művelődési Ház	HÉRICSE TTSE Molnár Zsolt	70/596-77-76
Szeptember	Őszi-túra	Zagyvaszántó	Könyvtár és Művelődési Ház Kiss J. Szabolcs	37/386-497 37/586-015
Szeptember 18.	„Bajza túra”	Rózsaszentmárton Indító-fogadó állomás a Művelődési Ház	Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István Zsák Ferencné	37/384-661 20/9685-791
Szeptember első szombatja	Sissy- nap	Kerekharaszt Polgármesteri Hivatal	Polgármesteri Hivatal Barna Attiláné Martina	06-37/541-434 postmaster@kerekharaszt.t-online.hu
Szeptember 10-11	Bányásznapi koszorúzás Kulturális programok	Rózsaszentmárton Lignitbányászati Emlékház Petőfi Park	Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István	37/384-661 20/9685-791
Szeptember harmadik szombatja	Szüreti Fesztivál Felvonulás, főzés bográcsokban, műsorok (csak kizárólag népi)	Apc Műv. ház park A falu fő utcái	Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár Süvegesné Hartman Mária	37/385-662
Szeptember 18-19.	Kulturális Örökség Napok, Bajza-túra	Ecséd Bajza túra állomáspon	Szentlajos Szűzanya Kápolna Alapítvány	37/358 047, szenktutvolgye@freemail.hu
Szeptember első szombatja	Őszkösztöntő (Falunap), Kézműves udvar az Őszkösztöntő keretén belül	Hort	Kulturális Centrum Cseh Katalin Bernadett	37/378-145 37/578-038 30/308-8522
Szeptember	Szüreti Fesztivál	Ecséd, Művelődési Ház	Önkormányzat, Civil Szervezetek	37/558-400

Szeptember harmadik hétvégéjétől október végéig	Kortárs Egyházművészeti Kiállítás Nemzetközi Gyermekrajz kiállítás	Hatvan	Moldvay Győző Galéria Matiszlovcicsné Horváth Éva	20/4217-622
Szeptember harmadik hete	Szüreti felvonulás Természeti és Kulturális Örökségünk kistérségi kiállítás	Hatvan	Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány Takács Ágnes	70/3646-317
Szeptember utolsó hétvégéje	Heves Megyei Diákolimpiai Duatlon Nyárbúcsúztató fesztivál	Hatvan	Polgármesteri Hivatal Palásthy Pál, Csintalan Andrea	37/542-300
Szeptember október fordulója	Szüreti Felvonulás és Mulatság	Zagyvaszántó	Könyvtár és Művelődési Ház Kiss J. Szabolcs	37/386-497 37/586-015
Október 1.	Idősek Napja	Apc	Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár Süvegesné Hartman Mária	37/385-662
Október 1.	Idősek Napja	Boldog	Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár Kepesné Tóth Katalin	37/355-262 37/355-055
Október 1-2	Idősek Napja	Hort	Polgármesteri Hivatal Kerek Oszkár	37/378-001 e-mail: titkarsag.hort@intellimail.hu
Október	Idősek köszöntése	Petőfibánya	Petőfibányai Kulturális és Testnevelési Közalapítvány Varjú Gábor Ficsór Miklósné /Jutka	37/587-087 21/3200-463
Október 03	Idősek Napja	Rózsaszentmárton	Művelődési Ház Tóth István	37/384-661
Október 9	Mátrai Múzeumok éjszakája	Rózsaszentmárton Lignitbányászati Emlékház, Faluház, Templom	Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István Zsák Ferencné	37/384-661 20/9685-791

Október	Őszi túra	Nagykökényes	Közösségi Ház és Könyvtár Török Lászlóné	37/377-026
Október első hétvége	Szüreti Felvonulás és Mulatság	Zagyvaszántó	Könyvtár és Művelődési Ház Kiss J. Szabolcs	37/386-497 37/586-015
Október	Nyelvhelyességi verseny	Apc	Apáczai Csere János Ált. Iskola Leskó Ferencné	37/385-349
Október 23.	Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója Ünnepi megemlékezés	minden településen	Kistérség településein	Települési önkormányzatok elérhetősége
November 13.	Márton – napi rendezvény Búcsú	Rózsaszentmárton Művelődési Ház	Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István Zsák Ferencné	37/384-661 20/9685-791
November 3. hétvégéje	Natura nap	Hort	Kulturális Centrum	37/378-145 06/30-308-8522
November utolsó szombatja	Magyar Tájak Országos Tájékpé Biennálé /páros években/ Arcok és Sorsok Országos Portré Biennálé /páratlan években/	Hatvan Moldvay Győző Galéria	Matiszlovcsné Horváth Éva	20/4217-622
December	„Mikulás” túra	Rózsaszentmárton Indító-fogadó állomás a Művelődési Ház	HÉRICS TTSE Molnár Zsolt Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István	70/596-77-76 20/9685-791
December 4.	Borbála Nap	Rózsaszentmárton, Tempлом, Bányász Emlékmű	Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István Zsák Ferencné	37/384-661 20/9685-791
December 5.	Mikulás Ünnepség	Apc	Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár	37/385-662

				Süvegesné Hartman Mária	
December 6.	Falu Karácsonyfájának felállítása a Főtéren	Boldog		Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár	37/355-262 37/355-055
November 30-tól december 24-ig	Adventi Vasárnapok	Ecséd, A község Fő tere		Önkormányzat, Civil Szervezetek	37/558-400
December	Baba-Mama Mikulás	Ecséd		Polgármesteri Hivatal	37/558-400
December	Idősek Karácsonya	Ecséd		Művelődési Ház	37/558-400
December	Karácsonyi koncert (komolyzenei k.) Karácsonyi kirakodóvásár	Zagyvaszántó		Művelődési Ház	37/386-497
December	„Mikulás” túra	Rózsaszentmárton Indító-fogadó állomás a Művelődési Ház		Művelődési Ház és Könyvtár Tóth István Zsák Ferencné	37/384-661 20/9685-791
December második hétvégéje	Csillagszóró ünnepi műsor az Ujváry F. Alapítvány szervezésében	Boldog		Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár	37/355-262 37/355-055
Karácsony előtti hét	Közös Karácsonyi Est	Kerekharaszt		Kepesné Tóth Katalin Polgármesteri Hivatal	06-37/541-434
December	Községi Karácsonyi Est	Petőfibánya		Petőfibányai Kulturális és Testnevelési Közalapítvány Varjú Gábor Ficsór Miklósné /Jutka	37/587-087 21/3200-463
December – Karácsony előtti utolsó vasárnap	Falukarácsony	Apc		Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár	37/358-662
December – karácsony előtti hétvége	Karácsonyi ajándékosár Kulturális műsor és kiállítás a térség civil közösségeinek közreműködésével	Hatvan		Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány Takács Ágnes	70/3646-317

Karácsonykor	Karácsonyi koncert	Boldog	Római Katolikus Templom	37/355-262 37/355-055
Karácsony előtti időszak	Komoly zenei koncert	Nagyökényes Római Katolikus Templom	Közösségi Ház és Könyvtár Török Lászlóné	37/377-026
December – karácsony előtti hétvége	karácsonyi műsor	minden településen	Kistérség településein	Települési önkormányzatok elérhetősége
December 27-30.	Karácsonyi Labdarugó Torna	Hatvan	Polgármesteri Hivatal Palásthy Pál, Csintalan Andrea	37/542-300
December Karácsony és Szilveszter között	Karácsonyi koncert a templomban	Apc	Süvegesné Hartman Mária	37/358-662

HATVAN ÉS KÖRZETE KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEINEK ELÉRHETŐSÉGE

Név	Cím	Vezető neve	Nyitva tartás	Telefon szám	e-mail
Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár	3032 Apc, Petőfi út 24.	Süvegesné Hartman Mária	Könyvtár: Hétfő, szerda, péntek: 9.00-12.00, 13.00-17.00 Kedd, csütörtök: 8.00-12.00 Művelődési Ház: igény szerint	37/385-662 585-065	apckonyvtar@freemail.hu
Kiss Bertalan Gyűjtemény (Kiss Bertalan munkáiból állandó kiállítás)	3032 Apc, Petőfi út 24.	Süvegesné Hartman Mária	Hétfő, szerda, péntek: 9.00- 12.00, 13.00-17.00 Kedd, csütörtök: 8.00-12.00	37/385-662	apckonyvtar@freemail.hu
Ujváry Ferenc Művelődési Ház és Könyvtár	3016 Boldog, Kossuth út 40.	Kepesné Tóth Katalin	Művelődési Ház: Hétfőtől- Péntekig 8.00-20.00 Szombaton 12.00-20.00 Könyvtár: Hétfő: 10.00-17.00 Szerda: 8.00-16.00 Péntek: 10.00-17.00 Szombat : 16.00-18.00	37/355-262	konyvtar@boldog.hu

Tájház	3016 Boldog, Kossuth u. 32.	Nagy György	Előzetes bejelentés alapján	37/355-262 06/70-267- 9371	konyvtar@boldog.hu
Községi Könyvtár Csány	3015 Csány, Kossuth u.2.	Kerek Attila	Hétfőtől-péntekig: 14.00-16.00	06/30- 3019695	kerek2@t-online.hu
Községi Könyvtár Ecséd	3013 Ecséd, Kossuth u. 172.	Deméné Novák Zsuzsa	Hétfő: 12.00-19.00 Kedd: 8.00-12.00, 13.00-17.00 szerda: 8.00-12.00, 13.00-17.00 Csüt.: szünnap Péntek: 12.00-19.00	06/37-358- 139	ecsedkonyvtar@freemail.hu
Művelődési Ház	3013 Ecséd, Dózsa Gy. u. 14.	Fekete Gábor	Hétfő: 12.00-19.00 Kedd: 8.00-12.00 szerda: 13.00-17.00 Csüt.: szünnap Péntek: 12.00-19.00	06/37-358- 240	ecsed.kult@freemail.hu
Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár	3000 Hatvan, Kossuth tér 3.	Jellinek János	Központi épület: munkanapokon: 9.00-19.00, szombaton 9.00-13.00 csütörtök, vasárnap könyvtári szünnap Gyermekkönyvtár: könyvtári napokon 9.00-18.00	06/37-542- 110	hmkk@hatvannet.hu

Újhatvani Fiókkönyvtár	3000 Hatvan, Mészáros L. u. 13.	Endrődi Tamás	Hétfő – kedd - szerda és péntek: 9.00-17.00	06/37-341- 378	fiokkonyvtar@hatvannet.hu
Moldvay Győző Galéria	3000 Hatvan, Hatvanas u.2.	Matiszlovicsné Horváth Éva galériaavezető	Keddől-péntekig: 9.00-17.00 Szombaton: 10.00-14.00 Vasárnap zárva, hétfő szünnap	06/37-341- 796	moldvaygaleria@hatvannet.hu
Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány	3000 Hatvan, Bezerédi u.2.	Matiszlovicsné Horváth Éva	Hétfő-péntek: 9.00-19.00 Szombat: 9.00-13.00 Vasárnap: zárva	06/20- 4217622	grassoka@freemail.hu
Hatvany Lajos Múzeum	3000 Hatvan, Kossuth tér 11-12.	H. Szilasi Ágota	Múzeumi műhely: munkanapokon 9.00-15.00	06/37-346- 293	museum@hatvannet.hu
Gyűjtemények: Képzőművészeti, Történelmi, Néprajzi Régészeti	3000 Hatvan, Kossuth tér 11-12.	H. Szilasi Ágota	Földszinti kiállítóterem: 10.00- 14.00	06/37-346- 293	museum@hatvannet.hu
Liszt Ferenc Művelődési Ház	3000 Hatvan, Mészáros Lázár u. 6- 8.	Kis Zsolt	Rendezvénytől függően	06/37-342- 723	muvhazdali@freemail.hu

Művelődési Ház és Községi Könyvtár	3011 Heréd, Vörösmarty M. tér 1.	Szabó Gábor	Hétfőtől-péntekig: 14.00-16.00	06/37-577- 060	
Hort Község Kulturális Centruma: Könyvtár, Községi Ház és Helytörténeti Kiállítóhely	3014 Hort, Szabadság tér 23- 23/a.	Cseh Katalin Bernadett	Hétfő: 13.00-19.00 Kedd: 8.00-12.00, 13.00-17.00 Szerda: 8.00-12.00, 13.00-17.00 Péntek: 8.00-12.00, 13.00-19.00 Csütörtök: kölcsonzési szünnap	06/37-378- 145	hortikon@konyvtar- hort.koznet.hu
Helytörténeti Kiállítóhely	3014 Hort, Szabadság tér 23- 23/a.	Cseh Katalin Bernadett	Hétfő: 13.00-19.00 Kedd: 8.00-12.00, 13.00-19.00 (igény szerint)	06/37-378- 145	hortikon@konyvtar- hort.koznet.hu
Polgármesteri Hivatal	3009 Kerekharaszt, Bimbó u. 2.	Polgármester: Szabó Ádám	Rendezvénytől függően	06/37-541- 434	postmaster@kerekharaszt.t- online.hu
Lőrinci Tájház	3021 Lőrinci, Árpád út 61-63.	Papp Hajnalka	Előzetes bejelentkezés Alapján	06/37-588- 409	lorincimuhaz@index.hu
Lőrinci Városi Kulturális, Sportintézmény és Könyvtár	3024 Lőrinci, Cukorgyári út 9.	Papp Hajnalka	Városi Művelődési Ház 8.00-20.00 óráig Városi Könyvtár Hétfő, szerda, péntek: 9.00-18.00 Kedd: 13.00-18.00 Szombat: 9.00-13.00 Csütörtök: szünnap	06/37-388- 409	lorincimuhaz@index.hu
Régészeti Múzeum és Néprajzi Gyűjtemény	3012 Nagykökényes, Szabadság út. 12.	Török Lászlóné	Hétfő: szünnap Kedd: 8.00-12.00 Szerda: 14.00-20.00 Csüt.-péntek: 14.00-20.00 Szombat: 15.00-19.00	06/37-377- 026	nkkozhas@freemail.hu

Közösségi Ház és Könyvtár	3012 Nagykökényes, Szabadság u. 12.	Török Lászlóné	Hétfő: szünnap Kedd: 8.00-12.00 Szerda: 14.00-20.00 Csüt.-péntek: 14.00-20.00 Szombat: 15.00-19.00	06/37-377-026	nkkozshaz@freemail.hu
Petőfibányai Kulturális és Testnevelési Közalapítvány	3023 Petőfibánya, Bánya út 3.	Ficsor Gáborné	Hétfő: 8.00-19.00 Kedd, Szerda: 8.00-16.30 Csütörtök: 8.00-19.00 Péntek: 8.00-14.00	06/37-587-087	pktk96@invitel.hu
Művelődési Ház és Könyvtár	3033 Rózsaszentmárton, Kossuth út 1/a	Tóth István	Könyvtár: mindennap 9.00-12.00 hírlapolvasó, hétfő, péntek 14.00-20.00, kedd 9.00-16.00 szerda és csütörtök szünnap minden hónap harmadik szombatján 8.00-13.00 Művelődési Ház: Hétfőtől péntekig: 12.00-20.00 szerda szünnap	06/37-384-661	rozsa.muvhaz@dunaweb.hu
Lignitbányászati Emlékház	3033 Rózsaszentmárton Hunyadi út 1.	Fáczán József	Minden szombaton 14-16, csoportos látogatás esetén külön bejelentésre	0637/384-127	rozsa.muvhaz@dunaweb.hu

